

PATVIRTINTA
Kvalifikacijų ir profesinio mokymo plėtros
centro direktoriaus 2019 m. d. įsakymu
Nr.

ŠVIETIMO SEKTORIAUS PROFESINIS STANDARTAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Švietimo sektoriaus profesinis standartas (toliau – Standartas) nustato švietimo sektorių, jo posektorius ir pagrindinius veiklos procesus, sektoriaus kvalifikacijas ir jų aprašus.
2. Standarto rekvizitai:
 - 2.1. standarto pavadinimas: Švietimo sektoriaus profesinis standartas;
 - 2.2. standarto valstybinis kodas: PSP01.
3. Standarte vartojamos sąvokos apibrėžtos Lietuvos Respublikos švietimo įstatyme Lietuvos Respublikos profesinio mokymo įstatyme, Lietuvos Respublikos mokslo ir studijų įstatyme, Lietuvos Respublikos darbuotojų saugos ir sveikatos įstatyme.

II SKYRIUS ŠVIETIMO SEKTORIAUS APIBRĖŽIMAS PAGAL EKONOMINĖS VEIKLOS RŪŠIŲ KLASIFIKATORIŲ

4. Standartas apima ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo veiklas (atitinka EVRK_2 P85.1), pradinio, pagrindinio ir vidurinio bendrojo ugdymo veiklas (atitinka EVRK_2 P85.2 ir P85.3), techninio ir profesinio vidurinio mokymo veiklas (atitinka EVRK_2 P85.32), formaliojo ir neformaliojo suaugusiųjų švietimo veiklas (atitinka EVRK_2 P85.5), bibliotekų veiklas (atitinka EVRK_2 R91) pagal Ekonominės veiklos rūšių klasifikatorių, patvirtintą Statistikos departamento prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės generalinio direktoriaus 2007 m. spalio 31 d. įsakymu Nr. DĮ-226 „Dėl Ekonominės veiklos rūšių klasifikatoriaus patvirtinimo“.
5. Švietimo sektorių sudaro šie posektoriai:
 - 5.1. ikimokyklinio ir bendrojo ugdymo posektorius;
 - 5.2. profesinio mokymo posektorius;
 - 5.3. suaugusiųjų švietimo posektorius;
 - 5.4. bibliotekų veiklos posektorius.
6. Švietimo sektoriaus posektoriams būdingos šios veiklos:
 - 6.1. Ikimokyklinio ir bendrojo ugdymo posektoriui būdingos šios veiklos: 1) ikimokyklinis ir priešmokyklinis ugdymas, teikiamas vaikui nuo gimimo iki mokymosi mokykloje pradžios, kuriuo siekiama padėti vaikui išsiugdyti savarankiškumo, sveikos gyvensenos, pozityvaus bendravimo su suaugusiais ir vaikais, kūrybiškumo, aplinkos ir savo šalies pažinimo, mokėjimo mokytis pradmenis; 2) pradinis, pagrindinis ir vidurinis bendrasis ugdymas, vykdomi pagal pradinio, pagrindinio ir (ar) vidurinio formalaus švietimo programas, kurias baigusieji įgyja pradinį, pagrindinį ir (ar) vidurinį išsilavinimą.
 - 6.2. Profesinio mokymo posektoriui būdingos šios veiklos: pirminis profesinis mokymas siekiant kvalifikacijos; tęstinis profesinis mokymas, siekiant naujos kvalifikacijos arba atskirų kompetencijų.

6.3. Suaugusiųjų švietimo posektoriui būdingos šios veiklos: suaugusiųjų švietimas ir mokymasis, suaugusiųjų tęstinis profesinis ir kvalifikacinis tobulinimasis, suaugusiųjų švietimo specialistų rengimas, mokymosi visą gyvenimą perspektyvų kūrimas ir vadyba.

6.4. Bibliotekų veiklos posektoriui būdingos šios veiklos:

dokumentų kaupimas, tvarkymas, sisteminimas ir saugojimas, galimybės naudotis viešaisiais informacijos šaltiniais užtikrinimas; visuomenės švietimui, moksliniams tyrimams bei asmenybės ugdymui reikalingos informacijos sklaida visuomenei, kultūros sklaida, švietėjiškos veiklos, naujovių populiarinimas, bendruomenių kultūrinė veikla.

7. Švietimo sektoriaus posektoriams būdingos šios darbo sąlygos:

7.1. Ikimokyklinio ir bendrojo ugdymo posektoriui būdingos šios darbo sąlygos: darbas aplinkoje, atitinkančioje Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro nustatytas ir patvirtintas higienos ir sveikatos saugos reikalavimų normas, individualus ir komandinis darbas. Pedagogų darbo atlikimo priežiūra ir kontrolė orientuota į ugdymo kokybės užtikrinimą ir palaikymą, paremta pedagogo veiklos įsivertinimu, gerosios patirties sklaida institucijoje ir už jos ribų (vidiniu / išoriniu vertinimu), sistemingu pedagogo ugdymu(si); kvalifikacijos kėlimu (atestacija).

7.2. Profesinio mokymo posektoriui būdingos šios darbo sąlygos: darbas aplinkoje, vadovaujantis profesinį mokymą reglamentuojančiais dokumentais. Profesinis teorinis mokymas paprastai vyksta profesinio mokymo įstaigos patalpose; praktinis mokymas gali vykti įmonėse, organizacijose, sektoriniuose praktinio mokymo centruose. Profesijos mokytojo veiklą mokykloje reglamentuoja mokymo įstaigos vidaus veiklos taisyklės ir pedagogo pareigų instrukcijos. Profesijos mokytojas dirba savarankiškai, pasirinkęs mokymo būdus, metodus ir priemones. Profesijos meistro veiklą įmonėje reglamentuoja įmonės vidaus taisyklės ir profesijos meistro pareigybės aprašas. Profesijos meistras dirba savarankiškai, konsultuodamasis su profesijos mokytoju. Mokantis asmenims, turintiems specialiųjų ugdymosi poreikių, būdingi ugdymo situacijos ypatumai, susiję su teorinio mokymosi klasių ir praktinio mokymo dirbtuvių ergonominiu adaptavimu, mokymosi laiko pakeitimais, individualizuota mokinio priežiūra ir pagalbos teikimu mokiniui.

7.3. Suaugusiųjų švietimo posektoriui būdingos šios darbo sąlygos: darbas paprastai vyksta suaugusiųjų švietimo įstaigų, teikiančių išsilavinimą formalioju ir neformalioju būdais, patalpose. Posektoriaus mokymo(si) paslaugas teikiančių darbuotojų darbo laiką ir vietą reglamentuoja patvirtinti paskaitų, konsultacijų, egzaminų tvarkaraščiai (grafikai).

7.4. Bibliotekų posektoriui būdingos šios darbo sąlygos: darbo vietos įrengtos patalpose, įprastas 40 valandų per savaitę darbo laiko režimas. Šiuolaikinių bibliotekų darbo vietos yra aprūpintos informacinėmis technologijomis, kuriomis valdomas lankytojų registras, administruojamos knygų išdavimo ir kitos paslaugos. Darbas apima komunikavimą su viešųjų paslaugų vartotojais – jiems teikiama reikalinga informacija, taip pat informacijos šaltinių sudarymą, tvarkymą ir administravimą, mokslo, meno ir kultūros naujovių sklaidą. Darbas gali būti individualus ir komandinis.

III SKYRIUS

PAGRINDINĖS ŠVIETIMO SEKTORIAUS VEIKLOS SRITYS

7. Pagrindinės ikimokyklinio ir bendrojo ugdymo posektoriaus veiklos sritys (veiklos procesai):

7.1. ikimokyklinio amžiaus vaikų ugdymas;

7.2. priešmokyklinio amžiaus vaikų ugdymas;

7.3. pradinio amžiaus vaikų mokymas;

7.4. dalykų mokymas (matematikos, informacinių technologijų / technologijų, istorijos, politologijos, pilietiškumo, ekonomikos, psichologijos, karjeros valdymo, geografijos, fizikos ir astronomijos, biologijos, chemijos, gamtos mokslų, lietuvių kalbos, kitų gimtųjų kalbų, užsienio kalbų, dailės, medijų, muzikos, teatro meno, choreografijos (šokio), fotografijos meno, kino meno, tikybos, etikos, kūno kultūros, braižybos, darbų, technologijų, civilinės saugos ir saugaus eismo);

- 7.5. socialinės pedagoginės pagalbos teikimas;
- 7.6. psichologinės pagalbos teikimas;
- 7.7. specialiosios pedagoginės pagalbos teikimas;
- 7.8. logopedinės pagalbos teikimas;
- 7.9. neformaliojo ugdymo paslaugų teikimas;
- 7.10. metodinės ir dalykinės pagalbos teikimas mokytojui.
- 7.11. specialioji pagalba.
- 8. Pagrindinės profesinio mokymo posektoriaus veiklos sritys (veiklos procesai):
 - 8.1. profesinis (teorinis ir praktinis) mokymas;
 - 8.2. pagalba profesijos mokytojui organizuojant profesinio mokymo procesą mokymosi sunkumų ar specialiųjų ugdymosi poreikių turintiems mokiniams;
 - 8.3. praktinis mokymas darbo vietoje;
 - 8.4. vairavimo mokymas.
- 9. Pagrindinės suaugusiųjų švietimo posektoriaus veiklos sritys (veiklos procesai):
 - 9.1. suaugusiųjų švietimas ir mokymas;
 - 9.2. suaugusiųjų tęstinis profesinis mokymas ir kvalifikacijos tobulinimas;
 - 9.3. mokymosi visą gyvenimą sistemos kūrimas ir vadyba.
- 10. Pagrindinės bibliotekų veiklos posektoriaus veiklos sritys (veiklos procesai):
 - 10.1. specializuotų ar nespecializuotų fondų komplektavimo organizavimas;
 - 10.2. katalogų sudarymas;
 - 10.3. knygų, žemėlapių, periodinių leidinių, filmų, įrašų, meno kūrinių ir kt. skolinimas ir saugojimas;
 - 10.4. visuomenės švietimui, moksliniams tyrimams bei asmenybės ugdymui reikalingos informacijos ir paslaugų teikimas;
 - 10.5. kultūrinė ir kraštotyrinė veikla;
 - 10.6. paieškos paslaugų veikla, siekiant patenkinti informacijos paklausą;
 - 10.7. foto- ir kino fondų bibliotekų veikla.

IV SKYRIUS

ŠVIETIMO SEKTORIAUS KVALIFIKACIJOS

- 11. Švietimo sektoriui priskiriamos šios kvalifikacijos:
 - 11.1. ikimokyklinio ir bendrojo ugdymo posektoriaus kvalifikacijos:
 - 11.1.1. bendrojo ugdymo pedagogas;
 - 11.1.2. ikimokyklinio ugdymo pedagogas;
 - 11.1.3. ikimokyklinio ugdymo pedagogo padėjėjas.
 - 11.2. profesinio mokymo posektoriaus kvalifikacijos:
 - 11.2.1. profesijos meistras;
 - 11.2.2. profesijos mokytojas.
 - 11.3. suaugusiųjų švietimo posektoriaus kvalifikacijos:
 - 11.3.1. andragogas;
 - 11.4. bibliotekų veiklos posektoriaus kvalifikacijos:
 - 11.4.1. bibliografas;
 - 11.4.2. bibliotekininkas;
 - 11.4.3. bibliotekos informacinių technologijų inžinierius;
 - 11.4.4. bibliotekos kultūrinės veiklos vadybininkas;
 - 11.5. visiems švietimo sektoriaus posektoriams, išskyrus bibliotekų veiklos posektorius, priskiriamos kvalifikacijos:
 - 11.5.1. logopedas;
 - 11.5.2. neformaliojo švietimo mokytojas;
 - 11.5.3. pedagogo ar profesijos mokytojo asistentas;

- 11.5.4. socialinis pedagogas;
- 11.5.5. specialusis pedagogas.

12. Švietimo sektoriaus kvalifikacijų priskyrimas Lietuvos kvalifikacijų lygiams pagal Lietuvos kvalifikacijų sandaros aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2010 m. gegužės 4 d. nutarimu Nr. 535 „Dėl Lietuvos kvalifikacijų sandaros aprašo patvirtinimo“, priedą „Lietuvos kvalifikacijų lygiai“, bei atitinkamo pagal Europos Sąjungos Tarybos 2017 m. gegužės 22 d. Tarybos rekomendaciją dėl Europos mokymosi visą gyvenimą kvalifikacijų sandaros, kuria panaikinama 2008 m. balandžio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos rekomendacija dėl Europos mokymosi visą gyvenimą kvalifikacijų sąrangos kūrimo (OL 2017 C189, p. 1), nurodytas Standarto 1 priede.

- 13. Švietimo sektoriaus kvalifikacijų aprašai pateikiami Standarto 2 priede.
-

**ŠVIETIMO SEKTORIAUS KVALIFIKACIJŲ PRISKYRIMAS KVALIFIKACIJŲ
LYGIAMS**

Kvalifikacijos pavadinimas	Kvalifikacijos lygis (pagal Lietuvos kvalifikacijų sandaros aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2010 m. gegužės 4 d. nutarimu Nr. 535 „Dėl Lietuvos kvalifikacijų sandaros aprašo patvirtinimo“, priedą)	Kvalifikacijos lygis (pagal Europos Sąjungos Tarybos 2017 m. gegužės 22 d. Tarybos rekomendaciją dėl Europos mokymosi visą gyvenimą kvalifikacijų sandaros, kuria panaikinama 2008 m. balandžio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos rekomendacija dėl Europos mokymosi visą gyvenimą kvalifikacijų sąrangos kūrimo (OL 2017 C 189, p. 1))
Ikimokyklinio ir bendrojo ugdymo posektorius		
Ikimokyklinio ugdymo pedagogo padėjėjas	IV	IV
Bendrojo ugdymo pedagogas	VI	VI
Ikimokyklinio ugdymo pedagogas	VI	VI
Bendrojo ugdymo pedagogas	VII	VII
Profesinio mokymo posektorius		
Profesijos meistras	IV	IV
Profesijos mokytojas	VI	VI
Suaugusiųjų švietimo posektorius		
Andragogas	VI	VI
Andragogas	VII	VII
Bibliotekų veiklos posektorius		
Bibliografas	VI	VI
Bibliotekininkas	VI	VI
Bibliotekos kultūrinės veiklos vadybininkas	VI	VI
Bibliotekos informacinių technologijų inžinierius	VI	VI
Bibliografas	VII	VII
Visiems švietimo sektoriaus posektoriams, išskyrus bibliotekų veiklos posektorių, būdingos kvalifikacijos		
Neformaliojo švietimo mokytojas	V	V
Pedagogo (profesijos mokytojo) asistentas	V	V
Logopedas	VI	VI
Specialusis pedagogas	VI	VI
Logopedas	VII	VII

Socialinis pedagogas	VII	VII
Specialusis pedagogas	VII	VII

**ŠVIETIMO SEKTORIUI PRISKIRIAMŲ TARPSEKTORINIŲ KVALIFIKACIJŲ
PRISKYRIMAS KVALIFIKACIJŲ LYGIAMS PAGAL LIETUVOS KVALIFIKACIJŲ
SANDAROS APRAŠĄ BEI ATITIKMUO PAGAL EUROPOS KVALIFIKACIJŲ
SANDARĄ**

Kvalifikacijos pavadinimas	Kvalifikacijos lygis (pagal Lietuvos kvalifikacijų sandaros aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2010 m. gegužės 4 d. nutarimu Nr. 535 „Dėl Lietuvos kvalifikacijų sandaros aprašo patvirtinimo“, priedą)	Kvalifikacijos lygis (pagal Europos Sąjungos Tarybos 2017 m. gegužės 22 d. Tarybos rekomendaciją dėl Europos mokymosi visą gyvenimą kvalifikacijų sandaros, kuria panaikinama 2008 m. balandžio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos rekomendacija dėl Europos mokymosi visą gyvenimą kvalifikacijų sąrangos kūrimo (OL 2017 C 189, p. 1))
Suaugusiųjų švietėjas	V	V
Vairavimo instruktorius	VI	VI

ŠVIETIMO SEKTORIAUS KVALIFIKACIJŲ APRAŠAI

I SKYRIUS

IKIMOKYKLINIO IR BENDROJO UGDYMO POSEKTORIAUS KVALIFIKACIJŲ
APRAŠAI

1. Kvalifikacijos pavadinimas: ikimokyklinio ugdymo pedagogo padėjėjas, Lietuvos kvalifikacijų IV lygis (pagal Lietuvos kvalifikacijų sandaros aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2010 m. gegužės 4 d. nutarimu Nr. 535 „Dėl Lietuvos kvalifikacijų sandaros aprašo patvirtinimo“, priedą (toliau – LTKS))

<p><i>Trumpas kvalifikacijos apibūdinimas</i></p>	<p>Veiklos objektas: darbas su vaikais padedant ikimokyklinio ugdymo pedagogui. Veiklos uždaviniai: 1) padėti pedagogui rūpintis vaikų asmens higiena; 2) padėti organizuoti vaikų maitinimą; 3) padėti pedagogui užtikrinti vaikų saugumą ikimokyklinės įstaigos viduje ir lauko teritorijoje; 4) teikti pagalbą pedagogui vykdant ugdomąją veiklą; 5) teikti pagalbą pedagogui bendraujant ir bendradarbiaujant su vaikų tėveliais ir kitais specialistais. Darbo sąlygos: individualus ir komandinis darbas.</p> <p>Ypatingi reikalavimai sveikatai: privalu atlikti sveikatos profilaktinį patikrinimą pagal higienos normas ir turėti asmens medicininę knygelę arba privalomojo sveikatos patikrinimo medicininę pažymą. Darbo priemonės: asmens higienos reikmenys, patalpų ir lauko priežiūros darbas ir kitos priemonės, kurios būtinos vaiko ugdymo procesui užtikrinti.</p> <p>Papildoma informacija: ikimokyklinio ugdymo pedagogo padėjėjas dirbdamas vadovaujasi darbuotojų saugos ir sveikatos, ergonomikos, darbo higienos, priešgaisrinės saugos, maisto patiekalų saugaus laikymo ir vartojimo, plovimo ir dezinfekavimo priemonių saugaus naudojimo reikalavimais. Dirbama su vaikais individualiai ir grupėje. Ikimokyklinio ugdymo pedagogo padėjėjui svarbios šios asmeninės savybės: bendravimo gebėjimai, empatija, pakantumas, nuolankumas, pastabumas, iniciatyvumas, gebėjimas išklausti ir išgirsti. Jo veikla prižiūrima aukštesnės kvalifikacijos darbuotojų. Šią kvalifikaciją įgiję asmenys galės dirbti ikimokyklinio ugdymo įstaigose.</p>	
<p><i>Pagrindiniai kvalifikacijos vienetai (nurodant jų lygį pagal LTKS)</i></p>	<p><i>Kompetencijos</i></p>	<p><i>Kompetencijų ribos</i></p>

Vaikų priežiūra darželio grupėje (LTKS IV)	Padėti vaikams pasirūpinti asmens higiena.	Pagalba laikytis asmens higienos prieš valgį, pasinaudojus tualetu ir atliekant kitus su asmens higiena susijusius veiksmus.
	Organizuoti vaikų maitinimą.	Vaikų maitinimo normų laikymasis, maitinimo vykdymas pagal grupės maitinimo grafikus, stalo serviravimas, maisto atnešimas ir dalijimas. Maitinimui naudojamų indų priežiūra.
	Padėti vaikams tvarkytis asmeninius daiktus.	Pagalba vaikams susitvarkyti drabužius ir avalynę: nusirengti ir apsirengti viršutinius drabužius, apsiauti ir nusiauti avalynę, susidėti drabužius į spinteles, tvarkyti spinteles ir asmeninius daiktus.
	Užtikrinti vaikų, kol jie yra darželyje, saugumą.	Vaikų lydėjimas, užtikrinant jų saugumą ir atsižvelgiant į biologinius ir fiziologinius poreikius. , Vaikų priežiūra, kai grupėje nėra pedagogo. Lauko aikštelės ir grupės teritorijos priežiūra, Prižiūrėti lauko aikšteles ir grupės teritoriją, įsitikinimas, ar nėra vaikui pavojingų daiktų. Pozityvios vaikų elgsenos užtikrinimas, patyčių tarp vaikų prevencija, pranešimai ikimokyklinio ugdymo pedagogui apie destruktivius deviantinio elgesio atvejus.
	Teikti pagalbą pedagogui komunikuoti su vaikų tėveliais ir kitais specialistais	Tėvų įtraukimas į grupės, įstaigos veiklą drauge su pedagogu ir kitais specialistais. Pedagogo skatinamos ugdymo dalyvių sąveikos palaikymas, kad tėvai jaustųsi įstaigos, kurioje ugdomi jų vaikai, dalimi. Pedagogo teikiamos informacijos apie darželyje vykstančią veiklą sklaida..

Pagalba ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo pedagogui vykdamą veiklą (LTKS IV).	Padėti ikimokyklinio ugdymo pedagogui organizuoti ugdymo užsiėmimus ir žaidimus.	Vaikų priežiūra per užsiėmimus, žaidimus ir pasivaikėiojimus, ekskursijose bei išvykose.
	Padėti vaikams ugdytis bazinius įgūdžius.	Bazinių asmens savitvarkos ir higienos bei saugumo įgūdžių ugdymas demonstruojant ir aiėkinant..
<i>Profesinei veiklai reikalingi bendrieji gebėjimai</i>	Asmuo, įgijęs nurodytą kvalifikaciją, taip pat turi būti įgijęs ir bendrųjų gebėjimų, apibrėžtų Europos Tarybos 2018 m. gegužės 22 d. Rekomendacijoje dėl bendrųjų visą gyvenimą trunkančių mokymosi gebėjimų Nr.2018/C 189/01. Jų ugdymas(is) turi būti integruotas į kompetencijų, reikalingų nurodytai kvalifikacijai, ugdymo(si) procesą.	
<i>Kvalifikacijai įgyti reikalingas išsilavinimas, kvalifikacija (jei taikoma) ir profesinė patirtis (jei taikoma)</i>	Vidurinis išsilavinimas, pedagogikos srities profesinė kvalifikacija arba pedagogikos-psichologijos žinių minimumas.	
<i>Kvalifikacijos įgijimas</i>	Kvalifikacija įgyjama mokantis pagal formaliojo profesinio mokymo programą, neformalioju ar saviėvietos būdu arba iš profesinės veiklos patirties.	
<i>Rekomenduojama mokymo apimtis kvalifikacijai įgyti</i>	Mokymo pagal formaliojo profesinio mokymo programą apimtis – ne mažiau kaip 60 mokymosi kreditų.	
<i>Kvalifikacijos vertinimo kriterijai ir metodai</i>	Asmens turimos kompetencijos, reikalingos kvalifikacijai įgyti, vertinamos vadovaujantis kompetencijų formuluotėmis ir jų ribų aprašais, kurie išreiškia slenkstinį (minimalų) kompetencijos įgijimo lygmenį. Asmens kompetencijų, įgytų siekiant nurodytos kvalifikacijos ir mokantis pagal profesinio mokymo programą ar darbo vietoje, vertinimas vykdomas Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro nustatyta tvarka.	
<i>Kvalifikacijos atitiktis Europos Sąjungos ir tarptautiniams standartams (jeigu taikoma)</i>	Netaikoma.	

2. Kvalifikacijos pavadinimas: bendrojo ugdymo pedagogas, LTKS VI

<i>Trumpas kvalifikacijos apibūdinimas</i>	<p>Veiklos objektas: įvairių pagrindinio ir vidurinio ugdymo lygmens mokomųjų dalykų mokymas.</p> <p>Veiklos uždaviniai: 1) valdyti ir įgyvendinti ugdymo turinį; 2) motyvuoti mokinį įvertinus jo ypatumus ir ugdymosi aplinką; 3) plėtoti profesinę partnerystę, tinklaveiką, bendravimą ir bendradarbiavimą, nuolat tobulinant savo profesines kompetencijas; 4) bendradarbiauti su socialiniais dalininkais.</p> <p>Darbo sąlygos: individualus ir komandinis darbas patalpose ir lauke, privaloma laikytis darbo saugos, sveikatos, priešgaisrinės saugos reikalavimų.</p>
--	---

	<p>Ypatingi reikalavimai sveikatai: privalu kiekvienais metais atlikti sveikatos profilaktinį patikrinimą ir turėti asmens medicininę knygelę arba privalomojo sveikatos patikrinimo medicininę pažymą.</p> <p>Darbo priemonės: informacinės ir ryšio technologijos, ugdymo priemonės, metodinė medžiaga, elektroninės ugdymui skirtos platformos ir kt.</p> <p>Papildoma informacija: pedagogas savo veikloje vadovaujasi ugdymą reglamentuojančiais ir įstaigos vidaus dokumentais, profesine etika, bendražmogiškosiomis ir pilietinėmis vertybėmis bei socialinės atsakomybės nuostatomis, darbuotojų saugos ir sveikatos, ergonomikos, darbo higienos, priešgaisrinės saugos reikalavimais. Jam svarbios šios asmeninės savybės: bendravimo ir bendradarbiavimo gebėjimai, gebėjimas dirbti komandoje, pozityvumas, empatija, emocinis intelektas.</p> <p>Asmenys, įgiję pedagogo kvalifikaciją gali dirbti visų tipų valstybinėse ir (ar) privačiose ugdymo įstaigose, bendrojo ugdymo įstaigose, vaikų globos įstaigose.</p>	
<i>Pagrindiniai kvalifikacijos vienetai (nurodant jų lygį pagal LTKS)</i>	<i>Kompetencijos</i>	<i>Kompetencijų ribos</i>
Mokinio ir jo aplinkos vertinimas ir mokymosi motyvavimas (LTKS VI).	Vertinti mokinio raidą ir jo ugdymosi aplinką.	Mokinio mokymosi raidos, kiekvieno mokinio individualumo pripažinimas, individualių besimokančiųjų skirtumų, atsirandančių dėl amžiaus, asmenybės ypatumų, lyties, socialinės aplinkos, kalbos, tautybės, kultūros, specialiųjų ugdymosi poreikių ar kt. nustatymas bendradarbiaujant su pagalbos mokiniui specialistais.
	Teikti pagalbą mokantis, stiprinti mokymosi motyvaciją.	Mokinių konsultavimas, , kaip planuoti, valdyti ir apmąstyti savo mokymosi laiką, veiklą ir jos rezultatus, susieti su asmeniniais tikslais ir uždaviniais. Interesų ir galimybių derinimas siejant formalųjį ir neformalųjį ugdymą.
Ugdymo(si) turinio kūrimas, valdymas ir įgyvendinimas (LTKS VI).	Kurti ugdymo turinį.	Ugdymo turinio kūrimas ir atnaujinimas individualiu, klasės ir organizacijos lygmenimis, remiantis bendrosiomis ugdymo programomis, specifiniu mokyklos ugdymo turiniu ir ugdymo planais, taikant naujausias dalyko / specializacijos žinias. Tinkamos ugdymo turinio parinkimas ir pritaikymas

		siekiamais ugdymo tikslams, atsižvelgiant į mokinių raidos ypatumus ir individualius poreikius. Pedagoginių inovacijų diegimas. Ugdymo metodų ir priemonių pažinimas ir tikslingas taikymas siekiant individualios ir grupės pažangos.
	Organizuoti ugdymo procesą.	Pagal vaikų amžių ir galimybes tinkamų ugdymo metodų ir technologijų (aktyvūs, integruojantys, kūrybiškumą skatinantys, projektiniai, problemų sprendimo metodai, informacinių technologijų taikymas ir pan.), ugdančių aukštesnius mąstymo gebėjimus, atitinkančius ugdymo tikslus, taikymas. Įtraukiojo ugdymo principų taikymas. Naujų ugdymo metodų, formų ir strategijų išbandymas ir tolesnis taikymas pedagoginėje veikloje. Ugdymo turinio diferencijavimas, individualizavimas ir personalizavimas.
	Kurti įvairias ugdymo(si) aplinkas	Mokymąsi palaikančių ir praturtinančių ugdymo aplinkų pritaikymas, priemonių ugdymui, tinkamų pagal vaikų amžių, gebėjimus, parinkimas. Įtraukių ugdymo aplinkų kūrimas naudojant skirtingus ugdymo metodus, ugdymo strategijas, skirtingas švietimo įstaigos ir kitas aplinkas (lauko, muziejų ir kt.) bei taikant informacines komunikacines ir kitas mokymui skirtas technologijas. Nuotolinių mokymo aplinkų kūrimas ir taikymas ugdymo procese.
	Formuoti pozityvius mokinių tarpusavio santykius.	Mokinių vertybių (mandagumo, rūpinimosi kitais, pagarbos, pasitikėjimo, lygiateisiškumo ir kt.) puoselėjimas. Įvairių strategijų taikymas kuriant pozityvius santykius su mokiniais ir (arba) tarp mokinių. Tinkamo elgesio skatinimas, taikant patyčių

		prevencijos priemonės bei patyčių valdymo strategijas.
	Taikyti įvairias mokymosi pasiekimų ir pažangos vertinimo strategijas ir metodus.	Vertinimo strategijų ir metodų (ugdomojo, formuojamojo, diagnostinio, apibendrinamojo ir kt.) taikymas mokinių pasiekimams ir individualiai pažangai įvertinti. Pasiekimų ir pažangos metodų ir strategijų poveikio ugdymosi pažangai įvertinimas taikant reflektavimo strategijas ir technologines priemones. Sistemingas ir kryptingas grįžtamojo ryšio teikimas ugdytiniams ir jų tėvams. Tėvų įtraukimas į mokinio ugdymo procesą konsultuojant mokinių pažangos, elgesio, asmenybės ūgties klausimais. Mokinių įtraukimas į pasiekimų ir pažangos (įsi)vertinimą.
Profesinės veiklos taikomasis tyrimas (LTKS VI).	Sistemiškai analizuoti ugdymo procesus.	Mokinių patiriamos profesinės sėkmės ir nesėkmių priežasčių identifikavimas, giluminė ugdymo procesų analizė. Kylančių ugdymo ir mokymosi sunkumų priežasčių numatymas ir prevencija.
	Vykdyti pedagoginės veiklos tyrimus.	Veiklos tyrimo klausimo(-ų) formulavimas ir tyrimo plano parengimas tyrimui. Įrodymų ir duomenų rinkimas, analizė ir interpretavimas (mokymosi rezultatai, išorinio vertinimo rezultatai ir pan.), priimamų ugdymo tobulinimo sprendimų grindimas tyrimų rezultatais.
Bendradarbiavimas su socialiniais dalininkais ugdymo klausimais (LTKS VI).	Bendrauti ir bendradarbiauti su tėvais (globėjais), kitais pedagogais, socialinių ar švietimo pagalbą teikiančių tarnybų atstovais.	Mokyklos bendruomenės poreikių pažinimas ir atžvalga į juos kuriant ir įgyvendinant ugdymo turinį. Pagrindinių socialinių dalininkų (mokytojų, tėvų, savivaldybės atstovų ar kitų steigėjų, pagalbos vaikui tarnybų) įtraukimas į ugdymo procesus. Tėvų įtraukimas į bendruomenės veiklas. Įvairių komunikacijos būdų ir priemonių naudojimas siekiant pozityvaus ir

		motyvuojančio santykio su mokiniais, tėvais, kitais socialiniais dalininkais.
	Bendradarbiauti su švietimo bendruomenės atstovais, dalytis gerąja profesine patirtimi.	Dalyvavimas žinių ir patirties perdavimo tinkluose ir platformose, šių platformų ir tinklų kūrimas. Įsitraukimas į metodinių grupių darbą, projektines veiklas, pagal poreikį ir galimybes dalyvavimas mentorystės veiklose.
<i>Specializacijos kvalifikacijos vienetai (jų lygį nurodomas pagal LTKS)</i>	<i>Kompetencijos</i>	<i>Kompetencijų ribos</i>
Pradinio ugdymo pedagogo veikla (LTKS VI)	Kurti ir įgyvendinti priešmokyklinio ir pradinio ugdymo turinį.	Įvairių dalykų (dorinio ugdymo, kalbų, matematikos, socialinių ir gamtos mokslų, kūno kultūros, technologijų ir menų) integravimas išlaikant atskiro dalyko mokymosi logiką ir seką. Teisinių bei politinių dokumentų, susijusių su priešmokyklinio ir pradinio ugdymo turinio kūrimu, vertinimas, analizė ir taikymas.
	Vertinti priešmokyklinio ir pradinio ugdymo besimokančiųjų mokymo(si) pasiekimus ir pažangą.	Mokymosi užduočių įvairovės užtikrinimas bei diferencijavimas kuriant mokinių pasitikėjimą ir skatinant visų besimokančiųjų pažangą. Mokymosi kliūčių nustatymas laiku ir tinkamų strategijų priėmimas atsižvelgiant į priešmokyklinio ir pradinio ugdymo lygmens besimokančiųjų amžiaus tarpsnio ypatumus.
Mokomojo dalyko pedagogo veikla (LTKS VI).	Kurti mokomojo dalyko ugdymo turinį taikant dalyko žinias, grįstas naujausias moksliniais tyrimais.	Nuolatinis naujausių dalyko(-ų) žinių atnaujinimas ir taikymas ugdymo procese. Mokomojo dalyko ugdymo turinio kaitos kritinis vertinimas. Informacinių komunikacinių technologijų taikymas (mokomųjų programų, el. vadovėlių ir pratybų, technologinių prietaisų ir kt.), dalyko žinių integravimas su kitomis disciplinomis (sritimis).

	Įtraukti mokinius į mokomojo dalyko pažinimą, skatinti jų smalsumą ir mokymosi motyvaciją.	Aiški komunikacija apie mokomojo dalyko tikslus ir planuojamus rezultatus. Veiksmingos pagalbos mokiniams teikimas, galimybių mokytis dalyką įvairiose aplinkose, įvairiais mokymosi būdais panaudojimas. Atsakomybės prisiėmimas už dalyką besimokančių ugdytinių pasiekimus, pažangą ir rezultatus.
<i>Profesinei veiklai reikalingi bendrieji gebėjimai</i>	Asmuo, įgijęs nurodytą kvalifikaciją, taip pat turi būti įgijęs ir bendrųjų gebėjimų, apibrėžtų Europos Tarybos 2018 m. gegužės 22 d. Rekomendacijoje dėl bendrųjų visą gyvenimą trunkančių mokymosi gebėjimų Nr. 2018/C 189/01. Jų ugdymas(is) turi būti integruotas į nurodytai kvalifikacijai reikalingų kompetencijų ugdymo(si) procesą.	
<i>Kvalifikacijai įgyti reikalingas išsilavinimas, kvalifikacija (jei taikoma) ir profesinė patirtis (jei taikoma)</i>	Aukštasis išsilavinimas, profesinio bakalauro arba bakalauro kvalifikacinis laipsnis.	
<i>Kvalifikacijos įgijimas</i>	Kvalifikacijos vienetų sudarantys kompetencijų deriniai įgyjami studijuojant ugdymo mokslų studijų krypties studijose, dalis kvalifikacijos vienetų gali būti įgyjami ir savaime, ir neformaliai įgytas kompetencijas pripažinus tokią teisę turinčiose aukštojo mokslo įstaigose, vykdančiose ugdymo mokslų krypties studijas.	
<i>Rekomenduojama mokymo apimtis kvalifikacijai įgyti</i>	Studijų trukmė nustatoma vadovaujantis Lietuvos Respublikos mokslo ir studijų įstatymu.	
<i>Kvalifikacijos vertinimo kriterijai ir metodai</i>	Kvalifikacijai įgyti reikalingos asmens turimos kompetencijos vertinamos vadovaujantis kompetencijų formuluotėmis ir jų ribų aprašais, kurie išreiškia slenkstinį (minimalų) kompetencijos įgijimo lygmenį.	
<i>Kvalifikacijos atitiktis Europos Sąjungos ir tarptautiniams standartams (jeigu taikoma)</i>	Netaikoma.	

3. Kvalifikacijos pavadinimas: ikimokyklinio ugdymo pedagogas, LTKS VI

<i>Trumpas kvalifikacijos apibūdinimas</i>	Veiklos objektas: ikimokyklinio (ankstyvojo, ikimokyklinio, priešmokyklinio) amžiaus vaikų ugdymas. Veiklos uždaviniai: 1) identifikuoti vaiko raidos ypatumus, nustatyti ir atliepti individualius vaiko poreikius, polinkius, gebėjimus; 2) suteikti pirmąją pagalbą sergančiam vaikui; 3) užtikrinti vaiko saugumą; 4) kurti integruotą, personalizuotą
--	---

	<p>ugdymo(si) turinį ir aplinkas; 5) valdyti ugdymo(si) procesą, dokumentuoti ir planuoti vaiko pažangą bei pasiekimus; 6) bendradarbiauti su ugdytinio šeima ir kitais ugdymo proceso dalyviais, įgyvendinti kitus veiklos uždavinius; 7) nuolat tobulinti savo profesines kompetencijas.</p> <p>Darbo sąlygos: individualus ir komandinis darbas patalpose ir lauke.</p> <p>Ypatingi reikalavimai sveikatai: privalu atlikti sveikatos profilaktinį patikrinimą ir turėti asmens medicininę knygelę arba privalomojo sveikatos patikrinimo medicininę pažymą.</p> <p>Darbo priemonės: informacinės ir ryšio technologijos, ugdymo(si) priemonės, metodinė medžiaga ir kt.</p> <p>Papildoma informacija: ikimokyklinio ugdymo pedagogas vadovaujasi ugdymą reglamentuojančiais ir įstaigos vidaus dokumentais, profesine etika, bendražmogiškosiomis ir pilietinėmis vertybėmis bei socialinės atsakomybės nuostatomis, darbuotojų saugos ir sveikatos, ergonomikos, darbo higienos, priešgaisrinės saugos reikalavimais. Jam svarbios šios asmeninės savybės: bendravimo ir bendradarbiavimo gebėjimai, gebėjimas dirbti komandoje, pozityvumas, emocinis intelektas.</p> <p>Asmenys, įgiję ikimokyklinio ugdymo pedagogo kvalifikaciją, gali dirbti visų tipų valstybinėse ir (ar) privačiose ikimokyklinio ugdymo įstaigose, bendrojo ugdymo įstaigose, vaikų globos įstaigose su ankstyvojo, ikimokyklinio, priešmokyklinio amžiaus vaikais, steigti ikimokyklinio ugdymo įstaigas ir kurti atitinkamo pobūdžio darbo vietas. Ikimokyklinio ugdymo pedagogu dirbti gali tik teistumo neturintis asmuo.</p>	
<p><i>Pagrindiniai kvalifikacijos vienetai (nurodant jų lygį pagal LTKS)</i></p>	<p><i>Kompetencijos</i></p>	<p><i>Kompetencijų ribos</i></p>
<p>Vaiko ugdymas (LTKS VI).</p>	<p>Įvertinti bendruosius ir individualius ugdytinio raidos ypatumus, jo aplinką.</p> <p>Tenkinti su ugdymu susijusius vaiko fizinius, emocinius, socialinius ir pažintinius poreikius.</p>	<p>Anatominių, fiziologinių, kognityvinių ir psichosocialinių ankstyvojo, ikimokyklinio, priešmokyklinio amžiaus vaiko raidos ypatumų atpažinimas ir įvertinimas. Vaiko raidos sutrikimų atpažinimas ir pagalbos vaikui būdų pritaikymas. Parama ir pagalba vaikui / šeimai – nusiųsti pas švietimo pagalbos specialistus. Vaiko šeimos, socialinės, kultūrinės aplinkos pažinimas ir vertinimas.</p> <p>Fizinių, emocinių, socialinių, pažintinių vaiko poreikių nustatymas ir tenkinimas. Vaikų, turinčių ypatingų poreikių (gabių, turinčių sutrikimų, patyrusių socialinę atskirtį ir kt.)</p>

		identifikavimas ir ugdymo(si) sąlygų sudarymas. Vaiko sveikatos pažinimas, sveikatos saugojimo ir stiprinimo priemonių taikymas ugdymo(si) aplinkai ir procesui. Vaiko saugumo užtikrinimas, ligos požymių atpažinimas ir pirmosios pagalbos suteikimas.
Ugdymo(si) turinio ir aplinkų kūrimas bei ugdymo proceso valdymas (LTKS VI).	Teikti pagalbą mokantis.	Ugdymo metodų ir priemonių pažinimas ir tinkamas vertinimas. Kūrybinės veiklos kiekvieno vaiko raiškai (pažintinei, socialinei, meninei, komunikacinei ir kt.) plėtra, mokymosi motyvaciją skatinimas. Vaiko pasiekimų vertinimas. ^[OBJ]
	Kurti ugdymo turinį.	Ankstyvojo, ikimokyklinio, priešmokyklinio amžiaus vaikų ugdymo(si) turinio ir metodikų pažinimas, ugdymo ir ugdymosi veiklos modeliavimas, planavimas ir dokumentavimas. Ugdymo programos, atitinkančios grupės ir kiekvieno vaiko ugdymo(si) poreikius ir interesus, sudarymas, pritaikymas ir įgyvendinimas. Ugdymą reglamentuojančių teisės aktų išmanymas. Atvirojo planavimo principų išmanymas.
	Vykdėti visuminį, integruotą, personalizuotą ugdymą(si).	Ankstyvojo, ikimokyklinio ir priešmokyklinio amžiaus vaikų visuminio, integruoto ir personalizuoto ugdymo(si) vykdymas atsižvelgiant į kiekvieno vaiko ir jo aplinkos pažinimą, šiuolaikinio ugdymo turinio kūrimo principus. Ugdomosios veiklos analizavimas ir refleksija veiklos tobulinimui.
	Kurti į kiekvieną vaiką orientuotas ugdymo(si) aplinkas.	Ugdymo(si) aplinkos, priemonių, atitinkančių vaiko amžių, poreikius, polinkius, interesus, gebėjimus, tradicijas, kultūrą, kūrimas, socialinės, kultūrinės, gamtinės ir virtualios aplinkos panaudojimas ugdymui(si).
	Taikyti vertinimo strategijas.	Ankstyvojo, ikimokyklinio, priešmokyklinio amžiaus vaiko

		pažangos ir personalizuotų pasiekimų vertinimo bei įsivertinimo metodikos išmanymas. Vaiko ugdymo(si) pažangos ir pasiekimų analizavimas ir pasiekimų vertinimo strategijų kūrimas. Paties vaiko ir kitų jo ugdymo(si) proceso dalyvių įtraukimas į pasiekimų vertinimo ir pažangos planavimo procesą.
Profesinės veiklos taikomasis tyrimas (LTKS VI).	Sistemiškai stebėti ugdytinius.	Ankstyvojo, ikimokyklinio, priešmokyklinio amžiaus vaiko ugdymo(si) proceso, bendradarbiavimo su šeima trikdžių ir problemų identifikavimas.
	Vykdyti taikomuosius pedagoginės veiklos tyrimus, jų rezultatus pritaikyti praktikoje.	Įvairių strategijų kūrimas ir įgyvendinimas atliekant pedagoginius veiklos tyrimus, interpretuojant ir pritaikant gautus rezultatus, teikiant rekomendacijas tėvams, globėjams, kolegoms, ugdymo įstaigos administracijos darbuotojams bei tobulinant savo veiklą.
Bendradarbiavimas su kolegomis ir ugdytinių šeimomis (LTKS VI).	Bendradarbiauti su kolegomis siekiant profesinio tobulėjimo, ugdymo(si) kokybės, vaiko gerovės užtikrinimo.	Grupės bendruomenės kūrimas, dalijimasis gerąja patirtimi institucijos viduje ir už jos ribų, socialinės partnerystės galimybių paieška siekiant profesinio tobulėjimo ir mokymo(si), ugdymo proceso kokybės ir vaiko gerovės užtikrinimo. Puikus valstybinės kalbos mokėjimas, gebėjimas vartoti profesinę užsienio kalbą(-as), informacinių technologijų naudojimas bendravimui ir bendradarbiavimui. Mokymosi visą gyvenimą strategijos, besimokančios organizacijos principų supratimas.
	Įtraukti ugdytinių šeimas į aktyvią pedagoginę sąveiką.	Institucijos ir šeimos ugdymo sąveikos kūrimas. Interaktyvus, kryptingo bendradarbiavimo su šeima būdų taikymas. Šeimos, kaip lygiaverčio ugdymo(si) proceso

	partnerio, supratimas. Tėvų (globėjų) įtraukimas į ugdymo(si) procesą, vaiko pasiekimų vertinimą.
<i>Profesinei veiklai reikalingi bendrieji gebėjimai</i>	Asmuo, įgijęs nurodytą kvalifikaciją, taip pat turi būti įgijęs ir bendrųjų gebėjimų, apibrėžtų Europos Tarybos 2018 m. gegužės 22 d. Rekomendacijoje dėl bendrųjų visą gyvenimą trunkančių mokymosi gebėjimų Nr. 2018/C 189/01. Jų ugdymas(is) turi būti integruotas į nurodytai kvalifikacijai reikalingų kompetencijų ugdymo(si) procesą.
<i>Kvalifikacijai įgyti reikalingas išsilavinimas, kvalifikacija (jei taikoma) ir profesinė patirtis (jei taikoma)</i>	Aukštasis išsilavinimas, profesinio bakalauro arba bakalauro kvalifikacinis laipsnis.
<i>Kvalifikacijos įgijimas</i>	Kvalifikacijos vienetų sudarantys kompetencijų deriniai įgyjami studijuojant ugdymo mokslų studijų krypties pirmosios pakopos studijose, dalis kvalifikacijos vienetų gali būti įgyjami ir savaime, neformaliai įgytas kompetencijas pripažinus tokią teisę turinčiose aukštojo mokslo įstaigose, vykdančiose ugdymo mokslų krypties studijas.
<i>Rekomenduojama mokymo apimtis kvalifikacijai įgyti</i>	Studijų trukmė nustatoma vadovaujantis Lietuvos Respublikos mokslo ir studijų įstatymu.
<i>Kvalifikacijos vertinimo kriterijai ir metodai</i>	Kvalifikacijai įgyti reikalingos asmens kompetencijos vertinamos vadovaujantis kompetencijų formuluotėmis ir jų ribų aprašais, kurie išreiškia slenkstinį (minimalų) kompetencijos įgijimo lygmenį.
<i>Kvalifikacijos atitiktis Europos Sąjungos ir tarptautiniams standartams (jeigu taikoma)</i>	Netaikoma.

4. Kvalifikacijos pavadinimas: bendrojo ugdymo pedagogas, LTKS VII

<i>Trumpas kvalifikacijos apibūdinimas</i>	<p>Veiklos objektas: įvairių pagrindinio ir vidurinio ugdymo lygmens mokomųjų dalykų mokymo valdymas ir metodologinė plėtra.</p> <p>Veiklos uždaviniai: 1) kurti inovatyvius ugdymo turinio kaitos sprendimus; 2) kurti mokinio ir jo aplinkos vertinimo ir mokymosi motyvavimo procesų tobulinimo sprendimus; 3) tobulinti vertinimo, grįžtamojo ryšio teikimo sistemas; 4) inicijuoti ir įgyvendinti profesinės veiklos tyrimus; 5) plėtoti naujus profesinio bendradarbiavimo ir bendravimo ryšius bei būdus.</p> <p>Darbo sąlygos: individualus ir komandinis darbas patalpose ir lauke, privaloma laikytis darbo saugos, sveikatos, priešgaisrinės saugos reikalavimų.</p>
--	---

	<p>Ypatingi reikalavimai sveikatai: privalu kiekvienais metais atlikti sveikatos profilaktinį patikrinimą ir turėti asmens medicininę knygelę arba privalomojo sveikatos patikrinimo medicininę pažymą.</p> <p>Darbo priemonės: informacinės ir ryšio technologijos, ugdymo priemonės, metodinė medžiaga, elektroninės ugdymui skirtos platformos ir kt.</p> <p>Papildoma informacija: pedagogas savo veikloje vadovaujasi ugdymą reglamentuojančiais ir įstaigos vidaus dokumentais, profesine etika, bendražmogiškosiomis ir pilietinėmis vertybėmis bei socialinės atsakomybės nuostatomis, darbuotojų saugos ir sveikatos, ergonomikos, darbo higienos, priešgaisrinės saugos reikalavimais. Jam svarbios šios asmeninės savybės: bendravimo ir bendradarbiavimo gebėjimai, gebėjimas dirbti komandoje, pozityvumas, empatiškumas, emocinis intelektas.</p> <p>Asmenys, įgiję pedagogo kvalifikaciją gali dirbti visų tipų valstybinėse ir (ar privačiose ugdymo įstaigose, bendrojo ugdymo įstaigose, vaikų globos įstaigose.</p>	
<i>Pagrindiniai kvalifikacijos vienetai (nurodant jų lygį pagal LTKS)</i>	<i>Kompetencijos</i>	<i>Kompetencijų ribos</i>
Mokinio ir jo aplinkos vertinimo ir mokymosi motyvavimo sprendimų tobulinimas (LTKS VII).	Kurti mokinio ir jo aplinkos pažinimo, mokymosi motyvavimo metodines priemones	Bendradarbiaujant su pagalbos mokiniui specialistais, mokinio aplinkos pažinimo ir susijusių metodinių priemonių kūrimas. Įvairių pagalbos teikimo mokantis, mokymosi skatinimo, mokinių motyvavimo projektų iniciavimas ir įgyvendinimas.
	Konsultuoti pedagogus mokinio ir jo aplinkos pažinimo klausimais.	Dalijimasis gerąja patirtimi su pedagoginiais ir nepedagoginiais darbuotojais mokinio ir jo aplinkos pažinimo klausimais. Profesinio tobulinimo priemonių rengimas ir įgyvendinimas.
Inovatyvių ugdymo turinio kaitos sprendimų kūrimas (LTKS VII).	Kurti ugdymo turinio tobulinimo sprendimus.	Monodisciplininio, multidisciplininio bei integruoto ugdymo turinio kūrimas ir įgyvendinimas, įtraukiant bendrųjų kompetencijų ugdymą, atsižvelgiant į besimokančiųjų įvairovę, siekiant individualios mokinio, klasės ir mokyklos lygmens pažangos.
	Konsultuoti pedagogus ugdymo turinio kaitos klausimais.	Konsultacijų ir pagalbos ugdymo turinio kūrimo bei atnaujinimo klausimais teikimas, skleidžiant naujausias savo dalyko, srities žinias.

	Kurti kompleksinius didaktinius ugdymo kokybę gerinančius sprendimus.	Naujų mokinių mąstymo ir mokėjimo mokytis gebėjimų ugdymo strategijų kūrimas. Ugdymo diferencijavimo, individualizavimo, personalizavimo integravimo bei klasės/grupės įtraukimo į ugdymo (si) procesą būdų kūrimas ir išbandymas. Palankių, ugdymosi įtrauktį didinančių mokymosi aplinkų įvairių gebėjimų ir ugdymosi poreikių mokiniams kūrimas ir plėtojimas.
Vertinimo, grįžtamojo ryšio teikimo sistemų tobulinimas (LTKS VII).	Inicijuoti mokyklos vertinimo ir grįžtamojo ryšio teikimo procesų tobulinimą.	Vertinimo sistemų (individualaus mokinio, klasės ar mokyklos) tobulinančių sprendimų paieška ir išbandymas. Vertinimo sistemos (ar jos elementų) kaitos mokykloje iniciavimas ir įgyvendinimas.
	Konsultuoti mokyklos ir kitų mokyklų bendruomenes mokinių pasiekimų ir pažangos vertinimo klausimais.	Mokyklos ir kitų mokyklų bendruomenių konsultavimas, metodinės pagalbos teikimas, profesinio meistriškumo pamokų vedimas, metodinių priemonių, skirtų vertinimo tobulinimui, rengimas ir sklaida.
	Tobulinti grįžtamojo ryšio suteikimą.	Mokinių, tėvų įtraukimas į pasiekimų ir pažangos vertinimą.
Profesinės veiklos tyrimų iniciavimas ir vykdymas (LTKS VII).	Inicijuoti profesinės veiklos ir mokyklos bendruomenės tyrimus.	Tyrimų iniciavimas, planavimas ir įgyvendinimas, siekiant efektyvinti ugdymo procesą, spręsti ugdymo problemas. Mokyklos mokytojų telkimas veiklos tyrimo atlikimui.
	Kritiškai ir refleksyviai vertinti savų ir išorinių tyrimų rezultatus.	Mokyklos ugdymo proceso tobulinimo sprendimų teikimas, remiantis /grindžiant tyrimų rezultatai. Profesinės veiklos problemų sprendimas, vadovaujantis tyrimų rezultatais.
Profesinio bendradarbiavimo ir bendravimo ryšių bei būdų plėtojimas (LTKS VII).	Įtraukti tėvus ir kitus socialinius partnerius į mokyklos bendruomenės veiklas.	Tėvų ir socialinių partnerių teikiamo grįžtamojo ryšio apie mokyklos gyvenimą vertinimas ir analizė bei naujų tėvų ir socialinių dalininkų įtraukimo į mokyklos veiklas būdų numatytas ir išbandymas.

	Plėtoti naujus bendradarbiavimo ryšius.	Išorinius ryšių palaikymas ir plėtojimas, tinkamai atstovaujant savo organizacijai įvairiuose tinkluose, dalyvaujant projektinėje veikloje.
	Stiprinti mokyklos bendradarbiavimo kultūrą.	Profesinės pagalbos bendruomenės nariams teikimas, patirties dalijimosi kultūros kūrimas.
<i>Profesinei veiklai reikalingi bendrieji gebėjimai</i>	Asmuo, įgijęs nurodytą kvalifikaciją, taip pat turi būti įgijęs ir bendrųjų gebėjimų, apibrėžtų Europos Tarybos 2018 m. gegužės 22 d. Rekomendacijoje dėl bendrųjų visą gyvenimą trunkančio mokymosi gebėjimų Nr. 2018/C 189/01. Jų ugdymas(is) turi būti integruotas į nurodytai kvalifikacijai reikalingų kompetencijų ugdymo(si) procesą.	
<i>Kvalifikacijai įgyti reikalingas išsilavinimas, kvalifikacija (jei taikoma) ir profesinė patirtis (jei taikoma)</i>	Aukštasis išsilavinimas, ugdymo mokslų magistro kvalifikacinis laipsnis.	
<i>Kvalifikacijos įgijimas</i>	Kvalifikacijos vienetus sudarantys kompetencijų deriniai įgyjami studijuojant ugdymo mokslų studijų krypties studijose, dalis kvalifikacijos vienetų gali būti įgyjami ir savaime ir neformaliai įgytas kompetencijas pripažįstant tokią teisę turinčiose ugdymo mokslų krypties studijas vykdančiose aukštojo mokslo įstaigose.	
<i>Rekomenduojama mokymo apimtis kvalifikacijai įgyti</i>	Studijų trukmė nustatoma vadovaujantis Lietuvos Respublikos mokslo ir studijų įstatymu.	
<i>Kvalifikacijos vertinimo kriterijai ir metodai</i>	Kvalifikacijai įgyti reikalingos asmens turimos kompetencijos vertinamos vadovaujantis kompetencijų formuluotėmis ir jų ribų aprašais, kurie išreiškia slenkstinį (minimalų) kompetencijos įgijimo lygmenį.	
<i>Kvalifikacijos atitiktis Europos Sąjungos ir tarptautiniams standartams (jeigu taikoma)</i>	Netaikoma.	

II SKYRIUS PROFESINIO MOKYMO POSEKTORIAUS KVALIFIKACIJŲ APRAŠAI

5. Kvalifikacijos pavadinimas: profesijos meistras, LTKS IV

<p><i>Trumpas kvalifikacijos apibūdinimas</i></p>	<p>Veiklos objektas: praktinis profesinis mokymas.</p> <p>Veiklos uždaviniai: 1) planuoti praktinį profesinį pameistrinio mokymą(si) įmonėje; 2) mokyti profesijos individualiai ir grupėje; 3) vertinti mokymosi pasiekimus; 4) nuolat tobulinti savo profesines kompetencijas.</p> <p>Darbo sąlygos: darbas uždaroje patalpose (kabinetuose, salonuose, cechuose ir kt.), atvirose erdvėse (laukuose, keliuose, gatvėse, statybų aikštelėse ir kt.); privaloma dėvėti specialius darbo drabužius ir laikytis darbų saugos reikalavimų, kaip reikalaujama konkrečios profesinės veiklos srities.</p> <p>Ypatingi reikalavimai sveikatai: privalu kasmet atlikti sveikatos profilaktinį patikrinimą ir turėti asmens medicininę knygelę (sveikatos pasą) arba privalomojo sveikatos patikrinimo medicininę pažymą.</p> <p>Darbo priemonės: mechaniniai, hidrauliniai, elektriniai prietaisai, automatinės sistemos ir įrenginiai, darbo įrankiai ir priemonės, naudojami konkrečioje ūkio veiklos srityje; darbų saugos priemonės; kompiuterinė įranga ir programos.</p> <p>Papildoma informacija: profesijos meistras vadovaujasi darbuotojų saugos ir sveikatos, ergonomikos, darbo higienos, priešgaisrinės saugos reikalavimais. Jis veiklą vykdo savarankiškai, prižiūri pameistrinio(-ių) veiklą, bendradarbiauja su mokymų organizatoriumi įmonėje ir profesijos mokytoju. Reikalavimus profesijos meistrui nustato pameistrystės forma organizuojamo profesinio mokymo norminiai dokumentai.</p>	
<p><i>Pagrindiniai kvalifikacijos vienetai (nurodant jų lygį pagal LTKS)</i></p>	<p><i>Kompetencijos</i></p>	<p><i>Kompetencijų ribos</i></p>
<p>Praktinio mokymo(si) proceso planavimas ir įgyvendinimas (LTKS IV).</p>	<p>Bendradarbiaujant su profesijos mokytoju sudaryti praktinio mokymo(si) įmonėje planą.</p>	<p>Mokymo(si) tikslų, uždavinių, mokymo turinio planavimas. Darbų saugos, darbo vietos reikalavimų praktiniam mokymui nustatymas. Individualaus ir grupės mokymo(si) plano, mokymo(si) grafiko sudarymas.</p>
	<p>Vykdyti praktinio profesinio mokymo apskaitą.</p>	<p>Dienynų tvarkymas, ataskaitų, suvestinių, pameistrių mokymosi, pažangumo, lankomumo apskaitos dokumentų rengimas ir tvarkymas.</p>
	<p>Vertinti pameistrinio individualius mokymosi poreikius.</p>	<p>Pameistrinio individualių mokymosi poreikių ir galimybių nustatymas. Mokymo(si) teorijų taikymas, besimokančiųjų skatinimo ir motyvavimo būdų identifikavimas. Individualių ir</p>

		grupinių praktinio profesinio mokymo metodų parinkimas ir taikymas.
	Parinkti mokymo(si) medžiagas ir priemones.	Pameistrio aprūpinimas mokymo(si) priemonėmis: įrankiais, įrenginiais, medžiagomis, šiuolaikinėmis technologijomis ir įranga. Nelaimingų atsitikimų ir materialinės žalos prevencija.
	Vykdyti individualų ir grupės praktinį mokymą realioje darbo aplinkoje.	Veiklos procesų, operacijų praktinis demonstravimas. Sveikų ir saugių mokymo(si) sąlygų užtikrinimas. Konstruktyvus bendravimas ir bendradarbiavimas su pameistriu(-iais).
Praktinio profesinio mokymo(si) pasiekimų stebėseną ir vertinimą (LTKS IV).	Vykdyti diagnostinį, ugdomąjį praktinių įgūdžių vertinimą.	Vertinimo principų, metodų ir būdų taikymas. Vertinimo užduočių rengimas atsižvelgiant į profesinio lauko normatyvinius dokumentus ir reikalavimus. Vertinimo kriterijų nustatymas ir aptarimas su profesijos mokytoju, pameistriu. Diagnostinio, apibendrinamojo vertinimo atlikimas. Vertinimo rezultatų nagrinėjimas.
	Vertinti praktinio mokymo(si) pažangą.	Mokymo(si) proceso pažangos nustatymas ir nagrinėjimas. Grįžtamojo ryšio teikimas pameistriui, profesijos mokytojui, pagal poreikį – tėvams.
Nuolatinis profesinis tobulėjimas (LTKS IV).	Tobulinti savo pedagoginę kompetenciją.	Profesinės veiklos reflektavimas. Tobulinimo kryptių numatymas. Pedagoginių naujovių sekimas. Dalyvavimas pedagoginiuose mokymuose, dalijimasis savo patirtimi.
	Atnaujinti savo specialiąsias žinias, įsisavinti naujausias profesinės srities technologijas.	Informacijos apie profesinės srities technologines naujoves paieška ir taikymas. Dalyvavimas kvalifikacijos kėlimo kursuose, projektuose, profesijos socialiniuose tinkluose.
<i>Profesinei veiklai reikalingi bendrieji gebėjimai</i>	Asmuo, įgijęs nurodytą kvalifikaciją, taip pat turi būti įgijęs ir bendrųjų gebėjimų, apibrėžtų Europos Tarybos 2018 m. gegužės 22 d. Rekomendacijoje dėl bendrųjų visą gyvenimą trunkančių mokymosi gebėjimų Nr. 2018/C 189/01. Jų	

	<p>ugdymas(is) turi būti integruotas į nurodytai kvalifikacijai reikalingų kompetencijų ugdymo(si) procesą. Svarbūs šie bendrieji gebėjimai:</p> <ul style="list-style-type: none"> - gebėjimas organizuoti veiklas; - gebėjimas bendrauti ir bendradarbiauti; - imlumas technologinėms naujovėms; - lankstumas, gebėjimas reaguoti ir prisitaikyti prie pokyčių.
<i>Kvalifikacijai įgyti reikalingas išsilavinimas, kvalifikacija (jei taikoma) ir profesinė patirtis (jei taikoma)</i>	Vidurinis išsilavinimas, IV lygio kvalifikacija, 3 metų darbo, atitinkančio kvalifikaciją, patirtis ir pedagoginių psichologinių žinių kursas pagal Švietimo, mokslo ir sporto ministro patvirtintą programą.
<i>Kvalifikacijos įgijimas</i>	Kvalifikacijos vienetų sudarantys kompetencijų deriniai įgyjami mokantis pagal formaliojo profesinio mokymo programą (LTKS IV), (kai kuriais atvejais – studijuojant pirmosios pakopos studijose aukštojo mokslo institucijose (kolegijose ir universitetuose)), kaupiant patirtį darbo rinkoje bei išklausius pedagoginių psichologinių žinių kursą pagal Švietimo, mokslo ir sporto ministro patvirtintą programą.
<i>Rekomenduojama mokymo apimtis kvalifikacijai įgyti</i>	<p>Mokymo pagal formaliojo profesinio mokymo programą trukmė nustatoma vadovaujantis Lietuvos Respublikos profesinio mokymo įstatymu.</p> <p>(Kai kuriais atvejais: pirmosios pakopos studijų trukmė nustatoma vadovaujantis Lietuvos Respublikos mokslo ir studijų įstatymu).</p> <p>Pedagoginių-psichologinių žinių kurso trukmė nustatoma vadovaujantis Švietimo, mokslo ir sporto ministro įsakymu.</p>
<i>Kvalifikacijos vertinimo kriterijai ir metodai</i>	Profesijos meistrą skiria įmonės darbdavys, vadovaudamasis galiojančiais norminiais aktais.
<i>Kvalifikacijos atitiktis Europos Sąjungos ir tarptautiniams standartams (jeigu taikoma)</i>	Netaikoma.

6. Kvalifikacijos pavadinimas: profesijos mokytojas, LTKS VI

<i>Trumpas kvalifikacijos apibūdinimas</i>	<p>Veiklos objektas: teorinis ir praktinis profesinis mokymas.</p> <p>Veiklos uždaviniai: 1) planuoti ir dokumentuoti profesinio mokymo(si) procesą; 2) mokyti profesijos (grupėje ir individualiai profesinio mokymo įstaigoje ar realiose darbo vietose) bei ugdyti mokinių bendruosius gebėjimus; 3) stebėti, vertinti ir analizuoti mokinių pasiekimus ir mokymosi pažangą; 4) vykdyti profesinį informavimą ir konsultavimą; 5) nuolat tobulinti savo profesines kompetencijas; 6) atlikti veiklą mokyklos bendruomenei.</p> <p>Darbo sąlygos: darbas uždaroje patalpose (klasėse, dirbtuvėse, cechuose ir kt.), atvirose erdvėse (laukuose, keliuose, gatvėse, statybų aikštelėse ir kt.); pagal profesijos specifika praktinio</p>
--	---

	<p>mokymo metu privalo dėvėti specialius darbo drabužius ir laikytis darbų saugos reikalavimų, kaip reikalaujama konkrečios veiklos srities.</p> <p>Ypatingi reikalavimai sveikatai: privalu kasmet atlikti sveikatos profilaktinį patikrinimą ir turėti asmens medicininę knygelę (sveikatos pasą) arba privalomojo sveikatos patikrinimo medicininę pažymą.</p> <p>Profesijos mokytojo priemonės: mechaniniai, hidrauliniai, elektriniai prietaisai, automatinės sistemos ir įrenginiai, darbo įrankiai ir priemonės, naudojami konkrečios ūkio veiklos srities; darbų saugos priemonės; kompiuterinė įranga ir programos.</p> <p>Papildoma informacija: profesijos mokytojas savo veikloje vadovaujasi darbuotojų saugos ir sveikatos, ergonomikos, darbo higienos, priešgaisrinės saugos reikalavimais. Profesinėje veikloje jis taiko profesinės etikos, pagarbos įvairovei principus ir nuostatas. Savo veiklą vykdo savarankiškai, planuoja ir organizuoja mokinių ir (ar) jų grupių mokymosi procesą, bendradarbiauja su kitais profesinio mokymo įstaigos specialistais, mokinių tėvais, įmonių atstovais. Įgiję šią kvalifikaciją asmenys gali dirbti profesinio mokymo įstaigose.</p>	
<i>Pagrindiniai kvalifikacijos vienetai (nurodant jų lygį pagal LTKS)</i>	<i>Kompetencijos</i>	<i>Kompetencijų ribos</i>
Profesinio mokymo(si) turinio ir proceso planavimas (LTKS VI).	Nustatyti profesinio mokymo(si) poreikius.	Besimokančiojo ir darbo rinkos poreikių analizavimas. Ryšių su socialiniais partneriais, socialinio konteksto analizavimas.
	Numatyti profesinio mokymo tikslus, uždavinius, planuoti ir dokumentuoti ugdymo turinį ir procesą.	Formaliojo ir neformaliojo profesinio mokymo programų, modulių rengimas ir atnaujinimas. Ilgalaikių ir trumpalaikių profesinio mokymo planų rengimas ir koregavimas. Mokymo turinio kontekstualizavimas profesijai būdingomis vertybėmis. Profesinio mokymo dokumentacijos (elektroniniai dienynai, praktikos dienynai, ataskaitos, suvestinės, mokinių mokymosi, pažangumo, lankomumo apskaitos dokumentai) pildymas.

<p>Teorinis ir praktinis profesijos mokymas (LTKS VI).</p>	<p>Vertinti besimokančiojo raidą ir jo sociokultūrinę aplinką.</p>	<p>Mokinių, besimokančių pagal pavienį ar pameistrystės mokymo(si) organizavimo būdą, individualių mokymosi poreikių ir galimybių pažinimas. Efektyvių teorinio ir praktinio profesinio mokymo(si) strategijų ir metodų parinkimas pagal individualius besimokančiojo mokymo(si) poreikius ir galimybes bei numatytus mokymo(si) rezultatus, atsižvelgiant į mokinių amžių, pasirengimą, mokymosi stilių ypatumus, kultūrinius skirtumus. Turimos besimokančiųjų patirties panaudojimas mokymo(si) procese. Praktinis konkrečių veiklos procesų (operacijų) demonstravimas ir jų mokymas.</p>
	<p>Parinkti profesinio mokymo(si) medžiagą ir priemones.</p>	<p>Mokymo(si) medžiagos, atitinkančios profesinio mokymo turinį, pritaikytos įvairių poreikių mokiniams, parinkimas. Naudojimas naujausiais informacijos šaltiniais. Mokymo(si) priemonių (įrankių, įrenginių), atitinkančių mokymosi rezultatus bei šiuolaikinę technologijų lygį, naudojimas pamokose. Skaitmeninių technologijų ir įrangos taikymas. Nelaimingų atsitikimų ir materialinės žalos prevencija.</p>
	<p>Rengti mokymo(si) medžiagą.</p>	<p>Tekstinės spausdintos ir skaitmeninės (<i>Moodle</i> ar kitose virtualiosiose mokymosi aplinkose) mokymo(si) medžiagos (konspektų, pateikčių, filmų, plakatų, maketų, modelių ir kt.) rengimas.</p>
	<p>Individualizuoti profesinį mokymą ir konsultavimą.</p>	<p>Mokymo(si) aplinkos ir mikroklimato, užtikrinančio mokinių sveikatą ir saugumą, motyvuojančio ir skatinančio besimokančiuosius bendrauti ir bendradarbiauti, kūrimas; bendravimas su besimokančiuoju, jo tėvais (globėjais). Efektyvių profesinio mokymo(si) metodų</p>

		parinkimas. Skaitmeninės (pvz., <i>Moodle</i>) mokymo(si) aplinkos taikymas. Realioje darbo vietoje vykstančių darbo procesų pažinimas ir demonstravimas. Bendradarbiavimas su socialiniais partneriais.
	Ugdyti bendruosius besimokančiųjų gebėjimus.	Bendrųjų gebėjimų (bendravimo savo gimtąja kalba, užsienio kalba, skaitmeninių gebėjimų, raštingumo ir pagrindinių matematikos bei gamtos mokslų gebėjimų, specifinių gebėjimų (gebėjimo mokytis, verslumo ir kūrybiškumo, iniciatyvumo, socialinės ir pilietinės atsakomybės, kultūrinio sąmoningumo) ugdymas integruojant į profesinio mokymo turinį.
Besimokančiųjų mokymo(si) pasiekimų ir pažangos stebėseną, vertinimas ir analizė (LTKS VI).	Rengti vertinimo užduotis.	Individualių ir grupinių užduočių įgytoms žinioms ir praktiniams gebėjimams įvertinti rengimas. Skaitmeninių technologijų ir įrangos taikymas užduočių rengimui.
	Vykdyti diagnostinį, ugdomąjį ir baigiamąjį vertinimą.	Vertinimo kriterijų aptarimas su besimokančiais. Pradinis ir tarpinis diagnostinis mokymo(si) pasiekimų vertinimas pagal numatytas vertinimo užduotis. Formuojamasis besimokančiųjų įgytų žinių (teorijos), praktinių bei bendrųjų gebėjimų vertinimas. Baigiamasis modulio / dalyko ir kvalifikacijos vertinimas. Grįžtamojo ryšio teikimas. Bendravimas pagal etikos normas. Informacijos besimokančiųjų tėvams (globėjams) teikimas apie mokinių mokymosi pažangą.
	Analizuoti besimokančiųjų mokymo(si) pasiekimus ir pažangą.	Mokymosi stebėjimas. Informacijos apie mokymosi procesus ir rezultatus rinkimas ir kaupimas, interpretavimas ir naudojimas mokymo(si) kokybei užtikrinti. Pagalbos besimokančiajam sėkmingai

		mokytis, tobulėti, bręsti kaip asmenybei teikimas. Gerosios Lietuvos ir užsienio šalių profesinio mokymo mokytojų patirties, vertinant besimokančiųjų mokymo(si) pasiekimus ir pažangą, taikymas.
	Vertinti neformaliuoju ir (ar) savaiminiu būdu įgytas kompetencijas.	Asmenų konsultavimas dėl neformaliuoju ir savaiminiu būdu įgytų kompetencijų vertinimo ir pripažinimo. Neformaliuoju ir savaiminiu būdu įgytų kompetencijų vertinimo ir pripažinimo procedūrų taikymas.
Profesinis informavimas ir konsultavimas (LTKS VI).	Informuoti ir konsultuoti pagrindinio ir vidurinio ugdymo įstaigų mokinius ir mokytojus, tėvus dėl kvalifikacijų (kompetencijų) įgijimo.	Informavimas apie profesiją, jos perspektyvas darbo rinkoje ir įsidarbinimo galimybes. Pagrindinių kvalifikacijos charakteristikų, asmens ypatybių, padedančių arba trukdančių įgyti kvalifikaciją (kompetencijas), apibūdinimas. Žinių apie profesinio mokymo(si) įstaigą(-as), mokymosi sąlygas, priėmimo sąlygas, teikimas. Informacinių komunikacinių priemonių taikymas informavimo ir konsultavimo veikloje.
	Konsultuoti besimokančiuosius dėl įsidarbinimo ir profesinės karjeros galimybių.	Informavimas apie pasirinktos krypties studijų programas, tarptautines programas ir mokymosi Lietuvos ir kitų šalių mokymo institucijose galimybes, profesinės veiklos perspektyvas, darbo ir karjeros galimybes įgijus kvalifikaciją. Neformaliuoju ar savaiminiu būdu įgytų kompetencijų pripažinimą.
Nuolatinis profesinis tobulėjimas (LTKS VI).	Analizuoti savo veiklą ir sudaryti profesinio tobulėjimo planą.	Veiklos reflektavimas (veiklos stipriosios ir tobulintinos sritys). Veiklos srities (profesinio mokymo programos) ir pedagoginių naujovių sekimas. Specialiųjų (technologinių), pedagoginių (didaktinių) ir

		bendrųjų kompetencijų tobulinimo planavimas.
	Atnaujinti savo specialiąsias (technologines) žinias, įsisavinti naujausias profesinės srities technologijas.	Įvairių rūšių informacijos apie profesinės srities technologines ir pedagogines naujoves paieška. Tikslinių duomenų bazių naudojimas. Nuotolinis mokymasis. Bendradarbiavimas su kitais mokytojais dėl metodinės veiklos. Mokymasis realiose darbo vietose. Atvirosios pamokos. Dalyvavimas projektuose, stažuotėse, kvalifikacijos kėlimo renginiuose, profesiniuose tinkluose. Dalijimasis savo patirtimi.
Veikla mokyklos bendruomenei (LTKS VI).	Ugdyti besimokančiųjų asmenybę.	Besimokančiųjų asmenybės ugdymo poreikių, polinkių, interesų ir vertybinių nuostatų pažinimas. Mokinių interesų atstovavimas, pagalba mokiniams, rūpinimasis individualios pagalbos teikimu mokiniams, kuriems jos reikia. Mokinių elgesio ir sveikatos būklės stebėseną ir koregavimas, bendruomeninės gyvenamosios ugdymas. Mokinių kuravimas renginiuose, grupės savivaldos organizavimas. Mokinių apklausų vykdymas. Bendradarbiavimas su dalykų / modulių mokytojais, kitais specialistais, tėvais, socialiniais partneriais.
	Rengti nacionalinius, tarptautinius projektus ir juose dalyvauti.	Projektų valdymo principų taikymas. Nacionalinių ir tarptautinių finansavimo šaltinių paieška. Grupinio ir komandinio darbo principų taikymas rengiant ir įgyvendinant projektus. Tarpkultūrinio bendravimo žinių ir įgūdžių panauda.
	Organizuoti profesinės veiklos ir kitus renginius.	Informacijos apie vietinius, nacionalinius, tarptautinius profesinės veiklos renginius rinkimas. Mokinių rengimas nacionaliniams, tarptautiniams

		konkursams. Vietinių, nacionalinių renginių organizavimas, teisėjavimas juose. Organizavimas ir dalyvavimas mokyklos renginiuose.
<i>Profesinei veiklai reikalingi bendrieji gebėjimai</i>	Asmuo, įgijęs nurodytą kvalifikaciją, taip pat turi būti įgijęs ir bendrųjų gebėjimų, apibrėžtų Europos Tarybos 2018 m. gegužės 22 d. Rekomendacijoje dėl bendrųjų visą gyvenimą trunkančių mokymosi gebėjimų Nr. 2018/C 189/01. Jų ugdymas(is) turi būti integruotas į nurodytai kvalifikacijai reikalingų kompetencijų ugdymo(si) procesą. Svarbūs šie bendrieji gebėjimai:	<ul style="list-style-type: none"> - inlumas technologinėms naujovėms; - nuolatinis mokymasis ir reflektavimas; - gebėjimas organizuoti veiklas; - gebėjimas bendrauti ir bendradarbiauti; - idėjų įgyvendinimas.
<i>Kvalifikacijai įgyti reikalingas išsilavinimas, kvalifikacija (jei taikoma) ir profesinė patirtis (jei taikoma)</i>	Asmuo, siekiantis dirbti profesijos mokytoju, reikalingą kvalifikaciją gali įgyti 2 būdais. Jis turi turėti VI lygmens profesinio mokymo programos srities, teikiamos pagal Lietuvos kvalifikacijų sandaros aprašą, kvalifikacinį laipsnį ir būti išklauses pedagoginių psichologinių žinių kursą pagal Švietimo, mokslo ir sporto ministro patvirtintą programą, arba, ne žemesnę nei IV lygmens pagal Lietuvos kvalifikacijų sandaros aprašą profesinio mokymo programos srities kvalifikaciją, ne mažesnę kaip 3 metų šios srities profesinės veiklos patirtį bei VI lygmens kvalifikacinį ugdymo mokslų studijų krypties grupės (M01 Pedagogika, M02 Edukologija, M03 Andragogika) laipsnį.	
<i>Kvalifikacijos įgijimas</i>	Kvalifikacijos vienetų sudarantys kompetencijų deriniai įgyjami studijuojant pirmosios pakopos studijose aukštojo mokslo institucijose (kolegijose ir universitetuose) (LTKS VI) ir (arba) (LTKS IV).	
<i>Rekomenduojama mokymo apimtis kvalifikacijai įgyti</i>	Pirmosios pakopos studijų trukmė nustatoma vadovaujantis Lietuvos Respublikos mokslo ir studijų įstatymu. Mokymo pagal formaliojo profesinio mokymo programą trukmė nustatoma vadovaujantis Lietuvos Respublikos profesinio mokymo įstatymu.	
<i>Kvalifikacijos vertinimo kriterijai ir metodai</i>	Profesijos mokytojų kvalifikacija vertinama pagal Mokytojų atestacijos kriterijus ir procedūras.	
<i>Kvalifikacijos atitiktis Europos Sąjungos ir tarptautiniams standartams (jeigu taikoma)</i>	Netaikoma.	

III SKYRIUS

SUAUGUSIŲJŲ ŠVIETIMO POSEKTORIAUS KVALIFIKACIJŲ APRAŠAI

7. Kvalifikacijos pavadinimas: andragogas, LTKS VI

<p><i>Trumpas kvalifikacijos apibūdinimas</i></p>	<p>Veiklos objektas: suaugusiųjų tęstinis mokymasis ir kompetencijų tobulinimas .</p> <p>Veiklos uždaviniai: 1) rengti suaugusiųjų tęstinio mokymosi ir kvalifikacijos tobulinimo(si) programas; 2) konsultuoti suaugusiųjų švietėjus, suaugusiųuosius besimokančiuosius, darbdavius ir kitus suinteresuotus asmenis tęstinio mokymosi ir kvalifikacijos tobulinimo programų pasirinkimo ir realizavimo klausimais; 3) planuoti ir vykdyti neformalaus švietimo, tęstinio ir savaiminio mokymosi paslaugų teikimą suaugusiesiems; 4) sudaryti suaugusiųjų neformaliajam švietimui ir tęstiniam mokymuisi tinkamas fizines, technines, socialines ir kitas sąlygas; 5) užtikrinti teikiamų suaugusiųjų tęstinio mokymo(si) paslaugų kokybę; 6) dalyvauti suaugusiųjų švietimo tyrimuose, kurie vykdomi tinkluose, regionuose, bendruomenėse ir organizacijose.</p> <p>Darbo sąlygos: individualus darbas ir komandinis darbas, mentoriavimo, vadovaujamo konsultavimo ir priežiūros reikalavimus atitinkanti aplinka. Dirbama auditorijose, virtualiose ir neformaliojo švietimo erdvėse, bibliotekose, muziejuose ir pan.</p> <p>Ypatingi reikalavimai sveikatai: periodiškai planuojant mokymosi veiklas reikalingos pertraukos ir trumpos mankštos, kurių metu atliekami akių pratimai bei ilsimasi nuo kompiuterio.</p> <p>Darbo priemonės: kompiuterinė įranga, tyrimų duomenų skaičiavimo ir analizavimo programinė įranga, multimedija ir kt. Papildoma informacija. Įgyjama andragoginė kvalifikacija įgalina savarankiškai vykdyti suaugusiųjų tęstinio mokymosi ir kvalifikacijos tobulinimo veiklas, rengti ir konsultuoti kitus andragogus. Sprendžiant skirtingų andragoginės veiklos sričių uždavinius naudojamos informacinės komunikacinės technologijos ir interaktyvūs metodai. Todėl praktinėje veikloje reikalaujama taikyti plačias teorines žinias, pagrįstas naujų fundamentinių ir taikomųjų tyrimų rezultatais. Andragoginė veikla atliekama savarankiškai, pasirinkus uždavinių atlikimo būdus ir suorganizavus atitinkamų specialistų darbą iškeltiems uždaviniams atlikti. Todėl šio lygio kvalifikacijos apima gebėjimus planuoti veiklą atsižvelgiant į numatytus tikslus, analizuoti ir fiksuoti savo veiklos rezultatus ir teikti ataskaitas veiklą koordinuojantiems asmenims, koreguoti veiklą atsižvelgiant į veiklos rezultatų analizę ir specialistų rekomendacijas bei vykdyti įvairią projektinę veiklą.</p> <p>Kvalifikacijos lygis leidžia savarankiškai tobulinti ir plėsti turimas profesinės srities žinias ir patiems įsivertinus savo veiklą mokytis savarankiškai, kaip reikalauja profesinės veiklos pokyčiai.</p>
---	---

<i>Pagrindiniai kvalifikacijos vienetai (nurodant jų lygį pagal LTKS)</i>	<i>Kompetencijos</i>	<i>Kompetencijų ribos</i>
Suaugusiųjų tęstinė edukacija (LTKS VI).	Realizuoti suaugusiųjų tęstinio mokymosi ir kvalifikacijos tobulinimo(si) programas.	Mokymo(si) programų, priemonių rengimas, mokymosi metodų, strategijų ir išteklių parinkimas konkrečioms suaugusiųjų poreikiams, besimokančiųjų motyvavimas ir poreikio mokytis visą gyvenimą skatinimas. Kokybiškas suaugusiųjų mokymo(si) planų (sudaryti tvarkaraščius ir teikti grįžtamąjį ryšį) įgyvendinimas. Pagalba lektoriams ir besimokantiems suaugusiesiems (įsi)vertinti asmeninius tęstinio mokymo(si) pasiekimus (vertinimo formos ir metodai, žinių ir gebėjimų vertinimo užduotys). Tikslingas fizinės, technologinės, psichologinės ir socialinės mokymo(si) aplinkos, padedančios tenkinti individualius suaugusiųjų mokymosi poreikius (mobilios klasės, prieigos prie edukacinio banko ir virtualaus mokymosi išteklių, konsultavimas, mentoriavimas ir pan.) parinkimas.
	Teikti andragoginę pagalbą suaugusiųjų švietėjams, darbdaviams ir kitiems asmenims, atsakingiems už tęstinį mokymąsi.	Tęstinį mokymąsi skatinančios paramos / pagalbos teikimas neformaliojo suaugusiųjų švietimo mokytojams ir besimokantiems suaugusiesiems (konsultavimas, mentoriavimas). Suaugusiųjų švietėjų, suaugusiųjų besimokančiųjų, darbdavių ir kitų mokymosi visą gyvenimą plėtra suinteresuotų asmenų konsultavimas – padėti pasirinkti mokymosi formas arba įvertinti, kiek realizuojamos mokymo(si) aplinkos, programos ir teikiama parama / pagalba atitinka besimokančiųjų poreikius (apklausos anketos, pokalbiai).

<p>Suaugusiųjų tęstinio mokymosi valdymas (LTKS VI).</p>	<p>Planuoti suaugusiųjų tęstinio mokymosi ir kvalifikacijos tobulinimo(si) procesus.</p>	<p>Suaugusiųjų švietimo, tęstinio mokymosi ir kvalifikacijos tobulinimo veiklos planų ir ataskaitų rengimas. Dalyvavimas kuriant suaugusiųjų tęstinio mokymosi ir kvalifikacijos tobulinimo metodinės veiklos sistemą įstaigoje (teikiamų paslaugų aprašų, suaugusiųjų švietėjų ir mentorių sąrašų sudarymas ir kt.).</p> <p>Projektų, siekiant gauti įvairių fondų finansinę bei intelektinę paramą (kvietimų projektų teikimui paieška, partnerių paieška ir kt.), rengimas.</p> <p>Suaugusiųjų švietėjų bendruomenės telkimas bendradarbiauti rengiant suaugusiųjų tęstinio mokymosi patirties sklaidos priemones ir jungtinių kvalifikacijos tobulinimo programas (bendradarbiavimas su suaugusiųjų švietimo institucijomis ir tęstinio mokymosi ir kvalifikacijos tobulinimo(si) bei kitais galimais tęstinio mokymosi ir kvalifikacijos tobulinimo(si) paslaugų teikėjais).</p>
	<p>Organizuoti neformalaus švietimo, tęstinio ir savaiminio mokymosi paslaugų teikimą suaugusiesiems.</p>	<p>Neformalaus švietimo, tęstinio ir savaiminio mokymosi paslaugų teikimo organizavimas: suaugusiųjų švietėjų, valstybės tarnautojų, verslo ir paslaugų sektoriaus darbuotojų bei kitų suaugusiųjų tęstinio mokymosi ir kvalifikacijos tobulinimo renginių (seminarų, kursų, paskaitų, konferencijų, parodų ir kt.), nacionalinių ir tarptautinių projektų rengimo ir vykdymo, galimybių paieška ir administravimas; kvalifikacijos tobulinimo programų vertinimo (apklausų ir duomenų apibendrinimo) organizavimas; bendradarbiavimas su</p>

		<p>žiniasklaida, institucijomis, susijusiomis su neformaliuoju suaugusiųjų švietimu, kitomis paslaugų verslui tinklo įstaigomis, paramą verslui teikiančiomis institucijomis Lietuvoje ir užsienyje, komunikacijos palaikymas.</p> <p>Neformaliojo švietimo, tęstinio ir savaiminio mokymosi paslaugų teikimo koordinavimas: bendradarbiavimo ryšių su institucijomis, susijusiomis su neformaliuoju suaugusiųjų švietimu, inicijuojant partnerystės tinklų plėtrą, palaikymas; kvalifikacijos tobulinimo renginių organizavimo institucijoje derinimas (tvarkaraščių derinimas, mokymosi aplinkų parinkimas).</p>
	<p>Užtikrinti suaugusiesiems tęstinio mokymosi prienamumą</p>	<p>Kvalifikacijos tobulinimo renginių klausytojų grupių formavimas (reklamos rengimas, konsultavimas), suaugusiųjų tęstinio mokymosi ir kvalifikacijos tobulinimo veiklų dokumentų tvarkymas užtikrinant, kad visi dokumentai būtų įforminti, paskirstyti ir saugomi pagal patvirtintus raštvedybos reikalavimus.</p> <p>Informacijos apie tęstinio mokymosi ir kvalifikacijos tobulinimo galimybes teikimas suaugusiųjų švietimo įstaigos interneto svetainei, institucijoms ir suaugusiųjų švietimo bei tęstinio mokymosi paslaugų vartotojams. Suaugusiųjų informavimas apie galimybes pasirinkti mokymosi aplinką ir būdą: neformalųjį švietimą, tęstinį ar savaiminį mokymąsi.</p>
<p><i>Specializacijos kvalifikacijos vienetai (jų lygis nurodomas pagal LTKS)</i></p>	<p><i>Kompetencijos</i></p>	<p><i>Kompetencijų ribos</i></p>

Suaugusiųjų mokymo(si) paslaugų kokybės valdymas (LTKS VI).	Kaupti suaugusiųjų edukacijos gerosios patirties medžiagą.	<p>Mokymąsi visą gyvenimą skatinančių programų sudarymas, metodikų ir gerosios praktinės patirties (dalijamos medžiagos, garso ir vaizdo įrašai, ir pan.) atranka į katalogus ir nuolatinis jų papildymas.</p> <p>Švietimo darbuotojų, norinčių parengti ir viešinti mokomąją (paskaitos, referatai) bei metodinę medžiagą, konsultavimas.</p>
	Koordinuoti teikiamų mokymosi paslaugų suaugusiesiems kokybės tyrimus.	<p>Tyrimų, skirtų suaugusiųjų švietėjų metodinei veiklai gerinti, į tyrimą įtraukus visas paslaugos kokybe suinteresuotas asmenų grupes (kūrėjus, teikėjus, klientus, užsakovus ir pan.) inicijavimas ir realizavimas.</p> <p>Kitų tyrėjų pateiktų duomenų analizavimas ir apibendrinimas bei statistinių ataskaitų rengimas.</p>
Suaugusiųjų tęstinio mokymosi paslaugų tyrimų vykdymas (LTKS VI).	Vykdyti asmeninės praktinės veiklos tyrimą.	Tyrimų duomenų apie suaugusiųjų švietimą ir mokymąsi atrinkimas, analizės priemonių, padedančių atlikti praktinės veiklos tyrimą parinkimas; tinkamas duomenų rinkimo, analizės metodų bei priemonių naudojimas; praktinės veiklos tobulinimo galimybių numatymas remiantis veiklos tyrimo rezultatais.
	Atlikti suaugusiųjų tęstinio mokymosi teikiamų paslaugų tyrimus.	Duomenų apie suaugusiųjų tęstinio mokymosi ir kvalifikacijos tobulinimo renginių kokybę įstaigoje analizavimas ir apibendrinimas rengiant ataskaitas. Dalyvavimas rengiant statistines švietimo įstaigos veiklos ataskaitas: duomenų surinkimas, analizavimas, apibendrinimas. Dalyvavimas tyrimuose, kurie vykdomi savivaldybėje suaugusiųjų švietimo darbuotojų metodinei veiklai gerinti: apklausų atlikimas, dalyvavimas jas aptariant ir diskutuojant dėl pasiūlymų.

		Dalyvavimas atliekant institucijos veiklos įsivertinimo ir išorinio veiklos vertinimo veiklose. Duomenų apie savo veiklą kaupimas, kompetencijos aplanko rengimas.
	Dalyvauti taikomuosiuose suaugusiųjų švietimo tyrimuose.	Bendradarbiavimas tyrimuose, kurie vykdomi regiono, nacionaliniuose ir tarptautiniuose projektuose teikiant informaciją apie suaugusiųjų tęstinio mokymosi kvalifikacijos tobulinimo ir saviugdų realijas ir poreikius.
<i>Profesinei veiklai reikalingi bendrieji gebėjimai</i>	Asmuo, įgijęs nurodytą kvalifikaciją, taip pat turi būti įgijęs ir bendrųjų gebėjimų, apibrėžtų Europos Tarybos 2018 m. gegužės 22 d. Rekomendacijoje dėl bendrųjų visą gyvenimą trunkančių mokymosi gebėjimų Nr. 2018/C 189/01. Jų ugdymas(is) turi būti integruotas į nurodytai kvalifikacijai reikalingų kompetencijų ugdymo(si) procesą. Svarbūs šie bendrieji gebėjimai: skaitmeninis raštingumas, imlumas technologinėms naujovėms; nuolatinis mokymasis; gebėjimas organizuoti veiklas; gebėjimas bendrauti ir bendradarbiauti; idėjų įgyvendinimas.	
<i>Kvalifikacijai įgyti reikalingas išsilavinimas, kvalifikacija (jei taikoma) ir profesinė patirtis (jei taikoma)</i>	Aukštasis išsilavinimas – pirmosios pakopos studijų programos švietimo ir ugdymo arba vadybos studijų kryptių. Vadybos studijų krypties studentams reikalinga bent 1 metų darbo patirtis švietimo srityje.	
<i>Kvalifikacijos įgijimas</i>	Kvalifikacijos vienetų sudarantys kompetencijų deriniai įgyjami studijuojant švietimo ir ugdymo arba vadybos studijų krypties pirmosios pakopos studijose arba apibendrinant profesinės veiklos patirtį.	
<i>Rekomenduojama mokymo apimtis kvalifikacijai įgyti</i>	Pirmosios pakopos studijų trukmė nustatoma vadovaujantis Lietuvos Respublikos mokslo ir studijų įstatymu.	
<i>Kvalifikacijos vertinimo kriterijai ir metodai</i>	Kvalifikacijai įgyti reikalingos asmens turimos kompetencijos vertinamos vadovaujantis kompetencijų formuluotėmis ir jų ribų aprašais, kurie išreiškia slenkstinį (minimalų) kompetencijos įgijimo lygmenį.	
<i>Kvalifikacijos atitiktis Europos Sąjungos ir tarptautiniams standartams (jeigu taikoma)</i>	Netaikoma.	

8. Kvalifikacijos pavadinimas: andragogas, LTKS VII.

<p><i>Trumpas kvalifikacijos apibūdinimas</i></p>	<p>Veiklos objektas: mokymosi visą gyvenimą sistemos kūrimas ir vadyba.</p> <p>Veiklos uždaviniai: 1) realizuoti suaugusiųjų mokymosi visą gyvenimą (tokiau MVG) procesus; 2) kurti MVG paslaugas suaugusiesiems; 3) inicijuoti suaugusiųjų MVG procesus; 4) valdyti suaugusiųjų MVG procesus; 5) teikti suaugusiesiems MVG paslaugas; 6) sudaryti fizines, technines, socialines ir kitas sąlygas suaugusiesiems mokytis visą gyvenimą; 7) tirti MVG paslaugų suaugusiesiems kokybę; 8) tirti tinkluose, regionuose, bendruomenėse ir organizacijose sudarytų MVG sąlygų kokybę, numatant gerinimo perspektyvas.</p> <p>Darbo sąlygos: individualus darbas ir komandinis darbas. Kuriamos įvairios mokymosi erdvės – dirbama auditorijose, virtualiose ir neformalaus švietimo erdvėse, bibliotekose, muziejuose ir pan.</p> <p>Ypatingi reikalavimai sveikatai: privalu atlikti sveikatos profilaktinį patikrinimą ir turėti asmens medicininę knygelę arba privalomojo sveikatos patikrinimo medicininę pažymą. Darbo priemonės: kompiuterinė įranga, tyrimų duomenų skaičiavimo ir analizavimo programinė įranga, multimedija.</p> <p>Papildoma informacija: VII lygio andragoginė kvalifikacija įgalina ją turinčius asmenis savarankiškai vykdyti mokymosi visą gyvenimą sistemos kūrimo veiklas, rengti ir konsultuoti V ir VI lygmenų andragogus.</p> <p>Kvalifikacija skirta sudėtingai andragoginei veiklai, susidedančiai iš įvairių tarpusavyje susijusių uždavinių, kurie gali apimti kelių giminingų profesinių veiklų (pvz., socialinio darbo, vadybinės, teisinės ir kt.) sritis. Todėl veiklos atlikimas reikalauja ekspertinio naujausių žinių profesinės veiklos ir jai artimų bei giminingų sričių vertinimo ir pritaikymo, naujų faktų atradimo atliekant taikomuosius profesinės veiklos tyrimus, kūrybiško teorinių žinių ir mokslinių tyrimų rezultatų taikymo.</p> <p>Veiklai būdingas vadovavimas kitų darbuotojų veiklai. Todėl šio lygio kvalifikacijos apima gebėjimus savarankiškai atlikti taikomojo pobūdžio tyrimus, teikti konsultacijas veiklos srityje, koordinuoti projektus, orientuotus į kitų žmonių kvalifikacijos tobulinimą ir inovacijų diegimą, analizuoti veiklos rezultatus ir juos pristatyti.</p> <p>Dėl žinių, technologijų, darbo organizavimo įvairiose veiklų srityse pažangos šio lygio veikla ir jos aplinka intensyviai kinta, pokyčiai sunkiai prognozuojami, veiklą sudaro nuolat besikeičiantys uždavinių deriniai. Socialinė ir technologinė aplinka reikalauja gebėjimo priimti inovatyvius sprendimus, paremtus tyrimų rezultatais, įvertinti alternatyvius sprendimo variantus bei galimas socialines ir etines veiklos pasekmes</p>
---	---

<i>Pagrindiniai kvalifikacijos vienetai (nurodant jų lygį pagal LTKS)</i>	<i>Kompetencijos</i>	<i>Kompetencijų ribos</i>
Suaugusiųjų mokymosi visą gyvenimą galimybių kūrimas (LTKS VII).	Konstruoti naują suaugusiųjų mokymąsi visą gyvenimą skatinantį turinį	Aktualių andragoginės kvalifikacijos tobulinimo ir suaugusiųjų tęstinio mokymosi programų rengimas, vadovaujantis mokymosi visą gyvenimą principais ir naujausių tyrimų duomenimis; parama ir pagalba suaugusiųjų švietėjams (informuoti apie naujoves, konsultuoti ir t. t); suaugusiųjų edukacinės aplinkos naujovių (fizinių, technologinių, psichologinių ir kt.) inicijavimas, atsižvelgiant į kintančią sociokultūrinę ir technologijų aplinką.
	Atnaujinti suaugusiųjų mokymąsi visą gyvenimą skatinantį turinį	Andragoginės veiklos analizavimas įvairių sričių profesinės veiklos kontekstuose nustatant, kiek edukacinės aplinkos, programos ir teikiama parama / pagalba atitinka besimokančiųjų poreikius ir profesijos reikalavimus (anketos, pokalbiai ir kt.). Rekomendacijų atnaujinti suaugusiųjų mokymosi visą gyvenimą turinį parengimas. Suaugusiųjų švietėjų konsultavimas – padėti jiems įsivertinti andragoginės veiklos rezultatus, savarankiškai nustatyti atitinkamos veiklos srities uždavinius, priimti savarankiškus sprendimus, orientuotus į veiklos tobulinimą ir gerinimą Suaugusiųjų švietėjų konsultavimas jiems aktualiais profesinės veiklos atnaujinimo klausimais.
Suaugusiųjų mokymosi visą gyvenimą valdymas (LTKS VII).	Planuoti ir organizuoti suaugusiųjų mokymosi visą gyvenimą procesus.	Suaugusiųjų mokymosi procesų planavimas ir organizavimas: lygiavertės sąveikos su besimokančiaisiais kūrimas ir palaikymas vadovaujantis mokymosi visą gyvenimą principais; suaugusiųjų mokymo ir mokymosi veiklų (formalusis, neformalusis, savaiminis mokymasis) kūrimas,

		palaikymas ir į(si)vertinimo priemonių parinkimas.
	Kurti mokymosi aplinką, skatinančią suaugusiuosius mokytis visą gyvenimą.	Fizinių, informacinių, socialinių ir kt. sąlygų sudarymas ir (ar) parinkimas suaugusiesiems, padėti jiems įsitraukti į mokymosi visą gyvenimą procesą, taikyti savivados principus / mobiliosioms klasėms, mokymosi aplinkoms muziejuose, bibliotekose ir darbo vietose panaudoti, informacinių komunikacinių priemonių naudojimas komunikacinėms aplinkoms kurti ir kt.)
	Inicijuoti ir palaikyti savarankiško suaugusiųjų mokymosi procesus.	Sąlygų sudarymas (informavimas, konsultavimas) kurti inovacijoms, skatinančioms suaugusiųjų mokymąsi visą gyvenimą tinkluose, regionuose, bendruomenėse ir organizacijose numačius perspektyvias suaugusiųjų švietimo ir mokymo(si) praktikas (užduotis, refleksijas ir savirefleksijos priemonės).
<i>Specializacijos kvalifikacijos vienetai (nurodant jų lygį pagal LTKS)</i>	<i>Kompetencijos</i>	<i>Kompetencijų ribos</i>
Mokymosi visą gyvenimą paslaugų kokybės valdymas (LTKS VII).	Teikti suaugusiesiems mokymosi visą gyvenimą paslaugas.	Tęstinio mokymosi paslaugų teikti andragogines kompetencijas suaugusiesiems planavimas, organizavimas ir koordinavimas, mokymosi paslaugų teikimas rengiant projektus. Praktinės veiklos tobulinimo galimybių numatymas remiantis veiklos tyrimo rezultatais.
	Sudaryti fizines, technines, socialines ir kitas sąlygas suaugusiesiems mokytis visą gyvenimą.	Fizinių, techninių, socialinių ir kt. sąlygų sudarymas suaugusiesiems, studijuojantiems formaliai ir tęstiniu būdais, mokytis tinkluose, regionuose, bendruomenėse ir organizacijose: suaugusiųjų mokymąsi visą gyvenimą aptarnaujančios infrastruktūros projektavimas (andragogų rengimo, informavimo, orientavimo, konsultavimo, kvalifikacijų

		vertinimo, pripažinimo, tobulinimo, akreditavimo sistemos).
Andragogų rengimas (LTKS VII)	Kurti ir atnaujinti suaugusiųjų švietėjų ir andragogų rengimo programas	Ekspertinių naujausių žinių taikymas andragogikos ir jai artimose srityse kuriant ir atnaujinant suaugusiųjų švietėjų ir andragogų rengimo programas; kokybiškas programų įgyvendinimo proceso planavimas (mokymo tikslų, mokymosi rezultatų, modulių numatymas) ir organizavimas (edukacinės aplinkos kūrimas, žinių, gebėjimų bei pasiekimų vertinimo formų, metodų parinkimas, vertinimo užduočių rengimas).
	Įgyvendinti suaugusiųjų švietėjų ir andragogų rengimo procesus	Mokymas įgyvendinti suaugusiųjų mokymo(si) procesus tenkinant suaugusiųjų mokymo(si) poreikius, rengti mokymo(si) programas, mokymo(si) priemones, metodus, parinkti strategijas ir išteklius; motyvuoti besimokančiuosius ir skatinti jų poreikį mokytis visą gyvenimą. Kokybiškai įgyvendinti mokymo(si) situacijų planus; vertinti suaugusiųjų mokymo(si) pasiekimus (studijų programos, planai, metodikos ir priemonės), skatinti suaugusiųjų besimokančiųjų poreikį mokytis visą gyvenimą; vertinti ir padėti suaugusiųjų švietėjams įsivertinti andragoginės veiklos rezultatus (taikant lygiavertės sąveikos metodus – pokalbius, praktikos dienoraščių analizę ir kt.).
<i>Profesinei veiklai reikalingi bendrieji gebėjimai</i>	Asmuo, įgijęs nurodytą kvalifikaciją, taip pat turi būti įgijęs ir bendrųjų gebėjimų, apibrėžtų Europos Tarybos 2018 m. gegužės 22 d. Rekomendacijoje dėl bendrųjų visą gyvenimą trunkančių mokymosi gebėjimų Nr. 2018/C 189/01. Jų ugdymas(is) turi būti integruotas į nurodytai kvalifikacijai reikalingų kompetencijų ugdymo(si) procesą. Svarbūs šie bendrieji gebėjimai: imlumas technologinėms naujovėms; nuolatinis mokymasis; gebėjimas organizuoti veiklas; gebėjimas bendrauti ir bendradarbiauti; idėjų įgyvendinimas.	
<i>Kvalifikacijai įgyti reikalingas išsilavinimas, kvalifikacija (jei taikoma) ir</i>	Aukštasis išsilavinimas – antrosios pakopos studijų programos švietimo ir ugdymo arba vadybos studijų kryptių. Baigusiems vadybos krypties absolventams reikalinga bent 1 metų darbo patirtis švietimo sistemoje.	

<i>profesinė patirtis (jei taikoma)</i>	
<i>Kvalifikacijos įgijimas</i>	Kvalifikacijos vienetus sudarantys kompetencijų deriniai įgyjami studijuojant švietimo ir ugdymo arba vadybos studijų krypties antros pakopos studijose arba apibendrinant profesinės veiklos patirtį.
<i>Rekomenduojama mokymo apimtis kvalifikacijai įgyti</i>	Antros pakopos studijų trukmė nustatoma vadovaujantis Lietuvos Respublikos mokslo ir studijų įstatymu.
<i>Kvalifikacijos vertinimo kriterijai ir metodai</i>	Kvalifikacijai įgyti reikalingos asmens kompetencijos vertinamos vadovaujantis kompetencijų formuluotėmis ir jų ribų aprašais, kurie išreiškia slenkstinį (minimalų) kompetencijos įgijimo lygmenį.
<i>Kvalifikacijos atitiktis Europos Sąjungos ir tarptautiniams standartams (jeigu taikoma)</i>	Netaikoma.

IV SKYRIUS BIBLIOTEKŲ VEIKLOS POSEKTORIAUS KVALIFIKACIJŲ APRAŠAI

9. Kvalifikacijos pavadinimas: bibliografas, LTKS VI

<i>Trumpas kvalifikacijos apibūdinimas</i>	<p>Veiklos objektas: leidinių fondo ir bibliografinių duomenų kaupimas, sisteminimas ir tvarkymas.</p> <p>Veiklos uždaviniai: 1) kaupti neterminuotai saugomų publikuotų ir nepublikuotų bibliografijos dokumentų fondą ir informaciją apie dokumentus; 2) teikti bibliotekos informacines, bibliografines, mokslo komunikacijos ir kraštotyros paslaugas; 3) mokyti bibliotekos lankytojus ir darbuotojus.</p> <p>Darbo sąlygos: darbas patalpose, individualus ir komandinis darbas, reikalaujantis bendrauti su žmonėmis ir dirbti su informacija.</p> <p>Ypatingi reikalavimai sveikatai: privalu atlikti sveikatos profilaktinį patikrinimą ir turėti asmens medicininę knygelę arba privalomojo sveikatos patikrinimo medicininę pažymą.</p> <p>Darbo priemonės: informacinės technologijos – specializuotos duomenų bazės, apskaitos sistemos ir kita programinė įranga, kuria valdomi bibliotekos veiklos procesai.</p> <p>Papildoma informacija: bibliografas vadovaujasi darbuotojų saugos ir sveikatos, ergonomikos, darbo higienos, priešgaisrinės saugos reikalavimais. Jis dirba individualiai ir grupėje. Jam svarbios šios asmeninės savybės: bendravimo gebėjimai, gebėjimas dirbti komandoje. Bibliografas veiklą vykdo savarankiškai, gali vadovauti žemesnės kvalifikacijos darbuotojams. Įgiję šią kvalifikaciją asmenys galės dirbti viešosiose ir specializuotose bibliotekose.</p>
--	--

<i>Pagrindiniai kvalifikacijos vienetai (nurodant jų lygį pagal LTKS)</i>	<i>Kompetencijos</i>	<i>Kompetencijų ribos</i>
Neterminuotai saugomų publikuotų ir nepublikuotų bibliografijos dokumentų fondo bei informacijos apie dokumentus kaupimas (LTKS VI).	Formuoti bibliografinių duomenų masyvą ir šaltinius.	Dokumentų ir leidinių fondų sudarymas, tvarkymas ir priežiūra. Dokumentų, leidinių ir skaitmeninių informacijos išteklių saugojimas nuo galimų pažeidimų bei sunaikinimo: vadovavimasis išteklių apsaugos nuo pažeidimų ir galimo sunaikinimo planu ir procedūromis, pavojų ištekliams identifikavimas; atsakas smulkiems pavojams ir rizikoms; atsakas reikšmingiems pavojams ir rizikoms; pavojų ir rizikų valdymo instrukcijos; kolekcijų ir fondų evakuacija; kolekcijų ir fondų išsaugojimo prioritetai; atsakingų darbuotojų mokymas fondų apsaugos ir išsaugojimo klausimais.
	Formuoti ir optimizuoti elektroninės informacijos išteklių fondą.	Elektroninės informacijos išteklių atranka ir vertinimas.
	Rengti ir skleisti informaciją apie elektroninius išteklius.	Informacinių pranešimų raštu ir žodžiu apie elektroninius išteklius rengimas, lankytojų konsultavimas apie naudojamą elektroniniais ištekliais, informacijos apie elektroninius išteklius sklaida internete, visuomenės informavimo priemonėse, renginiuose.
	Testuoti duomenų bazines.	Duomenų bazių analizė.
	Rengti analizės įrašus Nacionalinės bibliografijos duomenų banko suvestinei.	Analizės duomenų rengimas iš periodinių leidinių ir pateikimas Nacionalinės bibliografijos duomenų bankui (taikoma tik viešosioms bibliotekoms).
	Organizuoti leidinių parodas.	Bibliotekos fondų viešinimas vartotojams organizuojant parodas ir pristatymus įvairiose viešosiose ir virtualios erdvės, renginiuose, parodose.

Bibliotekos informacinių, bibliografinių, mokslo komunikacijos ir kraštotyros paslaugų teikimas (LTKS VI).	Teikti bibliotekos vartotojams informacines-bibliografines konsultacijas.	Informacijos paieškos galimybių bibliotekos informacinėje sistemoje, elektroniniuose ir kituose informacijos šaltiniuose pateikimas bibliotekos vartotojams.
	Administruoti bibliografinių elektroninių paslaugų teikimą.	Kompetentingas ir efektyvus programinės įrangos funkcionalumo užtikrinimas, informacinės erdvės naujovių diegimo užtikrinimas.
	Vykdyti bibliografinių elektroninių paslaugų funkcionavimo ir vartojimo stebėseną.	Statistinių rodiklių apie bibliografinių elektroninių paslaugų vartojimą rinkimas ir analizė.
	Diegti darbo su elektroniniais ištekliais ir elektroninių paslaugų naujoves.	Elektroninių išteklių ir paslaugų naujovių diegimas bei sistemingas jų pristatymas vartotojams.
	Vertinti bibliografinių elektroninių paslaugų kokybę.	Kompiuterinių programų ir informacijos, esančios jose, kokybės vertinimas.
	Vykdyti bibliografinių elektroninių paslaugų sklaidą.	Mokymų ir pristatymų vartotojams aktualiomis temomis parengimas, pristatymas ir paslaugų viešinimas.
Bibliotekos lankytojų ir darbuotojų mokymas (LTKS VI).	Organizuoti bibliotekos darbuotojų ir vartotojų mokymą.	Mokymo programų rengimas darbuotojų kvalifikacijai kelti ir vartotojų informaciniam raštingumui ugdyti. Bibliotekos darbuotojų ir vartotojų mokymo procesų ir priemonių organizavimas.
	Lavinti skaitytojų ir informacijos vartotojų skaitmeninį raštingumą.	Skaitytojų ir bibliotekos informacijos vartotojų informacijos paieškos įgūdžių tobulinimas naudojantis bibliotekos elektroniniu katalogu, informacijos išteklių duomenų bazėmis, mokslinės ir kitos informacijos paieškos sistemomis.
	Vykdyti teminius skaitytojų mokymus.	Teminių vartotojų informacinio raštingumo ugdymo kursų ir mokymų organizavimas bei vykdymas.

	Teikti konsultacijas ir metodinę pagalbą bibliotekos lankytojams.	Konsultavimas ir metodinė pagalba viešojoje bei virtualioje erdvėse informaciniais, bibliografiniais, mokslo komunikacijos ir kraštotyrinės veiklos klausimais.
<i>Profesinei veiklai reikalingi bendrieji gebėjimai</i>	Asmuo, įgijęs nurodytą kvalifikaciją, taip pat turi būti įgijęs ir bendrųjų gebėjimų, apibrėžtų Europos Tarybos 2018 m. gegužės 22 d. Rekomendacijoje dėl bendrųjų visą gyvenimą trunkančių mokymosi gebėjimų Nr. 2018/C 189/01. Jų ugdymas(is) turi būti integruotas į nurodytai kvalifikacijai reikalingų kompetencijų ugdymo(si) procesą. Svarbūs šie bendrieji gebėjimai: teorinių žinių ir praktinės patirties taikymas; informacijos išteklių išmanymas; inimlumas technologinėms naujovėms; lankstumas, gebėjimas reaguoti ir prisitaikyti prie pokyčių; empatija; gebėjimas įgyvendinti idėjas; organizaciniai gebėjimai, bendravimo ir bendradarbiavimo gebėjimai.	
<i>Kvalifikacijai įgyti reikalingas išsilavinimas, kvalifikacija (jei taikoma) ir profesinė patirtis (jei taikoma)</i>	Reikalingas aukštasis išsilavinimas – baigtos pirmosios pakopos komunikacijos ir informacijos krypties studijų programos. Reikalinga bent 1 metų darbo patirtis.	
<i>Kvalifikacijos įgijimas</i>	Kvalifikacijos vienetų sudarantys kompetencijų deriniai įgyjami studijuojant su bibliotekininkyste susijusios studijų krypties pirmosios pakopos studijose arba iš profesinės veiklos bibliotekininkystės sektoriuje patirties.	
<i>Rekomenduojama mokymo apimtis kvalifikacijai įgyti</i>	Pirmosios pakopos studijų trukmė nustatoma vadovaujantis Lietuvos Respublikos mokslo ir studijų įstatymu.	
<i>Kvalifikacijos vertinimo kriterijai ir metodai</i>	Kvalifikacijai įgyti reikalingos asmens kompetencijos vertinamos vadovaujantis kompetencijų formuluotėmis ir jų ribų aprašais, kurie išreiškia slenkstinį (minimalų) kompetencijos įgijimo lygmenį.	
<i>Kvalifikacijos atitiktis Europos Sąjungos ir tarptautiniams standartams (jeigu taikoma)</i>	Netaikoma.	

10. Kvalifikacijos pavadinimas: bibliotekininkas, LTKS VI

<i>Trumpas kvalifikacijos apibūdinimas</i>	Veiklos objektas: bibliotekos paslaugų teikimas. Veiklos uždaviniai: 1) aptarnauti bibliotekos lankytojus; 2) tvarkyti bibliotekos fondus ir duomenų bazines; 3) vykdyti specializuotų bibliotekų (pvz., švietimo įstaigų bibliotekų) veiklas; 3) mokyti bibliotekos lankytojus ir darbuotojus.
--	--

	<p>Darbo sąlygos: darbas patalpose, individualus ir komandinis darbas, reikalaujantis bendrauti su žmonėmis ir dirbti su informacija.</p> <p>Ypatingi reikalavimai sveikatai: privalu atlikti sveikatos profilaktinį patikrinimą ir turėti asmens medicininę knygelę arba privalomojo sveikatos patikrinimo medicininę pažymą.</p> <p>Darbo priemonės: informacinės technologijos – kompiuteriai, duomenų bazės, leidinių apskaitos sistemos, klientų aptarnavimo programinė įranga, kuria valdomi bibliotekos veiklos procesai.</p> <p>Papildoma informacija: bibliotekininkas vadovaujasi darbuotojų saugos ir sveikatos, ergonomikos, darbo higienos, priešgaisrinės saugos reikalavimais. Jis dirba individualiai ir grupėje. Jam svarbios šios asmeninės savybės: bendravimo gebėjimai, gebėjimas dirbti komandoje. Bibliotekininkas veiklą vykdo savarankiškai, gali vadovauti žemesnės kvalifikacijos darbuotojams. Įgiję šią kvalifikaciją asmenys galės dirbti viešosiose ir specializuotose bibliotekose.</p>	
<i>Pagrindiniai kvalifikacijos vienetai (nurodant jų lygį pagal LTKS)</i>	<i>Kompetencijos</i>	<i>Kompetencijų ribos</i>
Bibliotekos lankytojų aptarnavimas (LTKS VI).	Skolinti leidinius lankytojams.	Leidinių skolinimas panaudai bibliotekoje ir į namus. Leidiniai panaudai bibliotekoje, leidinių išdavimas į namus, regos sutrikimų turinčių lankytojų aprūpinimas garso knygomis, lankytojų supažindinimas su skolinimo procedūromis ir taisyklėmis, naudojimosi bibliotekos veikla taisyklėmis.
	Teikti informacijos išteklių prieigą bibliotekos lankytojams.	<p>Informacijos apie spaudinius ir leidinius paieška, naudojimas spaudinių ir leidinių paieškos instrumentais, atsakymas į lankytojų bibliografines užklausas naudojantis leidinių bibliografinės paieškos instrumentais ir sistemomis, kopijavimo paslaugų teikimas, prieiga prie skaitmeninių informacijos šaltinių.</p> <p>Technologiniai prieigos formatai: nuotolinė (<i>on-line</i>) prieiga, naudojimosi bibliotekos patalpose prieiga (<i>onsite</i>), prieigos suteikimo rizika ir jos valdymas.</p> <p>Lankytojų prieigos ir naudojimosi informaciniais ištekliais atitiktis teisės aktų reikalavimams užtikrinimas – naudojimosi</p>

		<p>ištekliais teisiniai ribojimai, susiję su autorių teisėmis, gamintojų teisėmis, naudojimosi ištekliais licencijos ir jų dokumentavimas.</p> <p>Bibliotekos lankytojų supažindinimas su mediatekos aparatūra, instrumentais ir garso / vaizdo dokumentais, jų naudojimo taisyklėmis: mediatekos naudojimo taisyklės, garso įrašų klausymosi įranga, vaizdo dokumentų (filmų, fotografijų, diafilmų) peržiūros įranga.</p> <p>Naudojimosi bibliotekos ir mediatekos paslaugomis stebėjimas, lankytojų išpėjimas apie daromus ar galimus naudojimosi paslaugomis taisyklių pažeidimus ir jų pasekmes, bibliotekai padarytos žalos nustatymas ir registravimas, dokumentų, reikalingų lankytojų padarytos žalos atlyginimui, rengimas.</p>
	Vykdyti vartotojų ir lankytojų apskaitą.	Vartotojų ir lankytojų apskaitos dokumentų pildymas ir saugojimas.
	Mokyti lankytojus naudotis bibliotekos paslaugomis ir prieiga prie informacijos šaltinių.	Lankytojų mokymas naudotis kompiuteriais, internetu, duomenų bazėmis, mokymas naudotis atvirųjų bibliotekos fondo išteklių turiniu, naudojimosi atviraisiais fondo ištekliais principų ir taisyklių paaiškinimas.
	Teikti išorines bibliotekos paslaugas.	Mobiliųjų skaitymo paslaugų teikimas asmenims ir organizacijoms, mobiliųjų skaitymo paslaugų apskaitos vykdymas, tarpbibliotekinio abonento paslaugų teikimas.
Bibliotekos fondų ir duomenų bazių valdymas (LTKS VI).	Tvarkyti bibliotekos fondus.	Vadovavimasis bibliotekų fondų tvarkymo standartais, spaudinių atranka nurašymui, spaudinių komplektavimas – poreikio įvertinimas, užsakymas, įtraukimas į duomenų bazines, bibliotekos fondo apskaitos dokumentų pildymas ir tvarkymas, bibliotekos katalogų ir kartotekų

		<p>sudarymas ir redagavimas. Bibliotekos fondų patikrinimo organizavimas vadovaujantis bibliotekos fondo patikros taisyklėmis, patikros dokumentų parengimas.</p> <p>Garso, vaizdo įrašų ir skaitmeninių išteklių įsigijimas: garso įrašai, plokštelės, garso juostos, CD, elektroniniai garso įrašai, filmai, fotografijos, iliustracijos, informacinės vaizdo priemonės (plakatai).</p> <p>Įsigijimo šaltiniai: komerciniai įsigijimai, internetas, informacijos išteklių transliuotojai ir leidėjai, garso, vaizdo ir skaitmeninių išteklių gamintojai ir įrašų kompanijos, fondai, privačios kolekcijos.</p> <p>Įsigijimo būdai: dovanojimas, pirkimas, mainai, skolinimasis, teisinis depozitas (užstatymas). Įsigijimo dokumentavimas. Dalyvavimas parodose.</p> <p>Vartotojų atlygio už bibliotekos fondui padarytą žalą apskaičiavimas ir išieškojimas vadovaujantis vartotojų atlygio apskaičiavimo formulėmis ir taisyklėmis, taikant atlygio išieškojimo procedūras ir teisinius instrumentus.</p>
	Tvarkyti bibliotekos duomenų bazes.	<p>Bibliotekos duomenų bazių paskirties ir tipų išmanymas, duomenų bazių poreikių nustatymas, duomenų bazių turinio ir struktūros apibrėžimas, duomenų paieška ir kaupimas, bendradarbiavimas su IT specialistais kuriant technologines duomenų bazių aplinkas ir programinę įrangą, duomenų bazių palaikymas, atnaujinimas, prieigos plėtra, vartotojų prieigos prie duomenų bazių užtikrinimas, vartotojų duomenų apsauga, taisyklingo duomenų bazės naudojimo užtikrinimas, duomenų</p>

		bazių apsauga nuo neteisingo bei žalingo naudojimosi.
Informacijos apie specializuotų bibliotekų veiklą tvarkymas (LTKS VI).	Rinkti ir analizuoti informaciją (duomenis) specializuotos bibliotekos veiklos planavimui, organizavimui ir vertinimui.	Duomenys apie bibliotekos fondų kaitą, vartotojų ir lankytojų skaičių, suteiktų paslaugų ekonominę vertę. Duomenų analizės metodai ir pateikimo formos.
	Rengti ir pristatyti bibliotekos metinės veiklos ataskaitas.	Bibliotekos metinės ataskaitos formos pildymas, metinės ataskaitos pristatymas įstaigos vadovybei ir dalininkams.
	Viešinti bibliotekos paslaugas ir veiklą bibliotekos interneto svetainėje.	Informacijos bibliotekos interneto svetainėje atnaujinimas, informacinių pranešimų apie bibliotekos teikiamas paslaugas, organizuojamus renginius, bibliotekos veiklos pokyčius rengimas.
Bibliotekos lankytojų ir darbuotojų mokymas (LTKS VI).	Organizuoti bibliotekos darbuotojų ir vartotojų mokymą.	Mokymo programų rengimas darbuotojų kvalifikacijai kelti ir vartotojų informaciniam raštingumui ugdyti. Bibliotekos darbuotojų ir vartotojų mokymo procesų ir priemonių organizavimas.
	Lavinti skaitytojų ir informacijos vartotojų gebėjimus naudotis bibliotekos informacinėmis technologijomis.	Skaitytojų informacijos paieškos įgūdžių tobulinimas naudojantis bibliotekos elektroniniu katalogu, informacijos išteklių duomenų bazėmis, mokslinės ir kitos informacijos paieškos sistemomis.
	Vykdyti teminius skaitytojų mokymus.	Teminių vartotojų informacinio raštingumo ugdymo kursų ir mokymų organizavimas bei vykdymas.
	Teikti konsultacijas ir metodinę pagalbą bibliotekos lankytojams.	Konsultavimas ir metodinė pagalba viešojoje bei virtualiojoje erdvėje informaciniais, bibliografiniais, mokslo komunikacijos ir kraštotyrinės veiklos klausimais.
<i>Profesinei veiklai reikalingi bendrieji gebėjimai</i>	Asmuo, įgijęs nurodytą kvalifikaciją, taip pat turi būti įgijęs ir bendrųjų gebėjimų, apibrėžtų Europos Tarybos 2018 m. gegužės 22 d. Rekomendacijoje dėl bendrųjų visą gyvenimą trunkančių mokymosi gebėjimų Nr. 2018/C 189/01. Jų	

	<p>ugdymas(is) turi būti integruotas į nurodytai kvalifikacijai reikalingų kompetencijų ugdymo(si) procesą.</p> <p>Svarbūs šie bendrieji gebėjimai:</p> <p>teorinių žinių ir praktinės patirties taikymas;</p> <p>informacijos išteklių išmanymas;</p> <p>įmlumas technologinėms naujovėms;</p> <p>lankstumas, gebėjimas reaguoti ir prisitaikyti prie pokyčių;</p> <p>empatija; gebėjimas įgyvendinti idėjas; organizaciniai gebėjimai, bendravimo ir bendradarbiavimo gebėjimai.</p>
<i>Kvalifikacijai įgyti reikalingas išsilavinimas, kvalifikacija (jei taikoma) ir profesinė patirtis (jei taikoma)</i>	<p>Reikalingas aukštasis išsilavinimas – baigta pirmosios pakopos komunikacijos ir informacijos studijų krypties programa. Reikalinga bent 1 metų darbo patirtis bibliotekininkystės sektoriuje. Reikia mokėti valstybinę ir bent vieną užsienio kalbą.</p>
<i>Kvalifikacijos įgijimas</i>	<p>Kvalifikacijos vienetus sudarantys kompetencijų deriniai įgyjami studijuojant su bibliotekininkyste susijusios studijų krypties pirmosios pakopos studijose arba iš profesinės veiklos patirties.</p>
<i>Rekomenduojama mokymo apimtis kvalifikacijai įgyti</i>	<p>Pirmosios pakopos studijų trukmė nustatoma vadovaujantis Lietuvos Respublikos mokslo ir studijų įstatymu.</p>
<i>Kvalifikacijos vertinimo kriterijai ir metodai</i>	<p>Kvalifikacijai įgyti reikalingos asmens kompetencijos vertinamos vadovaujantis kompetencijų formuluotėmis ir jų ribų aprašais, kurie išreiškia slenkstinį (minimalų) kompetencijos įgijimo lygmenį.</p>
<i>Kvalifikacijos atitiktis Europos Sąjungos ir tarptautiniams standartams (jeigu taikoma)</i>	<p>Netaikoma.</p>

11. Kvalifikacijos pavadinimas: bibliotekos kultūrinės veiklos vadybininkas, LTKS VI

<i>Trumpas kvalifikacijos apibūdinimas</i>	<p>Veiklos objektas: kultūrinių renginių organizavimas ir kultūrinių paslaugų teikimas bibliotekose.</p> <p>Veiklos uždaviniai: 1) nustatyti bibliotekos lankytojų ir vietos bendruomenės narių kultūrinius poreikius; 2) organizuoti bibliotekos kultūrinę veiklą; 3) vykdyti bibliotekoje kultūrinę-educacinę veiklą.</p> <p>Darbo sąlygos: darbas patalpose, individualus ir komandinis darbas, reikalaujantis bendrauti su žmonėmis ir dirbti su informacija.</p> <p>Ypatingi reikalavimai sveikatai: privalu atlikti sveikatos profilaktinį patikrinimą ir turėti asmens medicininę knygelę arba privalomojo sveikatos patikrinimo medicininę pažymą.</p> <p>Darbo priemonės: kompiuteriai, duomenų bazės, leidinių apskaitos sistemos.</p> <p>Papildoma informacija: bibliotekos kultūrinės veiklos vadybininkas vadovaujasi darbuotojų saugos ir sveikatos, ergonomikos, darbo higienos, priešgaisrinės saugos reikalavimais. Jis dirba individualiai ir grupėje. Jam svarbios</p>
--	---

	šios asmeninės savybės: kūrybiškumas, iniciatyvumas, bendravimo gebėjimai, gebėjimas dirbti komandoje. Bibliotekos kultūrinės veiklos vadybininkas veiklą vykdo savarankiškai, gali vadovauti žemesnės kvalifikacijos darbuotojams. Įgiję šią kvalifikaciją asmenys galės dirbti viešosiose bibliotekose, daugiafunkčiuose centruose, kitose kultūros ir švietimo įstaigose.	
<i>Pagrindiniai kvalifikacijos vienetai (nurodant jų lygį pagal LTKS)</i>	<i>Kompetencijos</i>	<i>Kompetencijų ribos</i>
Bibliotekos lankytojų ir vietinės bendruomenės kultūrinių poreikių nustatymas (LTKS VI).	Įvertinti kultūrinę bibliotekos ir vietos bendruomenės aplinką.	Bibliotekos lankytojų ir vietos bendruomenės demografinės charakteristikos, religiniai, etniniai tapatumai ir su jais susijusios vertybės, vietos kultūrinės grupės ir bendruomenės.
	Nustatyti kultūrinius bibliotekos lankytojų ir vietinės bendruomenės poreikius.	Poreikių vertinimo anketų rengimas, apklausa raštu ir žodžiu, telefoninių apklausų vykdymas, apklausos internete, pokalbiai su lankytojais, poreikių tyrimo duomenų analizė.
Kultūrinės veiklos organizavimas bibliotekoje (LTKS VI).	Planuoti bibliotekos kultūrinę ir edukacinę veiklas.	Metiniai, ketvirčio, mėnesio renginių planai ir jų sudarymas. Renginių laiko planavimas, renginių laiko derinimas su atlikėjais ir kitais dalininkais.
	Organizuoti bibliotekos kultūrinius ir edukacinius renginius.	Knygų pristatymai, susitikimai su autoriais, konferencijos, seminarai, diskusijos, muzikiniai renginiai, filmų peržiūros, kraštotyros ir etninės kultūros renginiai, proginiai-šventiniai renginiai. Viešosios pamokos, paskaitos, diskusijos, seminarai, praktinio mokymo (meistriškumo lavinimo) užsiėmimai, bendradarbiavimas su švietimo įstaigomis – bendrojo ugdymo įstaigomis, aukštosiomis mokyklomis, suaugusiųjų švietimo įstaigomis, trečiojo amžiaus universitetais, kitomis neformaliojo švietimo įstaigomis.
	Viešinti bibliotekos kultūrinius ir edukacinius renginius bei jų rezultatus.	Kultūrinių ir edukacinių renginių anonsavimas ir viešinimas internete, televizijoje, radijuje.

		Skelbimų ir informacijos apie organizuojamus renginius paruošimas. Renginių ir jų rezultatų pristatymas įvairioms auditorijoms.
<i>Profesinei veiklai reikalingi bendrieji gebėjimai</i>	Asmuo, įgijęs nurodytą kvalifikaciją, taip pat turi būti įgijęs ir bendrųjų gebėjimų, apibrėžtų Europos Tarybos 2018 m. gegužės 22 d. Rekomendacijoje dėl bendrųjų visą gyvenimą trunkančių mokymosi gebėjimų Nr. 2018/C 189/01. Jų ugdymas(is) turi būti integruotas į nurodytai kvalifikacijai reikalingų kompetencijų ugdymo(si) procesą. Svarbūs šie bendrieji gebėjimai: teorinių žinių ir praktinės patirties taikymas; informacijos išteklių išmanymas; imlumas technologinėms naujovėms; lankstumas, gebėjimas reaguoti ir prisitaikyti prie pokyčių; empatija; gebėjimas įgyvendinti idėjas; organizaciniai gebėjimai, bendravimo ir bendradarbiavimo gebėjimai.	
<i>Kvalifikacijai įgyti reikalingas išsilavinimas, kvalifikacija (jei taikoma) ir profesinė patirtis (jei taikoma)</i>	Reikalingas aukštasis išsilavinimas – baigta pirmosios arba antrosios pakopos komunikacijos ir informacijos studijų krypties programa. Reikalinga bent 1 metų darbo bibliotekininkystės sektoriuje patirtis. Reikia mokėti valstybinę ir bent vieną užsienio kalbą.	
<i>Kvalifikacijos įgijimas</i>	Kvalifikacijos vienetus sudarantys kompetencijų deriniai įgyjami studijuojant su bibliotekininkyste arba kultūra susijusios studijų krypties pirmosios pakopos studijose arba iš profesinės veiklos patirties.	
<i>Rekomenduojama mokymo apimtis kvalifikacijai įgyti</i>	Pirmosios pakopos studijų trukmė nustatoma vadovaujantis Lietuvos Respublikos mokslo ir studijų įstatymu.	
<i>Kvalifikacijos vertinimo kriterijai ir metodai</i>	Kvalifikacijai įgyti reikalingos asmens kompetencijos vertinamos vadovaujantis kompetencijų formuluotėmis ir jų ribų aprašais, kurie išreiškia slenkstinį (minimalų) kompetencijos įgijimo lygmenį.	
<i>Kvalifikacijos atitiktis Europos Sąjungos ir tarptautiniams standartams (jeigu taikoma)</i>	Netaikoma.	

12. Kvalifikacijos pavadinimas: bibliotekos informacinių technologijų inžinierius, LTKS VI

<i>Trumpas kvalifikacijos apibūdinimas</i>	Veiklos objektas: informacinių technologijų funkcionavimo ir prieigos užtikrinimas bibliotekose. Veiklos uždaviniai: 1) diegti bibliotekos IT technologijas ir technologinius sprendimus, užtikrinančius prieigą prie informacinių išteklių; 2) teikti elektronines-informacines paslaugas; 3) administruoti bibliotekos interneto svetainę; 4) administruoti bibliotekos kompiuterių tinklą ir serverius; 5)
--	--

	<p>įgyvendinti bibliotekos informacinės veiklos technologinius projektus.</p> <p>Darbo sąlygos: darbas patalpose, individualus ir komandinis darbas, darbas su kompiuterine technika ir elektroniais įrenginiais.</p> <p>Ypatingi reikalavimai sveikatai: privalu atlikti sveikatos profilaktinį patikrinimą ir turėti asmens medicininę knygelę arba privalomojo sveikatos patikrinimo medicininę pažymą.</p> <p>Darbo priemonės: informacinės technologijos, kuriomis valdomas lankytojų registras, administruojamos knygų išdavimo ir kitos veiklos bei paslaugos.</p> <p>Papildoma informacija: bibliotekinių procesų automatizavimo inžinierius vadovaujasi darbuotojų saugos ir sveikatos, ergonomikos, darbo higienos, priešgaisrinės saugos reikalavimais. Dirba individualiai ir grupėje. Svarbios šios asmeninės savybės: atidumas ir kruopštumas, analitiniai gebėjimai, bendravimo gebėjimai, gebėjimas dirbti komandoje. Bibliotekinių procesų automatizavimo inžinierius veiklą vykdo savarankiškai, gali vadovauti žemesnės kvalifikacijos darbuotojams. Įgiję šią kvalifikaciją asmenys galės dirbti viešosiose ir specializuotose bibliotekose.</p>	
<i>Pagrindiniai kvalifikacijos vienetai (nurodant jų lygį pagal LTKS)</i>	<i>Kompetencijos</i>	<i>Kompetencijų ribos</i>
Bibliotekos informacinių technologijų diegimas (LTKS VI)	Diegti bibliotekoje naujas informacines technologijas.	Naujos taikomosios ir sisteminės programinės įrangos diegimas bibliotekoje. Įdiegtos naujos programinės įrangos veikimo išbandymas, nustatytų veikimo neatitikčių ir sutrikimų šalinimas.
	Diegti ir atnaujinti programinę įrangą bibliotekos darbuotojų ir vartotojų kompiuterinėse darbo vietose.	Programinės įrangos diegimas bibliotekos darbuotojų ir vartotojų darbo vietose, programinės įrangos veikimo išbandymas, nustatytų veikimo neatitikčių šalinimas, programinės įrangos atnaujinimas.
	Vykdėti techninės, kompiuterinės ir programinės įrangos techninę priežiūrą.	Nepriekaištingo informacinių technologijų veikimo užtikrinimas, operatyvus techninių ir programinių gedimų šalinimas.
Bibliotekos elektroninių informacinių paslaugų teikimo administravimas (LTKS VI)	Diegti ir administruoti bibliotekoje elektroninio pašto prieigas.	Elektroninio pašto programinės įrangos diegimas, veikimo tikrinimas ir atnaujinimas. Elektroninio pašto veikimo techninė priežiūra, veikimo sutrikimų ir gedimų šalinimas.

	Teikti prieigą prie elektroninių informacinių išteklių ir ją administruoti.	Bibliotekos elektroninių informacijos išteklių priežiūra, prieigos prie elektroninių informacinių išteklių kanalai, jų veikimo užtikrinimas.
	Diegti ir administruoti administracinę programinę įrangą.	Bibliotekoje naudojamos administracinės programinės įrangos (duomenų bazės, apskaitos, buhalterinės apskaitos, apsaugos programos) diegimas, veikimo patikrinimas, techninė priežiūra, atnaujinimas.
	Administruoti naudojamą telefoninio ryšio paslaugomis.	Telefoninio ryšio paslaugų stebėseną, valdymą ir apskaitą.
Bibliotekos interneto svetainės priežiūra (LTKS VI).	Kurti bibliotekos interneto svetainę.	Bibliotekos internetinės svetainės dizaino sukūrimas, svetainės funkcijų (informacijos paieškos ir pateikimo, komunikacijos su lankytojais) ir programinės įrangos parinkimas ir parengimas.
	Vykdyti bibliotekos interneto svetainės techninę priežiūrą.	Internetinės svetainės veikimo priežiūra, svetainės dizaino ir funkcijų atnaujinimas.
Bibliotekos kompiuterių tinklo ir serverių administravimas (LTKS VI).	Planuoti kompiuterinės įrangos paskirstymą bibliotekos darbo vietose ir klientų aptarnavimo vietose.	Kompiuterinės įrangos išdėstymo planų bibliotekos klientų ir darbuotojų darbo vietose rengimas, derinimas ir įgyvendinimas.
	Konfigūruoti bibliotekos kompiuterių tinklą sujungus kompiuterinę įrangą.	Kompiuterių tinklo veikimo techninė priežiūra, naujų kompiuterizuotų darbo vietų įrengimas ir prijungimas prie kompiuterių tinklo.
	Administruoti bibliotekos serverius.	Serverių saugumo, apkrovos valdymo, programinės įrangos atnaujinimo užtikrinimas.
Informacinės veiklos technologinių projektų įgyvendinimas bibliotekoje (LTKS VI).	Rengti informacinės veiklos technologinių projektų paraiškas.	IT infrastruktūros ir politikos projekto parengimas, pateikimas ir paraiškos pildymas.
	Įgyvendinti informacinės veiklos technologinius projektus.	Informacinių sistemų diegimo projektų įgyvendinimas.
<i>Profesinei veiklai reikalingi bendrieji gebėjimai</i>	Asmuo, įgijęs nurodytą kvalifikaciją, taip pat turi būti įgijęs ir bendrųjų gebėjimų, apibrėžtų Europos Tarybos 2018 m. gegužės 22 d. Rekomendacijoje dėl bendrųjų visą gyvenimą trunkančių mokymosi gebėjimų Nr. 2018/C 189/01. Jų	

	<p>ugdymas(is) turi būti integruotas į nurodytai kvalifikacijai reikalingų kompetencijų ugdymo(si) procesą.</p> <p>Svarbūs šie bendrieji gebėjimai:</p> <p>inlumas technologinėms naujovėms;</p> <p>nuolatinis mokymasis;</p> <p>gebėjimas organizuoti veiklas;</p> <p>gebėjimas bendrauti ir bendradarbiauti;</p> <p>idėjų įgyvendinimas.</p>
<i>Kvalifikacijai įgyti reikalingas išsilavinimas, kvalifikacija (jei taikoma) ir profesinė patirtis (jei taikoma)</i>	Reikalingas aukštasis išsilavinimas – pirmosios pakopos studijų programos informatikos arba technologijų studijų kryptių. Reikalinga bent 1 metų darbo patirtis sektoriuose, susijusiuose su informacinėmis ir komunikacinėmis technologijomis. Reikia mokėti valstybinę ir bent vieną užsienio kalbą.
<i>Kvalifikacijos įgijimas</i>	Kvalifikacijos vienetus sudarantys kompetencijų deriniai įgyjami studijuojant su informatika arba technologijomis susijusios studijų krypties pirmosios pakopos studijose.
<i>Rekomenduojama mokymo apimtis kvalifikacijai įgyti</i>	Pirmosios pakopos studijų trukmė nustatoma vadovaujantis Lietuvos Respublikos mokslo ir studijų įstatymu.
<i>Kvalifikacijos vertinimo kriterijai ir metodai</i>	Kvalifikacijai įgyti reikalingos asmens kompetencijos vertinamos vadovaujantis kompetencijų formuluotėmis ir jų ribų aprašais, kurie išreiškia slenkstinį (minimalų) kompetencijos įgijimo lygmenį.
<i>Kvalifikacijos atitiktis Europos Sąjungos ir tarptautiniams standartams (jeigu taikoma)</i>	Netaikoma.

13. Kvalifikacijos pavadinimas: bibliografas, LTKS VII

<i>Trumpas kvalifikacijos apibūdinimas</i>	<p>Veiklos objektas: visų tipų ir rūšių leidinių bei dokumentų, išleistų visomis kalbomis, bibliografinės apskaitos vykdymas ir valdymas teikiant metodinę pagalbą, rengiant visų rūšių ir tipų dokumentų bibliografinius įrašus.</p> <p>Veiklos uždaviniai: 1) rengti bibliografinius įrašus; 2) rengti bibliografinės apskaitos leidinius; 3) organizuoti bibliografinės informacijos sklaidą; 4) vykdyti metodinę-konsultacinę veiklą bibliografinio darbo klausimais.</p> <p>Darbo sąlygos: darbas patalpose, individualus ir komandinis darbas, reikalaujantis bendrauti su žmonėmis ir dirbti su informacija.</p> <p>Ypatingi reikalavimai sveikatai: privalu atlikti sveikatos profilaktinį patikrinimą ir turėti asmens medicininę knygelę arba privalomojo sveikatos patikrinimo medicininę pažymą.</p> <p>Darbo priemonės: informacinės technologijos, kuriomis valdomi bibliotekos veiklos procesai.</p> <p>Papildoma informacija: bibliografas vadovaujasi darbuotojų saugos ir sveikatos, ergonomikos, darbo higienos, priešgaisrinės saugos reikalavimais. Jis dirba individualiai ir grupėje. Jam svarbios šios asmeninės savybės: bendravimo gebėjimai,</p>
--	---

	gebėjimas dirbti komandoje. Bibliografas veiklą vykdo savarankiškai, gali vadovauti žemesnės kvalifikacijos darbuotojams. Įgiję šią kvalifikaciją asmenys galės dirbti viešosiose ir specializuotose bibliotekose.	
<i>Pagrindiniai kvalifikacijos vienetai (nurodant jų lygį pagal LTKS)</i>	<i>Kompetencijos</i>	<i>Kompetencijų ribos</i>
Bibliografinių įrašų ir apskaitos organizavimas (LTKS VII).	Rengti bibliografinius įrašus bibliografinių duomenų bankuose.	Visų rūšių, tipų, visomis kalbomis šalyje publikuotų dokumentų ir jų sudėtinių dalių bibliografinių įrašų rengimas Nacionalinės bibliografijos duomenų banke (NBDB), nacionalinės bibliografijos reikalavimų vykdymas. Bendradarbiavimas su Nacionalinės bibliotekos Komunikacijos ir rinkodaros departamentu.
	Redaguoti bibliografinius įrašus bibliografinių duomenų bankuose.	Bibliografinių įrašų redagavimas Nacionalinės bibliografijos duomenų banke (NBDB) pagal nacionalinės bibliografijos reikalavimus. Bendradarbiavimas su Nacionalinės bibliotekos Komunikacijos ir rinkodaros departamentu.
	Rengti ir redaguoti bibliografinės apskaitos leidinius.	Bibliografinės apskaitos leidinių leidybos planavimas, turinio sudarymas, teksto parengimas ir koregavimas.
Bibliografinės informacijos kūrimo ir sklaidos organizavimas (LTKS VII).	Koordinuoti bibliografinės informacijos paiešką, analizę ir kūrimą.	Bendradarbiavimas su Lietuvos ir kitų šalių bibliotekomis ir kitomis atminties institucijomis bibliografinio darbo klausimais.
	Valdyti bibliografinės informacijos komunikavimo procesus.	Pasiūlymų ir rekomendacijų bibliografinės apskaitos programoms ir strateginiams veiklos planams vykdyti rengimas. Nacionalinių ir tarptautinių bibliografinės informacijos rengimo ir komunikavimo standartų laikymasis.

	Organizuoti bibliografinės informacijos sklaidą.	Seminarių, konferencijų ir kitų bibliografinės informacijos sklaidai skirtų renginių organizavimas.
Metodinės-konsultacinės veiklos bibliografinio darbo klausimais vykdymas (LTKS VII).	Teikti metodinę pagalbą ir konsultacijas bibliotekos lankytojams ir darbuotojams bibliografinio darbo klausimais.	Metodinės pagalbos bibliografinės paieškos klausimais teikimas, bibliografinių konsultacijų bibliotekos lankytojams ir darbuotojams organizavimas.
	Rengti metodinę ir mokomąją medžiagą bibliografinių įrašų rengimo ir bibliografinės apskaitos vykdymo klausimais.	Metodinių gairių, instrukcijų, reglamentų, metodikų bibliografinės apskaitos ir bibliografinių įrašų rengimo klausimais sudarymas.
<i>Profesinei veiklai reikalingi bendrieji gebėjimai</i>	Asmuo, įgijęs nurodytą kvalifikaciją, taip pat turi būti įgijęs ir bendrųjų gebėjimų, apibrėžtų Europos Tarybos 2018 m. gegužės 22 d. Rekomendacijoje dėl bendrųjų visą gyvenimą trunkančių mokymosi gebėjimų Nr. 2018/C 189/01. Jų ugdymas(is) turi būti integruotas į nurodytai kvalifikacijai reikalingų kompetencijų ugdymo(si) procesą. Svarbūs šie bendrieji gebėjimai: teorinių žinių ir praktinės patirties taikymas; informacijos išteklių išmanymas; inlumas technologinėms naujovėms; lankstumas, gebėjimas reaguoti ir prisitaikyti prie pokyčių; empatija.	
<i>Kvalifikacijai įgyti reikalingas išsilavinimas, kvalifikacija (jei taikoma) ir profesinė patirtis (jei taikoma)</i>	Reikalingas aukštasis išsilavinimas – baigta antrosios pakopos studijų programa su bibliotekininkyste susijusių studijų kryptių arba baigti bibliotekininkystės kursai. Reikalinga bent 1 metų darbo patirtis. Reikia mokėti valstybinę ir bent vieną užsienio kalbą.	
<i>Kvalifikacijos įgijimas</i>	Kvalifikacijos vienetus sudarantys kompetencijų deriniai įgyjami studijuojant su bibliotekininkyste susijusios studijų krypties antrosios pakopos studijose arba iš profesinės veiklos patirties.	
<i>Rekomenduojama mokymo apimtis kvalifikacijai įgyti</i>	Pirmosios pakopos studijų trukmė nustatoma vadovaujantis Lietuvos Respublikos mokslo ir studijų įstatymu.	
<i>Kvalifikacijos vertinimo kriterijai ir metodai</i>	Kvalifikacijai įgyti reikalingos asmens kompetencijos vertinamos vadovaujantis kompetencijų formuluotėmis ir jų ribų aprašais, kurie išreiškia slenkstinį (minimalų) kompetencijos įgijimo lygmenį.	

<i>Kvalifikacijos atitiktis Europos Sąjungos ir tarptautiniams standartams (jeigu taikoma)</i>	Netaikoma.
--	------------

V SKYRIUS

VISIEMS ŠVIETIMO SEKTORIAUS POSEKTORIAMS, IŠSKYRUS BIBLIOTEKŲ VEIKLOS POSEKTORIŲ, BŪDINGŲ KVALIFIKACIJŲ APRAŠAI

14. Kvalifikacijos pavadinimas: neformaliojo švietimo mokytojas, LTKS V

<i>Trumpas kvalifikacijos apibūdinimas</i>	<p>Veiklos objektas: mokymas / ugdymas pagal neformaliojo švietimo programas.</p> <p>Veiklos uždaviniai: 1) pažinti ugdytinio raidą ir jo ugdymosi aplinką; 2) kurti neformaliojo ugdymo(si) turinį; 3) plėtoti profesinę partnerystę, tinklaveiką, bendravimą ir bendradarbiavimą.</p> <p>Darbo sąlygos: individualus ir komandinis darbas patalpose ir lauke.</p> <p>Ypatingi reikalavimai sveikatai: privalu kasmet atlikti sveikatos profilaktinį patikrinimą ir turėti asmens medicininę knygelę arba privalomojo sveikatos patikrinimo medicininę pažymą.</p> <p>Darbo priemonės: priemonės, reikalingos ugdomajai veiklai realizuoti – informacinės ir ryšio technologijos, ugdymo priemonės, metodinė medžiaga ir kt.</p> <p>Papildoma informacija: šis kvalifikacijos aprašas galioja neformaliojo ugdymo pedagogams, kurių veikla iš dalies ar visa finansuojama iš savivaldybių ar valstybės biudžeto. Įgijęs šią kvalifikaciją asmuo gali dirbti švietimo įstaigose, nevyriausybinėse organizacijose ir kitose įstaigose, teikiančiose neformaliojo švietimo paslaugas.</p>	
<i>Pagrindiniai kvalifikacijos vienetai (nurodant jų lygį pagal LTKS)</i>	<i>Kompetencijos</i>	<i>Kompetencijų ribos</i>
Ugdytinio ir jo aplinkos pažinimas (LTKS V).	Pažinti ugdytinio raidą ir jo aplinką.	Ugdytinio mokymosi ir lavinimosi raidos pažinimas, jo individualumo pažinimas ir pripažinimas.
	Teikti pagalbą ugduantis.	Ugdytinių skatinimas planuoti, valdyti veiklą, gebėjimų veikti individualiai ir (ar) grupėse ugdymas atsižvelgiant į ugdytinių gabumus ir poreikius.
Ugdymo(si) turinio kūrimas, valdymas ir įgyvendinimas (LTKS V).	Kurti ugdymo turinį.	Ugdymo turinio, formų, metodų, priemonių išmanymas, gebėjimas taikyti specifinėmis ugdymo situacijomis siekiant ugdytinių

		individualios ir (ar) grupinės pažangos. Tinkamos ugdymo veiklos planavimas.
	Organizuoti ugdymo procesą.	Pagal veiklos pobūdį ir vaikų amžių bei galimybes tinkamų ugdymo metodų ir priemonių, atitinkančių ugdymo tikslus, taikymas.
	Vertinti ugdytinių pažangą.	Vertinimo strategijų ir metodų kūrimas bei taikymas neformaliajame ugdyme.
	Kurti emociškai saugią, įtraukiančią ir motyvuojančią mokymo aplinką.	Ugdymo aplinkų, atitinkančių vaiko poreikius, kūrimas, naudojant skirtingus ugdymo metodus, priemones, tinkamas pagal veiklos pobūdį, ugdytinių amžių, gebėjimus.
	Derinti bendrųjų ir dalykinių kompetencijų ugdymą.	Ugdomų dalykinių gebėjimų ir dalykinių bei bendrųjų kompetencijų, aprašytų bendrosiose formaliojo ugdymo programose, ugdymo derinimas.
Profesinės veiklos stebėseną (LTKS V).	Sistemiškai stebėti ugdytinius.	Ugdytinių veiklos stebėjimas, patiriamų sėkmių ir nesėkmių analizė, galimų sprendimo būdų numatymas.
	Vykdyti pedagoginės veiklos refleksiją	Veiklos tyrimo klausimo(-ų) formulavimas ir tyrimo plano parengimas. Įrodymų ir duomenų rinkimas, analizė ir interpretavimas (mokymosi rezultatai, išorinio vertinimo rezultatai), priimamų ugdymo tobulinimo sprendimų grindimas tyrimų rezultatais.
Profesinė partnerystė, tinklaveika, bendravimas ir bendradarbiavimas (LTKS V).	Bendradarbiauti su tėvais pagal galimybes įtraukus juos į ugdymo procesą, administraciją, kitais socialiniais dalininkais.	Šeimos ir kitų dalininkų įtraukimas į ugdymo procesą, bendruomenės veiklas. Įvairių komunikavimo būdų, kanalų naudojimas siekiant motyvuojančio santykio su mokiniais, tėvais, kitais socialiniais dalininkais.
	Vykdyti metodinių grupių veiklas.	Gerosios ugdymo patirties sklaida ir perėmimas iš sėkmingai dirbančių kolegų. Dalyvavimas rengiant

		neformaliojo ugdymo metodinę medžiagą.
<i>Profesinei veiklai reikalingi bendrieji gebėjimai</i>	Asmuo, įgijęs nurodytą kvalifikaciją, taip pat turi būti įgijęs ir bendrųjų gebėjimų, apibrėžtų Europos Tarybos 2018 m. gegužės 22 d. Rekomendacijoje dėl bendrųjų visą gyvenimą trunkančių mokymosi gebėjimų Nr.2018/C 189/01. Jų ugdymas(is) turi būti integruotas į nurodytai kvalifikacijai reikalingų kompetencijų ugdymo(si) procesą.	
<i>Kvalifikacijai įgyti reikalingas išsilavinimas, kvalifikacija (jei taikoma) ir profesinė patirtis (jei taikoma)</i>	Vidurinis išsilavinimas ir privalomai išklaudytas 180 val. Pedagoginių ir psichologinių žinių kursas (LR ŠMM ministro įsakymas Nr. V-534).	
<i>Kvalifikacijos įgijimas</i>	Kvalifikacijos vienetų sudarantys kompetencijų deriniai įgyjami studijuojant studijų pakopos programą arba iš profesinės veiklos patirties.	
<i>Rekomenduojama mokymo apimtis kvalifikacijai įgyti</i>	Studijų trukmė nustatoma vadovaujantis Lietuvos Respublikos mokslo ir studijų įstatymu.	
<i>Kvalifikacijos vertinimo kriterijai ir metodai</i>	Kvalifikacijai įgyti reikalingos asmens kompetencijos vertinamos vadovaujantis kompetencijų formuluotėmis ir jų ribų aprašais, kurie išreiškia slenkstinį (minimalų) kompetencijos įgijimo lygmenį.	
<i>Kvalifikacijos atitiktis Europos Sąjungos ir tarptautiniams standartams (jeigu taikoma)</i>	Netaikoma.	

15. Kvalifikacijos pavadinimas: pedagogo ar profesijos mokytojo asistentas, LTKS V

<i>Trumpas kvalifikacijos apibūdinimas</i>	<p>Veiklos objektas: pagalba pedagogui ar profesijos mokytojui ugdant besimokančiuosius.</p> <p>Veiklos uždaviniai: 1) padėti pedagogui ar profesijos mokytojui organizuoti ugdymo procesą specialiųjų ugdymosi poreikių turintiems besimokantiejiems; 2) teikti individualizuotą pagalbą specialiųjų ugdymosi poreikių turintiems besimokantiejiems; 3) tobulinti profesines kompetencijas.</p> <p>Darbo sąlygos: dirbama patalpoje, lauke, būdingas individualus ir komandinis darbas.</p> <p>Darbo sąlygos (pedagogo ar profesijos mokytojo asistento): darbas uždaroje patalpoje (klasėse, kabinetuose, salonuose, cechuose ir kt.), atviroje erdvėje (laukuose, keliuose, gatvėse, statybų aikštelėse ir kt.); privalo dėvėti specialius darbo drabužius (jei būtina) ir laikytis darbų saugos reikalavimų, kaip reikalaujama konkrečios veiklos srityje.</p> <p>Ypatingi reikalavimai sveikatai: privalu kasmet atlikti sveikatos profilaktinį patikrinimą ir turėti asmens medicininę</p>
--	--

	<p>knygelę arba privalomojo sveikatos patikrinimo medicininę pažymą.</p> <p>Darbo priemonės: priemonės, reikalingos ugdomajai veiklai realizuoti – informacinės ir ryšio technologijos, ugdymo priemonės, metodinė medžiaga, elektroninės ugdymui skirtos platformos. Profesijos mokytojo asistento darbo priemonės: mechaniniai ir automatiniai prietaisai, įrenginiai, darbo įrankiai ir priemonės, naudojami konkrečioje ūkio veiklos srityje; kompiuterinė įranga ir programos.</p> <p>Papildoma informacija: pedagogo ar profesijos mokytojo asistentas vadovaujasi darbuotojų saugos ir sveikatos, ergonomikos, darbo higienos, priešgaisrinės saugos reikalavimais. Įgiję šią kvalifikaciją asmenys galės dirbti švietimo įstaigose. Pedagogo ar profesijos mokytojo asistentas veiklą atlieka savarankiškai pagal pedagogo ar profesijos mokytojo pateiktas užduotis.</p>	
<p><i>Pagrindiniai kvalifikacijos vienetai (nurodant jų lygį pagal LTKS)</i></p>	<p><i>Kompetencijos</i></p>	<p><i>Kompetencijų ribos</i></p>
<p>Pagalba pedagogui ar profesijos mokytojui organizuoti ugdymo procesą specialiųjų ugdymosi poreikių (SUP) turintiems besimokantiejiems (LTKS V).</p>	<p>Padėti pedagogui pritaikyti ugdymo turinį specialiųjų ugdymosi poreikių besimokantiejiems.</p>	<p>Ugdymo procese dalyvaujančių besimokančiųjų specialiųjų ugdymosi poreikių išmanymas. Ugdymo turinio išmanymas.</p>
	<p>Padėti pedagogui taikyti efektyvias ugdymo, vertinimo strategijas.</p>	<p>Pagalba pedagogui taikant įvairius ugdymo būdus: parinkti medžiagą, pritaikyti įvairias ugdymo aplinkas, panaudoti technologijas. Pagalba pedagogui vykdant vertinimą, renkant ir analizuojant vertinimo rezultatų duomenis.</p>
<p>Individualizuota pagalba SUP turintiems besimokantiejiems (LTKS V).</p>	<p>Taikyti efektyviausius mokymo(si) rezultatų pasiekimo būdus bendradarbiaujant su pedagogu.</p>	<p>Pedagoginės pagalbos tikslų ir būdų supratimas. Individualaus ir grupės darbo su skirtingų poreikių besimokančiais principais taikymas. Individualių mokymo metodų taikymas besimokantiejiems, turintiems negalių, mokymosi sutrikimų, mokymosi sunkumų. Besimokančiųjų motyvavimas dalyvauti ugdymo procese. Konstruktivaus bendravimo ir bendradarbiavimo įgūdžių taikymas. Konfliktinių situacijų sprendimas. Tarpusavio</p>

		pasitikėjimu grindžiamų santykių su besimokančiais kūrmas.
	Parengti ir (ar) pritaikyti besimokančiajam tinkamą mokymo(si) aplinką ir priemones pagal pedagogo nurodymus.	Mokymo medžiagos ir priemonių rengimas atsižvelgiant į negalių, mokymosi sutrikimų, mokymosi sunkumų turinčių besimokančiųjų ugdymosi poreikius (regos, klausos, judėjimo, elgesio, suvokimo ir kt. sutrikimus). Saugios mokymo(si) aplinkos užtikrinimas (judančios įrengimų dalys, triukšmas, dulkės, vibracija, laiptai, individualios apsaugos priemonės, garso signalai ir t. t.).
	Rinkti, vertinti ir teikti tikslią informaciją apie besimokantįjį	Informacijos apie besimokančiojo pažangą ir elgesį, ugdymo problemas kaupimas ir vertinimas, perdavimas mokytojui, pagalbos mokiniui specialistams, jei reikia – tėvams (globėjams ar kitiems artimiesiems), siekiant mokinio gerovės, pažangos ir pasiekimų. Bendradarbiavimo gebėjimų su kitais ugdymo proceso dalyviais plėtojimas.
Profesinių kompetencijų tobulinimas (LTKS V).	Analizuoti savo veiklą ir numatyti jos tobulinimo kryptis.	Veiklos reflektavimas; veiklos srities (dalyko(-ų) ar profesinio mokymo programos), bendrosios ir specialiosios pedagogikos naujovių sekimas.
	Pasirinkti profesinio tobulėjimo formą, būdus ir priemones.	Informacijos apie dalyko(-ų) ar profesinės srities technologines naujoves paieška, naujovių pritaikymo derinimas su pedagogu (profesijos mokytoju), dalyvavimas įvairiuose kvalifikacijos kėlimo renginiuose, projektuose; mokymasis iš kolegų.
<i>Profesinei veiklai reikalingi bendrieji gebėjimai</i>	Asmuo, įgijęs nurodytą kvalifikaciją, taip pat turi būti įgijęs ir bendrųjų gebėjimų, apibrėžtų Europos Tarybos 2018 m. gegužės 22 d. Rekomendacijoje dėl bendrųjų visą gyvenimą trunkančių mokymosi gebėjimų Nr. 2018/C 189/01. Jų	

	ugdymas(is) turi būti integruotas į nurodytai kvalifikacijai reikalingų kompetencijų ugdymo(si) procesą. Kitose kvalifikacijose pateikiamas trumpas jų sąrašas
<i>Kvalifikacijai įgyti reikalingas išsilavinimas, kvalifikacija (jei taikoma) ir profesinė patirtis (jei taikoma)</i>	Baigta trumpųjų studijų programa. Profesijos mokytojo asistentas turi turėti ne žemesnę nei IV lygmens kvalifikaciją ir būti baigęs trumpąsias studijas.
<i>Kvalifikacijos įgijimas</i>	Kvalifikacijos vienetus sudarantys kompetencijų deriniai, įgyjami studijuojant trumpųjų studijų pakopos programą arba formalizavus profesinės veiklos patirtį. Profesijos mokytojo asistentas profesinę kvalifikaciją įgyja mokydamasis pagal formaliojo profesinio mokymo programą (LTKS IV) ir studijuodamas trumpąsias studijas.
<i>Rekomenduojama mokymo apimtis kvalifikacijai įgyti</i>	Studijų trukmė nustatoma vadovaujantis Lietuvos Respublikos mokslo ir studijų įstatymu. Mokymo pagal formaliojo profesinio mokymo programą trukmė nustatoma vadovaujantis Lietuvos Respublikos profesinio mokymo įstatymu.
<i>Kvalifikacijos vertinimo kriterijai ir metodai</i>	Kvalifikacijai įgyti reikalingos asmens kompetencijos vertinamos vadovaujantis kompetencijų formuluotėmis ir jų ribų aprašais, kurie išreiškia slenkstinį (minimalų) kompetencijos įgijimo lygmenį.
<i>Kvalifikacijos atitiktis Europos Sąjungos ir tarptautiniams standartams (jeigu taikoma)</i>	Netaikoma.

16. Kvalifikacijos pavadinimas: logopedas, LTKS VI

<i>Trumpas kvalifikacijos apibūdinimas</i>	<p>Veiklos objektas: kalbėjimo, kalbos ir komunikacijos, rijimo ir maitinimosi sutrikimų prevencija, diferencijavimas, identifikavimas ir įveikimas, logopedinės pagalbos teikimas.</p> <p>Veiklos uždaviniai: 1) vertinti asmenų kalbėjimo aparato struktūrą ir funkcijas, kalbėjimą, kalbą ir komunikaciją; 2) diferencijuoti ir identifikuoti asmenų kalbėjimo, kalbos, komunikacijos, sutrikimus; 2) planuoti ir teikti veiksmingą logopedinę pagalbą; 3) parinkti ir taikyti įrodymais grįstas kalbėjimo ir kalbos terapijos strategijas; 4) siekti kalbėjimo, kalbos, komunikacijos ir rijimo sutrikimų prevencijos vykdant ankstyvąją intervenciją; 5) konsultuoti asmenis, turinčius kalbėjimo, kalbos ir komunikacijos sutrikimų, jų šeimos narius ir (ar) kitus suinteresuotus organizacijos, bendruomenės narius; 6) reflektuoti savo veiklą vykdant profesinės veiklos tyrimus ir siekti profesinio tobulėjimo; 7) demonstruoti pozityvias nuostatas apie žmogaus teises, įvairovę ir iniciatyvumą, taikyti teisinius ir profesinės etikos principus.</p> <p>Darbo sąlygos: logopedinei pagalbai teikti reikalingas atskiras kabinetas. Dirbama individualiai, tarpdisciplininėse komandose. Veikla organizuojama logopedo kabinete ir (ar) bendroje</p>
--	--

	<p>klasėje / grupėje, kitose įstaigos fizinėse ir (ar) virtualiosiose erdvėse.</p> <p>Ypatingi reikalavimai sveikatai: privalu atlikti sveikatos profilaktinį ir tarties patikrinimą ir turėti asmens medicininę knygelę arba privalomojo sveikatos patikrinimo medicininę pažymą.</p> <p>Darbo priemonės: tradicinės ir inovatyvios edukacinės, alternatyviosios ir augmentinės komunikacijos priemonės įvairaus amžiaus asmenų kalbėjimo, kalbos, komunikacijos, sutrikimams įveikti / kompensuoti, mokslinė ir metodinė literatūra, (ne)standartizuoti sutrikimų identifikavimo, diferencijavimo klausimynai, mokslinių duomenų bazės, elektroniniai ir popieriniai dienynai, šiuolaikinės informacinės technologijos bei priemonės komunikacijai ir mokymui(si), specializuota programinė įranga ir kt.</p> <p>Papildoma informacija: logopedas vadovaujasi darbuotojų saugos ir sveikatos, ergonomikos, darbo higienos, priešgaisrinės saugos reikalavimais. Įgiję šią kvalifikaciją asmenys galės dirbti visose švietimo įstaigose ir kitose įstaigose, kuriose teikiama logopedinė pagalba įvairaus amžiaus vaikams, jaunuoliams ir suaugusiems.</p>	
<p><i>Pagrindiniai kvalifikacijos vienetai (nurodant jų lygį pagal LTKS)</i></p>	<p><i>Kompetencijos</i></p>	<p><i>Kompetencijų ribos</i></p>
<p>Asmens kalbėjimo, kalbos ir komunikacijos bei sutrikimo poveikio asmens ir jo šeimos gerovei vertinimas (LTKS VI).</p>	<p>Vertinti asmens kalbėjimo, kalbos ir komunikacijos raidą, gebėjimus ir aplinką.</p>	<p>Asmens periferinio kalbėjimo aparato struktūros ir funkcijų, kalbėjimo, kalbos ir komunikacijos, vertinimas; sutrikimų diferencijavimas ir identifikavimas; tikslingas logopedinio vertinimo instrumentų parinkimas, taikymas, vertinimo rezultatų interpretavimas ir apibendrinimas; suprantamai pateikta informacija apie logopedinio vertinimo rezultatus asmeniui ir jo šeimos nariams.</p>
	<p>Nustatyti specialiųjų ugdymosi poreikių lygį, pobūdį.</p>	<p>Specialiųjų ugdymosi poreikių, kylančių dėl negalių, sutrikimų bei nepalankių ugdymosi veiksnių, lygmens ir pobūdžio nustatymas.</p>

Logopedinės pagalbos planavimas, teikimas ir individualios pažangos vertinimas (LTKS VI).	Planuoti logopedinę pagalbą.	Logopedinės pagalbos, atsižvelgiant į asmens ir jo artimųjų poreikius bei nuomonę, skyrimas ir planavimas. Reikalingos logopedinės pagalbos užtikrinimas siekiant kuo aukštesnio asmens lygmens funkcionavimo, sėkmingos komunikacijos ir socialinio dalyvavimo. Individualaus logopedinės pagalbos plano rengimas (pagal poreikį), ilgalaikių ir trumpalaikių tikslų, logopedo vedamų pratybų skaičiaus, trukmės, intensyvumo numatymas bei pokyčių fiksavimas.
	Teikti logopedinę pagalbą.	(Ne)tiesioginės individualios, grupinės logopedinės pagalbos teikimas logopedo kabinete ir (ar) klasėje ar grupėje (pagal poreikį). Kalbėjimo, kalbos ir komunikacijos sutrikimų įveikimas, sutrikimo požymių raiškos mažinimas ar kompensavimas. Specifinių, įrodymais grįstų kalbėjimo ir kalbos strategijų, tradicinių ir inovatyvių edukacinių priemonių parinkimas ir taikymas, ugdymo turinio individualizavimas, diferencijavimas.
	Kurti emociškai saugią, įtraukiančią ir motyvuojančią mokymo(si) aplinką.	Kalbėti ir komunikuoti skatinančios aplinkos kūrimas, asmens, turinčio kalbėjimo, kalbos ir komunikacijos sutrikimų, ugdymosi galimybes ir poreikius atitinkančios mokymo aplinkos, alternatyvių ir (ar) sutrikimą kompensuojančių mokymo(si), pagalbos sau būdų, veiklos struktūravimo priemonių ir būdų taikymas.
	Vertinti mokinio individualią pažangą ir pasiekimus.	Personalizuoto vertinimo kriterijų kūrimas ir taikymas, atsižvelgiant į besimokančiojo individualią

		pažangą ir pasiekimus. Įvairių vertinimo strategijų derinimas.
	Įtraukti ugdytinius į pasiekimų ir pažangos (įsi)vertinimą bei grįžtamojo ryšio užtikrinimą.	Asmenų, turinčių kalbėjimo, kalbos ir komunikacijos sutrikimų, mokymas įsivertinti individualią pažangą ir pasiekimus. Logopedinės pagalbos rezultatų aptarimas ir vertinimas su asmeniu, jo šeimos nariais ir (ar) kitais suinteresuotais asmenimis.
Profesinio lauko tyrimai (LTKS VI).	Sistemiškai stebėti logopedinės pagalbos teikimo procesus, rezultatus ir vykdyti savo profesinės veiklos tyrimus.	Informacijos kaupimas, logopedinės pagalbos proceso ir rezultatų fiksavimas, savo profesinės veiklos tyrimo vykdymas.
	Reflektuoti savo patirtį ir profesinę veiklą siekiant profesinio tobulėjimo.	Logopedo profesinės veiklos savianalizė, mokinių, turinčių kalbėjimo, kalbos ir komunikacijos sutrikimų, specialiųjų ugdymosi poreikių tenkinimo, logopedinės pagalbos teikimo patirties refleksija.
Bendradarbiavimas profesinėje bendruomenėje (LTKS VI).	Suprantamai perteikti logopedijos srities žinias ugdymo proceso dalyviams.	Pozityvių santykių kūrimas su kitais bendruomenės nariais (mokytojais, kitais specialistais ir ugdytinių tėvais), nuolatinis bendravimas ir bendradarbiavimas dalijantis savo profesinėmis žiniomis ir keičiantis informacija, būtina sėkmingam ugdymo procesui užtikrinti.
	Demonstruoti atsakomybę už asmeninį profesinį tobulėjimą ir asmenybės augimą profesinių bendruomenių ir metodinių grupių veikloje.	Atsakomybė už profesinių kompetencijų plėtojimą identifikuojant tolesnio profesinio tobulėjimo kryptis ir tikslingai jo siekiant. Aktyvumas profesinėse bendruomenėse ir metodinėse grupėse siekiant asmeninio profesinio tobulėjimo ir asmenybės augimo.
	Bendradarbiauti su vaiko šeima.	Asmens ir jo šeimos aktyvaus dalyvavimo užtikrinimas priimanč sprendimus dėl asmenų kalbėjimo, kalbos, komunikacijos, specialiųjų

		ugdymosi poreikių vertinimo ir tenkinimo proceso, įgyvendinant numatytą ugdymo(si) turinį.
	Konsultuoti ugdymo proceso dalyvius.	Asmenų, šeimos narių, kitų ugdymo proceso dalyvių konsultavimas, metodinės pagalbos teikimas specialiųjų ugdymosi poreikių pažinimo ir jų tenkinimo klausimais.
	Bendradarbiauti tarpdisciplininėje komandoje.	Kitų tarpdisciplininės komandos narių vaidmenų ir jų ribų išmanymas; rekomendacijų specialistams, dirbantiems komandoje, teikimas atsižvelgiant į jų profesinės veiklos ir atsakomybės sritis. Tarpdisciplininis asmenų specialiųjų ugdymosi poreikių vertinimas, ugdymo planavimas, ilgalaikio individualaus ugdymo plano rengimas ir įgyvendinimas veikiant kartu su kitais specialistais tarpdisciplininėje komandoje.
Prevencinės veiklos vykdymas (LTKS VI).	Vykdyti visuomenės švietimą.	Informacijos sklaida ir visuomenės švietimas apie kalbėjimo ir kalbos sutrikimus, jų įtaką įvairių socialinių, emocinių ar mokymosi problemų atsiradimui bei logopedinės pagalbos pobūdį, įstaigas, kuriose teikiama logopedo pagalba.
	Teikti ankstyvąją logopedinę pagalbą identifikavus kalbos sutrikimų rizikos veiksnius.	Ankstyvasis kalbėjimo ir kalbos sutrikimo rizikos veiksnių identifikavimas bei ankstyvoji (ne)tiesioginė logopedinė pagalba siekiant užkirsti kelią sutrikimui pasireikšti ir (ar) kuo anksčiau įveikti sutrikimą.
Profesinės etikos, konfidencialumo, teisiniais ir pagarbos įvairovei principų ir	Taikyti veikloje profesinės etikos, konfidencialumo ir teisinius principus.	Teisiškas ir etiškas konfidencialios informacijos apie asmenį, turintį kalbėjimo, kalbos ir komunikacijos sutrikimų, bei jo šeimą saugojimas ir naudojimas.

nuostatų taikymas profesinėje veikloje (LTKS VI).	Taikyti žmogaus teisių ir įvairovės apsaugos reikalavimus.	Buvimas empatiškam asmenų, turinčių kalbėjimo, kalbos ir komunikacijos sutrikimų, bei kolegų atžvilgiu, pasirengusiam asmenų, požiūrių, kultūrų įvairovei.
	Demonstruoti pozityvias nuostatas ir vertybes apie žmogaus teises ir įvairovę.	Pozityvių nuostatų ir vertybių apie žmogaus teises ir įvairovę demonstravimas. Dalijimasis su bendruomene inkliuzinio ugdymo ir pagarbos įvairovei vertybėmis.
<i>Profesinei veiklai reikalingi bendrieji gebėjimai</i>	<p>Asmuo, įgijęs nurodytą kvalifikaciją, taip pat turi būti įgijęs ir bendrųjų gebėjimų, apibrėžtų Europos Tarybos 2018 m. gegužės 22 d. Rekomendacijoje dėl bendrųjų visą gyvenimą trunkančių mokymosi gebėjimų Nr. 2018/C 189/01. Jų ugdymas(is) turi būti integruotas į kompetencijų, reikalingų nurodytai kvalifikacijai, ugdymo(si) procesą.</p> <p>Bendravimo, bendradarbiavimo, komandinio darbo ir lyderystės gebėjimai.</p> <p>Kūrybiškumo, problemų sprendimo ir kritinio mąstymo gebėjimai.</p> <p>Socialinio teisingumo, pilietiškumo kompetencijos.</p> <p>Refleksijos ir įsivertinimo, nuolatinio tobulėjimo kompetencija.</p> <p>Socialinė-emocinė kompetencija.</p> <p>Organizacijų ir pokyčių valdymo kompetencija</p> <p>Skaitmeninio ir medijų raštingumo kompetencija.</p>	
<i>Kvalifikacijai įgyti reikalingas išsilavinimas, kvalifikacija (jei taikoma) ir profesinė patirtis (jei taikoma)</i>	Aukštasis universitetinis išsilavinimas Ugdymo mokslų studijų krypties grupės bakalauro laipsnis, pedagogo kvalifikacija.	
<i>Kvalifikacijos įgijimas</i>	Kvalifikacijos vienetus sudarantys kompetencijų deriniai įgyjami studijuojant pedagogikos studijų krypties pirmosios pakopos studijose arba iš profesinės veiklos patirties.	
<i>Rekomenduojama mokymo apimtis kvalifikacijai įgyti</i>	Pirmosios pakopos studijų trukmė nustatoma vadovaujantis Lietuvos Respublikos mokslo ir studijų įstatymu.	
<i>Kvalifikacijos vertinimo kriterijai ir metodai</i>	Kvalifikacijai įgyti reikalingos kompetencijos vertinamos vadovaujantis kompetencijų formuluotėmis ir jų ribų aprašais. Kompetencijoms vertinti būtina taikyti metodus, kurie leidžia įvertinti integralius teorinio ir praktinio pasirengimo bei kritinio mąstymo gebėjimus (atvejo analizes, asmeninius mokymosi aplankus, esė, kritinė refleksija ir kt.).	

<i>Kvalifikacijos atitiktis Europos Sąjungos ir tarptautiniams standartams (jeigu taikoma)</i>	Bendrieji bazinio logopedų rengimo Europoje standartai // NetQues, 2013 Logopedo profesijos aprašas (angl. <i>SLT Profession Profile</i>) // CPLOL
--	--

17. Kvalifikacijos pavadinimas: specialusis pedagogas, LTKS VI

<i>Trumpas kvalifikacijos apibūdinimas</i>	<p>Veiklos objektas: specialiųjų ugdymosi poreikių turinčių mokinių ugdymas ir specialioji pedagoginė pagalba.</p> <p>Veiklos uždaviniai: 1) atpažinti mokinių specialiuosius ugdymosi poreikius ir sistemiskai vertinti jų tenkinimo situaciją; 2) organizuoti užtikinti efektyvų ir sėkmingą vaikų, turinčių specialiųjų ugdymosi poreikių, ugdymą(si); 3) teikti specialiąją pedagoginę pagalbą mokiniui; 4) konsultuoti mokyklos bendruomenę specialiųjų ugdymosi poreikių turinčių mokinių ugdymo klausimais; 5) reflektuoti savo veiklą vykdant profesinės veiklos tyrimus ir siekti profesinio tobulėjimo.</p> <p>Darbo sąlygos: dirbama individualiai, grupėse, komandose; veikla organizuojama atskirame kabinete ir (ar) bendroje klasėje, kitose mokyklos fizinėse ir (ar) virtualiosiose erdvėse.</p> <p>Ypatingi reikalavimai sveikatai: privalu atlikti sveikatos profilaktinį patikrinimą ir turėti asmens medicininę knygelę arba privalomojo sveikatos patikrinimo medicininę pažymą.</p> <p>Darbo priemonės: mokomoji mokyklinė literatūra, elektroniniai mokymosi išteklių, elektroniniai dienynai, duomenų bazės, šiuolaikinės informacinės technologijos ir priemonės komunikacijai ir mokymuisi, specializuota programinė įranga ir kompensacinė technika, skirta specialiųjų ugdymosi poreikių turintiems asmenims, alternatyviosios komunikacijos ir specialiosios mokymo priemonės (gestų kalbos žodynai; Brailio raštas ir kt.).</p> <p>Papildoma informacija: specialusis pedagogas vadovaujasi darbuotojų saugos ir sveikatos, ergonomikos, darbo higienos, priešgaisrinės saugos reikalavimais. Įgiję šią kvalifikaciją asmenys gali dirbti įvairiose švietimo įstaigose. Specialiajai pedagoginei pagalbai teikti reikalinga atskira patalpa.</p>	
<i>Pagrindiniai kvalifikacijos vienetai (nurodant jų lygį pagal LTKS)</i>	<i>Kompetencijos</i>	<i>Kompetencijų ribos</i>
Specialiųjų ugdymosi poreikių identifikavimas ir poreikių tenkinimo situacijos vertinimas (LTKS VI).	Nustatyti specialiųjų ugdymosi poreikių lygį ir pobūdį.	Regos įvertinimo dokumentų analizė, vertinant specialiuosius ugdymosi poreikius. Specialiųjų ugdymosi poreikių, kylančių dėl regėjimo funkcijos bei lydinčių sutrikimų, įvertinimas ir tenkinimas.

	Numatyti mokinio specialiųjų ugdymosi poreikių tenkinimo kryptis ir priemonės.	Negalių ar sutrikimų, psichosocialinių veiksnių poveikio vaiko raidai ir ugdymuisi vertinimas, reikalingos sisteminės pagalbos užtikrinimas siekiant mokinių, turinčių specialiųjų ugdymosi poreikių, prasmingo ir efektyvaus mokymosi. Institucinės ir tarpinstitucinės specialiosios pedagoginės pagalbos planavimas, atsižvelgiant į ugdytinio ir jo šeimos poreikius bei lūkesčius.
Ugdytinio motyvavimas ir jo sociokultūrinės aplinkos vertinimas (LTKS VI).	Sistemiškai vertinti ugdytinio raidą ir jo aplinką.	Specialiųjų ugdymosi poreikių turinčio mokinio situacijos, jo ugdymosi galimybių ir ugdymo dalyvių lūkesčių vertinimas taikant ekologinį-sisteminį požiūrį.
	Stiprinti mokymosi motyvaciją.	Įvairaus lygio individualių specialiųjų ugdymosi poreikių tenkinimas ir pagalba mokiniams susikūrus asmeninę motyvaciją, išsikėlus ugdymosi tikslus, suplanavus savo mokymąsi. Pagalba mokiniui, turinčiam negalių, sutrikimų ar sunkumų, dalyvauti mokymosi ir kt. ugdymosi veiklose kartu su bendraamžiais, realizuojant savo stiprybes; mokymosi ir kasdiniame gyvenime būtinų gebėjimų ugdymas; savivertės skatinimas.
Specialiojo ugdymo(si) turinio kūrimas, valdymas ir įgyvendinimas (LTKS VI).	Organizuoti specialiojo ugdymosi ir specialiosios pedagoginės pagalbos procesą.	Įrodymais grįstų specialiosios pedagoginės pagalbos strategijų taikymas ir ugdymo turinio diferencijavimas, individualizavimas ir personalizavimas. Pagalba mokytojui pritaikyti ir individualizuoti mokomųjų dalykų programas ir ugdymo procesą atsižvelgiant į pedagoginės psichologinės tarnybos išvadas. Specialiųjų verbalinės ir neverbalinės, augmentinės ir alternatyviosios komunikacijos priemonių bei metodų parinkimas ir taikymas. Specialiųjų IKT, kompensacinės ugdymosi technikos, skaitmeninių ir kt. priemonių, skirtų mokiniams, turintiems negalių, sutrikimų, parinkimas ir taikymas. Ugdymo(si) veiklos struktūravimo priemonių ir būdų taikymas.

<p>Kurti specialiojo ugdymosi turinį teikiant specialiąją pedagoginę pagalbą.</p>	<p>Specialiųjų ugdymosi poreikių turinčių mokinių ilgalaikių ir trumpalaikių ugdymo tikslų, ugdymo turinio numatymas, pokyčių fiksavimas bendradarbiaujant su visais ugdymo proceso dalyviais. Individualių ugdymosi programų (pažintinės, orientacinės, komunikacinės veiklos, sensomotorinių gebėjimų, socialinių įgūdžių ir kt.) sudarymas ir taikymas ugdant mokinius, turinčius negalių ir sutrikimų. Ilgalaikio Individualaus ugdymo plano rengimas ir įgyvendinimas tenkinant mokinio vidutinius, didelius ir labai didelius specialiuosius ugdymosi poreikius. Mokomosios medžiagos ir kitų resursų pritaikymas mokinių ugdymosi poreikiams.</p>
<p>Kurti emociškai saugią, įtraukiančią ir motyvuojančią mokymo(si) aplinką.</p>	<p>Ugdymosi situacijų, kuriose mokiniai saugioje aplinkoje galėtų „rizikuoti“, nebijotų klysti, sulauktų pagalbos ir patirtų sėkmę, modeliavimas. Gebėjimas saugiai valdyti krizines situacijas, kylančias dėl specialiųjų ugdymosi poreikių turinčių mokinių negalių ar sutrikimų. Įvairių ugdymosi aplinkų (formaliųjų, neformaliųjų, virtualiųjų) kūrimas ir naudojimas mokinio interesus ir poreikius atliepiančiam ugdymuisi užtikrinti, mokinio įtraukimas į mokymosi planavimą, asmeninio apsisprendimo ir pasirinkimų galimybės sudarymas ir skatinimas.</p>
<p>Vertinti individualią pažangą ir pasiekimus.</p>	<p>Personalizuoto vertinimo kriterijų ir strategijų kūrimas ir taikymas, atsižvelgiant į besimokančiojo individualią pažangą ir pasiekimus. Įvairių vertinimo strategijų derinimas.</p>
<p>Įtraukti ugdytinius į pasiekimų ir pažangos (įsi)vertinimą, mokymosi mokyti procesą bei grįžtamojo ryšio užtikrinimą.</p>	<p>Mokinių, turinčių specialiųjų ugdymosi poreikių, mokymas stebėti ir įsivertinti savo mokymąsi ir pažangą; mokiniui suprantamo grįžtamojo ryšio teikimas, pagalba pasinaudoti įsivertinimo rezultatais ir numatyti tolesnes mokymosi perspektyvas, tikslus. Mokinių konsultavimas ir pagalba savęs ir negalios ar sutrikimo pažinimo,</p>

		nepriklausomo efektyvaus mokymosi, pagalbos sau, savęs atstovavimo klausimais. Mokinių, turinčių specialiųjų ugdymosi poreikių, mokymas mokytis taikant negalią ar sutrikimą kompensuojančius mokymosi būdus.
Profesinio lauko tyrimai (LTKS VI).	Stebėti ir vertinti vaikų, turinčių specialiųjų ugdymosi poreikių, ugdymosi procesą.	Mokinių specialiųjų ugdymosi poreikių tenkinimo, specialiosios pedagoginės pagalbos teikimo, mokymo, mokymosi sąlygų ir išteklių kokybės analizė, vertinimas ir tobulinimas.
	Vykdyti savo profesinės veiklos tyrimus.	Profesinės veiklos tyrimo vykdymas ir įrodymais grįstos praktikos taikymas specialiosios pedagoginės pagalbos procese. Duomenų ir įrodymų apie mokinių specialiųjų ugdymosi poreikių tenkinimo praktiką rinkimo ir analizės metodų taikymas specialiosios pedagoginės pagalbos, specialiųjų ugdymosi poreikių tenkinimo veiklos stebėsenai ir įsivertinimui.
	Reflektuoti savo patirtį ir profesinę veiklą siekiant profesinio tobulėjimo.	Specialiojo pedagogo profesinės veiklos savianalizė, mokinių specialiųjų ugdymosi poreikių tenkinimo, specialiosios pedagoginės pagalbos teikimo patirties refleksija.
Bendradarbiavimas profesinėje bendruomenėje (LTKS VI).	Dalytis profesinėmis žiniomis ir informacija.	Profesinės patirties sklaida savo mokyklų bendruomenėse, specialiųjų pedagogų profesinėse organizacijose, profesinio tobulėjimo renginiuose. Pozityvių santykių su kitais bendruomenės nariais kūrimas, nuolatinis bendravimas ir bendradarbiavimas dalijantis savo žiniomis ir keičiantis informacija, kuri būtina sėkmingam mokinių, turinčių specialiųjų ugdymosi poreikių, ugdymo procesui užtikrinti.
	Bendradarbiauti su vaiko šeima.	Vaiko ir jo šeimos aktyvaus dalyvavimo užtikrinimas priimančiam sprendimams dėl mokinių specialiųjų ugdymosi poreikių vertinimo ir tenkinimo procesų bei įgyvendinant numatytą ugdymo(si) turinį.
	Konsultuoti ugdymo proceso dalyvius.	Vaikų, tėvų, mokytojų konsultavimas specialiųjų ugdymosi poreikių pažinimo ir jų tenkinimo klausimais. Metodinės

		pagalbos dėl mokinių, turinčių negalių ir sutrikimų, ugdymo(si) teikimas.
	Bendradarbiauti tarpdisciplininėje komandoje planuojant ir įgyvendinant mokinių, turinčių specialiųjų ugdymosi poreikių, ugdymą.	Mokinių, turinčių specialiųjų ugdymosi poreikių, ugdymo planavimas, vertinimas, ilgalaikio individualaus ugdymo plano mokiniui rengimas bendradarbiaujant tarpdisciplininėje komandoje su kitais specialistais.
Pedagoginės etikos, lygių galimybių užtikrinimo ir pagarbos žmogaus teisėms nuostatų ir principų taikymas (LTKS VI).	Taikyti pedagoginės etikos ir konfidencialumo principus.	Konfidencialios informacijos, susijusios su specialiųjų ugdymosi poreikių turinčiu vaiku ir jo šeima, saugojimas, etiškas jos naudojimas.
	Taikyti žmogaus teisių apsaugos ir pagarbos įvairovei reikalavimus.	Inkliuzinės ugdymo(si) aplinkos puoselėjimas. Vadovavimasis ir dalijimasis su bendruomene inkliuzinio ugdymo ir pagarbos įvairovei vertybėmis.
	Užtikrinus kiekvienam vaikui lygias ugdymosi galimybes išvengti bet kokios diskriminacijos.	Mokymosi kliūčių ir diskriminacinių situacijų numatymas ir šalinimas užtikrinant kiekvieno mokinio lygiavertį dalyvavimą ir ugdymo aplinkų bei turinio prieinamumą.
<i>Specializacijos kvalifikacijos vienetai (jų lygis nurodomas pagal LTKS)</i>	<i>Kompetencijos</i>	<i>Kompetencijų ribos</i>
Specialioji pedagoginė pagalba mokiniams, turintiems regos sutrikimų (LTKS VI).	Vertinti mokinių specialiuosius ugdymosi poreikius, atsirandančius dėl regos sutrikimų.	Regos įvertinimo dokumentų analizė vertinant specialiuosius ugdymosi poreikius. Specialiųjų ugdymosi poreikių, kylančių dėl regėjimo funkcijos bei lydinčių sutrikimų, įvertinimas ir tenkinimas.
	Teikti specialiąją pedagoginę pagalbą mokiniams, turintiems regos ir kompleksinę negalią.	Specialioji pedagoginė pagalba mokiniams, turintiems regos sutrikimų; turintiems kompleksinę negalią, kurios sudėtyje yra regos sutrikimas. Specialiojo pedagogo, ugdančio asmenis, turinčius specialiųjų ugdymosi poreikių dėl regos sutrikimų, gebėjimas komunikuoti Brailio raštu. Brailio rašto taikymas ugdymo procese. Mokinių mokymas komunikuoti Brailio raštu. Regimojo suvokimo, naudojimosi regos likučiu ir kt. sensomotorinių funkcijų, orientacijos ir mobilumo, socialinių bei

		<p>savitvarkos įgūdžių įvertinimas ir ugdymas.</p> <p>Ugdymosi vietos klasėje parinkimas ir pritaikymas atsižvelgiant į mokinio regėjimo būklę.</p> <p>Specialiųjų mokymo(si) priemonių rengimas atsižvelgiant į ugdytinio regos sutrikimo laipsnį, individualius gebėjimus ir ugdymo turinį.</p> <p>Mokymas naudotis kompensacine technika ir specialiosiomis ugdymo(si) priemonėmis, skirtomis mokiniams, turintiems regos sutrikimų.</p>
Specialioji pedagoginė pagalba mokiniams, turintiems klausos sutrikimų (LTKS VI).	Vertinti mokinių specialiuosius ugdymosi poreikius, atsirandančius dėl klausos sutrikimų.	<p>Klausos įvertinimo dokumentų (toninė audiograma ir kt.) analizė vertinant specialiuosius ugdymosi poreikius. Dominuojančių vaiko komunikavimo būdų ir lygio įvertinimas – žodinė kalba (sakytinė, rašytinė, daktilinė), lietuvių gestų kalba.</p>
	Teikti specialiąją pedagoginę pagalbą mokiniams, turintiems klausos sutrikimų.	<p>Specialiojo pedagogo, ugdančio asmenis, turinčius specialiųjų ugdymosi poreikių dėl klausos sutrikimų (taip pat kochlearinių implantų naudotojus; mokinius, turinčius kompleksinę negalią, kurios sudėtyje yra klausos sutrikimas) gebėjimas komunikuoti žodine ir lietuvių gestų kalbomis.</p> <p>Įvairių komunikavimo būdų derinimas ir taikymas ugdymo procese.</p> <p>Mokymas komunikuoti žodine kalba (tarimas, skaitymas iš lūpų ir kt.).</p> <p>Mokymas naudotis garsą stiprinančia kompensacine technika.</p> <p>Specialiųjų mokymo priemonių rengimas ir taikymas atsižvelgiant į mokinių, turinčių klausos sutrikimų, individualius gebėjimus ir ugdymo turinį.</p> <p>Tėvų ir pedagogų konsultavimas apie vaikų, turinčių klausos sutrikimų, ugdymosi poreikius, galias ir sunkumus.</p>
Specialioji pedagoginė pagalba mokiniams, turintiems autizmo spektro ir elgesio sutrikimų (LTKS VI).	Vertinti mokinių specialiuosius ugdymosi poreikius, atsirandančius dėl autizmo spektro ir (ar) elgesio sutrikimų.	<p>Mokinių, turinčių autizmo spektro sutrikimų, verbalinės ir neverbalinės komunikacijos, socialinės sąveikos, elgesio, interesų, kognityvinių gebėjimų, sensorinės integracijos ypatumų ir jų</p>

		<p>pasekmių vaiko raidai bei ugdymuisi, identifikavimas.</p> <p>Specialiųjų ugdymosi poreikių, kylančių dėl autizmo spektro ir elgesio bei emocijų sutrikimų, įvertinimas.</p>
	<p>Teikti specialiąją pedagoginę pagalbą mokiniams, turintiems autizmo spektro sutrikimų.</p>	<p>Specialiųjų ugdymosi poreikių, kylančių dėl autizmo spektro sutrikimų, tenkinimas.</p> <p>Specifinių elgesio modeliavimo ar (ir) terapinių strategijų taikymas.</p> <p>Struktūruotos ugdymosi aplinkos kūrimas ar kitoks pritaikymas.</p> <p>Augmentinės ir alternatyviosios komunikacijos taikymas.</p>
	<p>Teikti specialiąją pedagoginę pagalbą mokiniams, turintiems emocijų ir elgesio sutrikimų.</p>	<p>Mokinių, turinčių emocijų ir elgesio sutrikimų, kompleksinių negalių, kurių sudėtyje yra emocijų ir elgesio sutrikimų, specialiųjų ugdymosi poreikių tenkinimas.</p> <p>Specifinių netinkamo elgesio įveikos, elgesio modeliavimo, pozityvaus elgesio palaikymo ir (ar) kitų ugdymo ir terapinių strategijų taikymas.</p> <p>Struktūruotos ugdymosi aplinkos kūrimas ar kitoks ugdymosi aplinkos pritaikymas.</p>
<p><i>Profesinei veiklai reikalingi bendrieji gebėjimai</i></p>	<p>Asmuo, įgijęs nurodytą kvalifikaciją, taip pat turi būti įgijęs ir bendrųjų gebėjimų, apibrėžtų Europos Tarybos 2018 m. gegužės 22 d. Rekomendacijoje dėl bendrųjų visą gyvenimą trunkančių mokymosi gebėjimų Nr. 2018/C 189/01. Jų ugdymas(is) turi būti integruotas į nurodytai kvalifikacijai reikalingų kompetencijų ugdymo(si) procesą.</p> <p>Bendravimo, bendradarbiavimo, komandinio darbo ir lyderystės gebėjimai.</p> <p>Kūrybiškumo, problemų sprendimo ir kritinio mąstymo gebėjimai.</p> <p>Socialinio teisingumo, pilietiškumo kompetencijos.</p> <p>Refleksijos ir įsivertinimo, nuolatinio tobulėjimo kompetencija.</p> <p>Socialinė-emocinė kompetencija.</p> <p>Organizacijų ir pokyčių valdymo kompetencija.</p> <p>Skaitmeninio ir medijų raštingumo kompetencija.</p>	
<p><i>Kvalifikacijai įgyti reikalingas išsilavinimas, kvalifikacija (jei taikoma) ir profesinė patirtis (jei taikoma)</i></p>	<p>Aukštasis universitetinis išsilavinimas, Ugdymo mokslų studijų krypties grupės bakalauro laipsnis, pedagogo kvalifikacija.</p>	
<p><i>Kvalifikacijos įgijimas</i></p>	<p>Kvalifikacijos vienetų sudarantys kompetencijų deriniai įgyjami studijuojant ugdymo mokslų (pedagogikos) studijų krypties pirmosios pakopos studijose.</p>	

	Specializacijos kompetencijų galima įgyti dalinių studijų ir (ar) specializacijų studijų programose, skirtose pasirengti ugdyti: mokinius, turinčius regos sutrikimų; mokinius, turinčius klausos sutrikimų; mokinius, turinčius autizmo spektro ir elgesio sutrikimų.
<i>Rekomenduojama mokymo apimtis kvalifikacijai įgyti</i>	240 kreditų. Pirmosios pakopos studijų apimtis kvalifikacijai įgyti nustatoma vadovaujantis universitetinių studijų reikalavimais (<i>Lietuvos Respublikos mokslo ir studijų įstatymu; Laipsnį suteikiančių pirmosios pakopos ir vientisųjų studijų programų bendrųjų reikalavimų aprašu; Pedagogų rengimo reglamentu ir kt.</i>).
<i>Kvalifikacijos vertinimo kriterijai ir metodai</i>	Kvalifikacijai įgyti reikalingos kompetencijos vertinamos vadovaujantis kompetencijų formuluotėmis ir jų ribų aprašais. Kompetencijoms vertinti būtina taikyti metodus, kurie leidžia įvertinti integralius teorinio ir praktinio pasirengimo, kritinio mąstymo, problemų sprendimo ir kt. gebėjimus (atvejo analizės, asmeninius mokymosi aplankus, esė, kritinę refleksiją ir kt.).
<i>Kvalifikacijos atitiktis Europos Sąjungos ir tarptautiniams standartams (jeigu taikoma)</i>	Specialusis pedagogas, taikantis specialiąsias mokinių, turinčių autizmo spektro ir (ar) elgesio sutrikimų, terapines technologijas – taikomosios elgesio analizės (<i>Applied behavior analysis, ABA</i>), agresijos valdymo (<i>Managment of Actual and Potencial Agression</i>) ir kt., – privalo įgyti specialiųjų atitinkamos srities terapijos taikymo gebėjimų, patvirtintų tarptautinius standartus atitinkančių mokymo programų baigimo sertifikatais: <i>Board Certified Behavior Analyst (BCBA)</i> Krizių prevencijos instituto (CPI) sertifikatu „Aktualios ir potencialios agresijos valdymas“ (<i>Managment of Actual and Potencial Agression, CPI</i>) ir kt.

18. Kvalifikacijos pavadinimas: logopedas, LTKS VII.

<i>Trumpas kvalifikacijos apibūdinimas</i>	<p>Veiklos objektas: logopedinės pagalbos veiksmingumo didinimas, sistemos tobulinimas ir valdymas diegiant inovatyvius sprendimus.</p> <p>Veiklos uždaviniai: 1) vykdyti logopedijos ir tarpdisciplininius tyrimus siekiant rezultatų sklaidos ir poveikio praktikai; 2) spręsti sudėtingas specialiųjų ugdymosi poreikių, kylančių dėl kalbėjimo, kalbos ir komunikacijos sutrikimų, tenkinimo situacijas 3) teikti ekspertinę ir konsultacinę pagalbą ugdymo proceso dalyviams; 3) taikyti įrodymais grįstą praktiką logopedo profesinėje veikloje; 4) dirbti tarpdisciplininėje komandoje veikiant tarpinstituciniu ir tarpsektoriniu lygiu.</p> <p>Darbo sąlygos: dirbama individualiai, grupėse, komandose.</p> <p>Ypatingi reikalavimai sveikatai: privalu atlikti sveikatos profilaktinį patikrinimą ir turėti asmens medicininę knygėlę arba privalomojo sveikatos patikrinimo medicininę pažymą.</p> <p>Darbo priemonės: tradicinės ir inovatyvios edukacinės, alternatyviosios ir augmentinės komunikacijos priemonės</p>
--	--

	<p>įvairaus amžiaus asmenų kalbėjimo, kalbos, komunikacijos, sutrikimams įveikti / kompensuoti, mokslinė ir metodinė literatūra, (ne)standartizuoti sutrikimų identifikavimo, diferencijavimo klausimynai, mokslinių duomenų bazės, elektroniniai ir popieriniai dienynai, šiuolaikinės informacinės technologijos bei priemonės komunikacijai ir mokymui(si), specializuota programinė įranga ir kt.</p> <p>Papildoma informacija: logopedas savo veikloje vadovaujasi darbuotojų saugos ir sveikatos, ergonomikos, darbo higienos, priešgaisrinės saugos reikalavimais. Įgiję šią kvalifikaciją asmenys galės dirbti visose švietimo įstaigose ir kitose įstaigose (sveikatos ir socialinės apsaugos), kuriose teikiama logopedinė pagalba įvairaus amžiaus vaikams, jaunuoliams ir suaugusiems.</p>	
<p><i>Pagrindiniai kvalifikacijos vienetai (nurodant jų lygį pagal LTKS)</i></p>	<p><i>Kompetencijos</i></p>	<p><i>Kompetencijų ribos</i></p>
<p>Mokslinių tyrimų vykdymas (LTKS VII).</p>	<p>Vykdyti logopedijos tyrimus.</p>	<p>Kompleksinių problemų, susijusių su įvairaus amžiaus asmenų, turinčių kalbėjimo, kalbos ir komunikacijos sutrikimų, logopedinės pagalbos veiksmingumo, organizavimo tarpinstitucinio ir institucinio bendradarbiavimo ir kiti tyrimai. Tyrimo etikos laikymasis (ypač kai tyrimuose dalyvauja pažeidžiamos grupės: vaikai, asmenys, turintys negalių, sutrikimų ir kt.).</p>
	<p>Vykdyti tarpdisciplininius specifinių kalbėjimo, kalbos ir komunikacijos sutrikimų tyrimus.</p>	<p>Tarpdisciplininių, apimančių specifines asmenų, turinčių kalbėjimo, kalbos, komunikacijos sutrikimų, tyrimų vykdymas. Tyrimo etikos laikymasis (ypač kai tyrimuose dalyvauja pažeidžiamos grupės: vaikai, asmenys, turintys negalių, sutrikimų ir kt.).</p>
<p>Specialiųjų ugdymosi poreikių, kylančių dėl kalbėjimo, kalbos ir komunikacijos sutrikimų, tenkinimo situacijų sprendimas (LTKS VII).</p>	<p>Taikyti tarpdisciplinines žinias ir vykdant profesinę veiklą skirtinguose instituciniuose kontekstuose.</p>	<p>Įvairių mokslų (biomedicinos, lingvistikos, edukologijos ir psichologijos) žinių taikymas logopedo veikloje; šių mokslų teorijomis grindžiamų logopedinės pagalbos modelių taikymas priklausomai nuo asmens sutrikimo pobūdžio;</p>

		logopedo veiklos turinio ir darbo organizavimo specifikos skirtinguose sektoriuose (švietimo, sveikatos ir socialinės apsaugos) išmanymas.
	Spręsti sudėtingas specialiųjų ugdymosi poreikių, kylančių dėl asmens kalbėjimo, kalbos ir komunikacijos sutrikimų, tenkinimo situacijas.	Sudėtingų ugdymo ir komunikacijos situacijų valdymas; probleminėse situacijose svarbių veiksmų identifikavimas, galimų sprendimų rizikos faktorių įvertinimas, geriausio ir novatoriško sprendimo priėmimas atsižvelgiant į visas specifines aplinkybes bei nacionalinį ir tarptautinį logopedinės pagalbos teikimo sistemos kontekstą; profesinis atsparumas ir streso valdymas sudėtingose situacijose.
	Rengti ir taikyti inovatyvias edukacines priemones	Mokslinių tyrimų rezultatais grįstų edukacinių priemonių, skirtų kalbėjimo, kalbos ir komunikacijos sutrikimams diferencijuoti, identifikuoti ir įveikti kūrimas bei taikymas.
	Užtikrinti paslaugų kokybę, nuolat tobulinant profesinę veiklą	Atsakomybė už savo veiklos kokybę, vadovaujantis profesine etika ir siekiant nuolatinio savo veiklos tobulinimo.
Ekspertinės ir konsultacinės pagalbos ugdymo proceso dalyviams teikimas (LTKS VII).	Teikti ekspertinę ir konsultacinę pagalbą	Ugdymo proceso dalyvių ir kitų švietimo veikėjų konsultavimas; rekomendacijų, grįstų tyrimais ir tarpdalykinėmis žiniomis, teikimas; kitų logopedų patirčių ekspertavimas; metodinė pagalba kolegoms; įsitraukimas tobulinant teisinius logopedinės pagalbos standartus.
	Vadovauti profesinių kompetencijų įgijimui ir tobulinimui	Vadovavimas (mentorstė) studentų, būsimų logopedų praktikoms, pradedančiųjų logopedų stažuotėms; studentų įgytų praktinių gebėjimų bei kolegų profesinių kompetencijų vertinimas.
Įrodymais grįsta logopedo profesinė veikla (LTKS VII).	Taikyti įrodymais grįstą praktiką profesinėje veikloje	Įrodymais grįstos praktikos taikymas kalbėjimo, kalbos ir komunikacijos sutrikimams identifikuoti bei įveikti.

	Integruoti mokslinius rezultatus į praktiką	Mokslinių tyrimų duomenų panaudojimas, atsižvelgiant į individualią specialisto profesinę patirtį bei asmens, jo šeimos narių ir / ar kitų suinteresuotų ugdymo proceso dalyvių vertybes, poreikius ir prioritetus: probleminio klausimo apie kalbėjimo, kalbos ir komunikacijos vertinimą ir terapiją formulavimas; mokslinių įrodymų analizė ir vertinimas; pokyčių praktikoje įgyvendinimas; savo praktinės patirties įvertinimas.
	Vertinti logopedinės pagalbos veiksmingumą.	Kritiškas logopedijoje taikomų strategijų / metodų, terapijos proceso ir rezultatų veiksmingumo (poveikio asmeniui ir jo šeimai) įvertinimas.
Tinklaveikla ir komandinis darbas (LTKS VII).	Kompleksiškai ir sistemiškai vertinti kalbėjimo, kalbos ir komunikacijos sutrikimų turinčių asmenų ugdymosi situacijas.	Kompleksiškas asmens specialiųjų ugdymosi poreikių, kylančių dėl kalbėjimo, kalbos ir komunikacijos sutrikimų, tenkinimo situacijos, jo ugdymosi galimybių ir ugdymo dalyvių lūkesčių vertinimas; įvairių situacijų, aplinkos ar konteksto įtakos asmens komunikacijos problemoms nustatymas bei sutrikimo poveikio asmens ir jo šeimos psichosocialinei gerovei atpažinimas.
	Kolegialiai spręsti problemas tarpdisciplininėje komandoje tarpinstituciniu ir /ar tarpsektoriniu lygiu,	Kolegialių sprendimų priėmimas ir pagalbos strategijų asmeniui, turinčiam kalbėjimo, kalbos ir komunikacijos sutrikimų, bei jo artimiesiems numatymas tarpdisciplininėse komandose (ankstyvosios reabilitacijos, pedagoginės psichologinės pagalbos tarnybose ir panašiose institucijose).

<i>Profesinei veiklai reikalingi bendrieji gebėjimai</i>	Asmuo turi būti įgijęs ir bendrųjų gebėjimų, apibrėžtų Europos Tarybos 2018 m. gegužės 22 d. Rekomendacijoje dėl bendrųjų visą gyvenimą trunkančio mokymosi gebėjimų Nr. 2018/C 189/01. Jų ugdymas(is) turi būti integruotas į nurodytai kvalifikacijai reikalingų kompetencijų ugdymo(si) procesą. Svarbūs šie bendrieji gebėjimai: analitiniai, kritinio mąstymo, problemų sprendimo, sprendimų argumentavimo; inovatyvumo, lyderystės, tarpdisciplininio ir tarpinstitucinio bendradarbiavimo; žinių integracijos ir informacijos valdymo gebėjimai; skaitmeninių technologijų valdymas; logopedo profesinio tapatumo; socialinės interakcinės paradigmos, nuolatinio mokymosi nuostatos ir inkliuzinio ugdymo principai.
<i>Kvalifikacijai įgyti reikalingas išsilavinimas, kvalifikacija (jei taikoma) ir profesinė patirtis (jei taikoma)</i>	Aukštasis universitetinis išsilavinimas. Ugdymo mokslų studijų kryptių grupės magistro laipsnis logopedijos studijų srityje. Rekomenduojama bent 1 metų logopedo praktinio darbo patirtis.
<i>Kvalifikacijos įgijimas</i>	Kvalifikacijos vienetus sudarantys kompetencijų deriniai įgyjami studijuojant logopedijos antrosios pakopos studijose.
<i>Rekomenduojama mokymo apimtis kvalifikacijai įgyti</i>	90-120 kreditų Antrosios pakopos studijų apimtis kvalifikacijai įgyti nustatoma vadovaujantis reikalavimais universitetinėms antros pakopos studijoms (<i>Lietuvos Respublikos mokslo ir studijų įstatymas; Švietimo ir ugdymo studijų kryptių grupės aprašas; Magistrantūros studijų programų bendrųjų reikalavimų aprašas</i>).
<i>Kvalifikacijos vertinimo kriterijai ir metodai</i>	Kvalifikacijai įgyti reikalingos kompetencijos vertinamos vadovaujantis kompetencijų formuluotėmis ir jų ribų aprašais. Kompetencijos vertinamos taikant integralius kritinio mąstymo, problemų sprendimo ir kt. gebėjimų vertinimo ir įsivertinimo metodus (atvejo analizės, projektų ataskaitų, kompetencijų aplanko, kolegialaus vertinimo, supervizijos, ir kt.).
<i>Kvalifikacijos atitiktis Europos Sąjungos ir tarptautiniams standartams (jeigu taikoma)</i>	Bendrieji bazinio logopedų rengimo Europoje standartai // NetQues, 2013. Logopedo profesijos aprašas (angl. <i>SLT Profession Profile</i>) // CPLOL

19. Kvalifikacijos pavadinimas: socialinis pedagogas, LTKS VII

<i>Trumpas kvalifikacijos apibūdinimas</i>	Veiklos objektas: kompleksinė švietimo pagalba organizuojant ir valdant vaiko ir mokinio pozityviosios socializacijos procesą bei negatyviosios socializacijos prevenciją. Veiklos uždaviniai: 1) padėti vaikams ir mokiniams adaptuotis mokykloje, ugdomosi mokymosi aplinkoje; 2) ugdyti vaikų ir mokinių gyvenimo įgūdžius bendradarbiaujant su vaiko ir mokinio tėvais (globėjais, rūpintojais), pedagoginiais darbuotojais, socialiniais, kultūros darbuotojais, socialiniais
--	---

	<p>partneriais ir vietos bendruomenės atstovais, siekiančiais užtikrinti vaiko ir mokinio saugumą, teisę į mokslą; 3) tarpininkauti ir padėti šalinti priežastis, dėl kurių vaikai ir mokiniai negali dalyvauti privalomame švietime, lankyti mokyklos ar vengia tai daryti; 4) padėti sugrįžti į mokyklą jos nelankantiems vaikams ir mokiniams, bendradarbiaujant su tėvais (globėjais, rūpintojais), pedagoginiais darbuotojais ir atsakingomis institucijomis.</p> <p>Darbo sąlygos: individualus ir komandinis darbas institucijoje ir tarpinstituciniu lygmeniu (bendradarbiaujama su socialinę ir švietimo pagalbą teikiančiomis, kultūros, sveikatos priežiūros, teisėtvarkos institucijomis, nevyriausybinėmis organizacijomis, kitais asmenimis; ugdymo institucijoje konsultuojami vaikai ir mokiniai, jų tėvai (globėjai, rūpintojai) ir mokytojai). Ypatingi reikalavimai sveikatai: privalu kasmet atlikti sveikatos profilaktinį patikrinimą ir turėti asmens medicininę knygelę arba privalomojo sveikatos patikrinimo medicininę pažymą.</p> <p>Darbo priemonės: atskiras kabinetas su gera garso izoliacija (konfidencialumui užtikrinti), priemonės, reikalingos kompleksinei socialinei pedagoginei pagalbai realizuoti: konsultavimui ir tyrimams, prevencinės veiklos organizavimui, tarpininkavimui, mediacijai, relaksacijai, atvejo vadybai, socialinės pedagoginės pagalbos tinklo kūrimui, tėvų (globėjų, rūpintojų), mokytojų švietimui, siekiant padėti vaikams ir mokiniams socializuotis pozityviaja linkme.</p> <p>Papildoma informacija: socialinis pedagogas vadovaujasi darbuotojų saugos ir sveikatos, ergonomikos, darbo higienos, priešgaisrinės saugos reikalavimais. Socialinė pedagoginė pagalba teikiama socialiniam pedagogui bendradarbiaujant su mokytojais, klasių (grupių) vadovais, pagalbos mokiniui ir kitais specialistais, tėvais (globėjais, rūpintojais), mokyklos bendruomene, kitais socialiniais partneriais.</p> <p>Lietuvos Respublikos vyriausybės nutarimo dėl pavojingų darbų sąrašo patvirtinimo (2002 m. rugsėjo 3 d., Nr. 1386; redakcija: 2007 m. rugsėjo 19 d., Nr. 999 ir 2018 m. gegužės 30 d., Nr. 527) papunktyje Nr. 3.19 prie pavojingų darbų priskiriamas ir socialinių pedagogų, dirbančių su šeimomis ar asmenimis, patiriančiais socialinę riziką, bei asmenimis, turinčiais psichinių sutrikimų, darbas.</p>	
<p><i>Pagrindiniai kvalifikacijos vienetai (jų lygis nurodomas pagal LTKS)</i></p>	<p><i>Kompetencijos</i></p>	<p><i>Kompetencijų ribos</i></p>
<p>Kompleksinės socialinės pedagoginės pagalbos turinio planavimas (LTKS VII)</p>	<p>Nustatyti veiklos tikslus ir uždavinius.</p>	<p>Kompleksinės socialinės pedagoginės pagalbos tikslų susiejimas su ugdymo institucijos tikslais ir uždaviniais bei sociokultūrine terpe.</p>

	<p>Planuoti socialinės pedagoginės pagalbos procesą.</p>	<p>Socialinio pedagogo kvalifikacinių reikalavimų, socialinės pedagoginės pagalbos teikimo bei kitų su socialinio pedagogine pagalba susijusių reglamentų išmanymas ir vadovavimasis jais. Kompleksinės socialinės pagalbos plano rengimas, koregavimas atsižvelgiant į ugdytinio patiriamą socialinės pagalbos deficitą, ugdymosi poreikius, aplinką ir potencialius pagalbos resursus.</p>
<p>Socialinis pedagoginis ugdymo proceso dalyvių konsultavimas (LTKS VII)</p>	<p>Teikti konsultacijas ugdymo proceso dalyviams socialinės pedagoginės pagalbos klausimais.</p>	<p>Vaikų ir mokinių, jų tėvų (globėjų, rūpintojų), ugdymo institucijos darbuotojų konsultavimas taikant įvairias konsultavimo formas ir būdus socialinėms pedagoginėms problemoms identifikuoti ir spręsti: ugdymo konsultavimas siekiant padėti ugdytiniais adaptuotis ugdymosi / mokymosi aplinkoje, ugdytis gyvenimo įgūdžius; ugdymo konsultavimas padedant šalinti priežastis, dėl kurių ugdytiniai negali dalyvauti privalomajame švietimo procese, lankyti mokyklos ar vengia tai daryti; ugdymo ir ugdytinio konsultavimas padedant siekti ugdytinio socialinės emocinės sveikatos ir gerovės, spręsti socialinių įgūdžių stokos problemas. Dalijimasis profesinėmis žiniomis ieškant optimalių sprendimų Vaiko gerovės komisijoje, darbo grupėse ir pan.</p>

	Konsultuoti ugdymo proceso dalyvius sprendžiant su ugdytiniu susijusius konfliktus	Konfliktų tipologijos, fazių, etapų ir sprendimo galimybių sąsajų analizavimas padedant ugdymo proceso dalyviams pasirinkti optimalų konflikto sprendimo būdą.
	Konsultuoti ugdymo proceso dalyvius krizinių situacijų metu.	Krizių įveikos komandos narių konsultavimas socialinių problemų sprendimo klausimais.
	Valdyti informaciją apie socialinės pedagoginės pagalbos gavėjus.	Socialinės pedagoginės pagalbos gavėjų konsultacijų žurnalo pildymas ir saugojimas 5 metus. Konfidencialumo užtikrinimas ir korektiškas gautų duomenų panaudojimas.
Taikomas socialinės pedagoginės pagalbos tyrimas (LTKS VII).	Pažinti ugdytinio psychosocialinę raidą	Ugdytinio psychosocialinės raidos išmanymas ir raidos sutrikimų pirminis identifikavimas (emocijų raida ir raiška skirtingais amžiaus tarpsniais, asmenybės vystymosi raidos, elgesio deviacijos ir bendravimo ypatumai, tėvų (globėjų, rūpintojų) taikomas auklėjimo stilius, psichologinė branda ir pan.). Gebėjimas išvelgti ugdytinio asmenybės ypatumus, individualumą, suprasti socializacijos procesų dinamiką, atpažinti galimus specialiuosius ugdymosi poreikius.
	Tirti socialinę ugdytinio aplinką.	Informacijos ugdymo institucijoje rinkimas iš pirminio šaltinio (ugdytinio ir (ar) kitų su vaiku (mokiniu) ugdymo procese susijusių asmenų).

		Ugdytinio socialinės aplinkos tyrimas ir duomenų sisteminimas. Mikro- ir makroaplinkos poveikio ugdytiniui vertinimas.
	Vertinti kompleksinės socialinės pedagoginės pagalbos ugdytiniui poreikius.	Lankymasis pamokose, neformaliojo ugdymo ir kitose veiklose (kartu su kitais specialistais) siekiant stebėti vaiko (mokinio) elgesį, socialinius gebėjimus ir įvertinti socialinės pedagoginės pagalbos vaikui (mokiniui) poreikį. Vaiko (mokinio) ugdymosi ir mokymosi sunkumų priežasčių analizavimas ir vertinimas siekiant parinkti vaikui (mokiniui) veiksmingas socialinės pedagoginės pagalbos strategijas. Grupės (klasės kaip grupės) santykių dinamikos analizavimas ir vertinimas. Informacijos apie socialinės paramos poreikį vaikams ir mokiniams rinkimas, socialinės paramos modelio inicijavimas ir vertinimas.
	Atlikti ugdymo institucijai aktualius socialinius pedagoginius tyrimus.	Ugdymo institucijos bendruomenės poreikių tyrimas atsižvelgiant į prioritetus, strateginius ir metinius veiklos planus. Tyrimų algoritmo taikymas: problematikos identifikavimas, tyrimo modelio pasirinkimas, tyrimo rezultatų analizė, interpretacija ir pristatymas.
Negatyviosios socializacijos prevencijos koordinavimas (LTKS VII).	Koordinuoti prevencines veiklas.	Tikslingų priemonių parinkimas ir taikymas siekiant užtikrinti vaikui (mokiniui) saugią ugdymosi aplinką. Negatyviosios socializacijos prevencijos projektų ir programų institucijoje poreikio nustatymas. Negatyviosios socializacijos prevencijos veiklų ir (ar) projektų, programų institucijoje inicijavimas ir (ar) koordinavimas.

	Aktyvinti ugdytinio ir jo tėvų (globėjų, rūpintojų) saviugdą.	Ugdytinio ir jo šeimos narių motyvavimas aktyviai dalyvauti saviugdos procese; pozityviosios tėvystės užsiėmimų inicijavimas.
	Konsultuoti ugdymo institucijos bendruomenę socialinės pedagoginės pagalbos teikimo klausimais.	Informacijos teikimas taikant įvairius metodus, strategijas, technologijas bei platformas mokyklos nelankymo ir kitų neigiamų socialinių reiškinių prevencijos bei pozityviosios socializacijos klausimais.
Tarpininkavimas tarp ugdytinio ir kitų ugdymo proceso dalyvių (LTKS VII).	Taikyti mediaciją socialinio konflikto šalims.	Socialinio konflikto dinamikos išmanymas. Mediacijos mokykloje pagrindų įvaldymas. Mediacijos mokykloje ribų paisymas. Tarpininkavimas socialinio konflikto šalims padedant rasti taikų ir konstruktyvų konflikto sprendimą, kai yra galimybė atstatyti lygiaverčius pagarbius šalių santykius mokinys–mokinys, mokinys–mokytojas, mokinys–mokinio tėvai (globėjai, rūpintojai) lygmenimis.
	Organizuoti ir valdyti mokinių tarpininkavimą jaunesniems mokiniams.	Mediacijos, komediacijos esmės, taikymo metodikų perteikimas mokiniams. Mokinių tarpininkų pratybų planavimas ir valdymas. Mokinių tarpininkavimo priežiūra.
	Tarpininkauti įgyvendinant vaiko teises ir teisėtus interesus.	Pagalbos ugdymo proceso dalyviams resursų paieška ir tarpininkavimas sprendžiant ugdytinio pozityviosios socializacijos problemas.
Kompleksinės socialinės pedagoginės pagalbos tinklo kūrimas (LTKS VII).	Valdyti informaciją, reikalingą ugdytinių problemoms spręsti.	Rinkti, kaupti, analizuoti ir panaudoti informaciją apie socialinės ir pedagoginės pagalbos ugdytiniui resursus.

<p>Koordinuoti kompleksinės socialinės pedagoginės pagalbos tinklo kūrimą.</p>	<p>Mokytojų, klasių (grupių) vadovų, pagalbos mokiniui ir kitų specialistų veiklos, nukreiptos į kompleksinę švietimo pagalbą, koordinavimas. Kompleksinės pagalbos vaikui (mokiniui) koordinavimas tarpinstituciniu lygmeniu.</p>
<p>Naudoti tarpinstitucinius socialinės pedagoginės pagalbos rezervus.</p>	<p>Gebėjimas optimaliai panaudoti socialinę pedagoginę pagalbą tarpinstituciniu lygmeniu: bendradarbiavimas su tarpinstitucinio bendradarbiavimo koordinatoriumi, Vaiko teisių apsaugos skyriumi, Šeimos ir vaiko gerovės, dienos, užimtumo, laisvalaikio centrais, pedagogine psichologine tarnyba, policijos padaliniais, probacijos tarnyba, psichikos sveikatos profesionalais ir (ar) kitomis valstybinėmis ir nevyriausybinėmis institucijomis, galinčiomis teikti kompleksinę pagalbą vaikui (mokiniui) ir jo šeimai.</p>
<p>Plėtoti kompleksinę pagalbą ugdytiniui</p>	<p>Konstruktivių santykių su suinteresuotais ugdytinio socialiniu funkcionavimu asmenimis palaikymas. Socialinės pedagoginės pagalbos teikimo vaikui (mokiniui) būdų bei formų taikymas bendradarbiaujant su ugdomo institucijos bendruomenės nariais ir (ar) specialistais už ugdomo institucijos ribų, numatant galimas socialines bei etines veiklos pasekmes.</p>
<p>Tobulinti kvalifikaciją ir dalytis gerąja profesine patirtimi.</p>	<p>Tikslingas asmeninių socialinių ir emocinių bei profesinių kompetencijų tobulinimas, pasidalijimas profesine patirtimi metodinėse, atvejo analizės grupėse, seminaruose, mokymuose, konferencijose; savišvieta.</p>

<i>Profesinei veiklai reikalingi bendrieji gebėjimai</i>	Asmuo, įgijęs nurodytą kvalifikaciją, taip pat turi būti įgijęs ir bendrųjų gebėjimų, apibrėžtų Europos Tarybos 2018 m. gegužės 22 d. Rekomendacijoje dėl bendrųjų visą gyvenimą trunkančių mokymosi gebėjimų Nr.2018/C 189/01. Jų ugdymas(is) turi būti integruotas į nurodytai kvalifikacijai reikalingų kompetencijų ugdymo(si) procesą.
<i>Kvalifikacijai įgyti reikalingas išsilavinimas, kvalifikacija (jei taikoma) ir profesinė patirtis (jei taikoma)</i>	Aukštasis išsilavinimas ir socialinio pedagogo kvalifikacija arba socialinės pedagogikos kvalifikacinis laipsnis (profesinio bakalauro, bakalauro, magistro) ir pedagogo ar socialinio pedagogo kvalifikacija, arba socialinės pedagogikos studijų programa aukštojoje mokykloje ir pedagogo kvalifikacija, arba socialinės pedagogikos magistro kvalifikacinis laipsnis ir ne mažiau kaip 90 studijų kreditų socialinės pedagogikos studijų modulis aukštojoje mokykloje.
<i>Kvalifikacijos įgijimas</i>	Kvalifikacijos vienetų sudarantys kompetencijų deriniai įgyjami studijuojant pedagogikos studijų krypties pirmosios pakopos studijose.
<i>Rekomenduojama mokymo apimtis kvalifikacijai įgyti</i>	Pirmosios pakopos studijų trukmė nustatoma vadovaujantis Lietuvos Respublikos mokslo ir studijų įstatymu.
<i>Kvalifikacijos vertinimo kriterijai ir metodai</i>	Kvalifikacijai įgyti reikalingos asmens kompetencijos vertinamos vadovaujantis kompetencijų formuluotėmis ir jų ribų aprašais, kurie išreiškia slenkstinį (minimalų) kompetencijos įgijimo lygmenį.
<i>Kvalifikacijos atitiktis Europos Sąjungos ir tarptautiniams standartams (jeigu taikoma)</i>	Netaikoma.

20. Kvalifikacijos pavadinimas: specialusis pedagogas, LTKS VII.

<i>Trumpas kvalifikacijos apibūdinimas</i>	<p>Veiklos objektas: specialiųjų ugdymosi poreikių tenkinimo veiksmingumo didinimas, pagalbos sistemos tobulinimas ir valdymas diegiant inovatyvius sprendimus.</p> <p>Veiklos uždaviniai: 1) vykdyti tarpdisciplininius inkliuzinio ugdymo ir specialiųjų ugdymosi poreikių tenkinimo tyrimus siekiant rezultatų sklaidos ir poveikio praktikai; 2) spręsti specialiųjų ugdymosi poreikių tenkinimo situacijas bei teikti ekspertinę ir konsultacinę pagalbą ugdymo proceso dalyviams; 3) diegti įrodymais grįstas specialiųjų ugdymosi poreikių tenkinimo inovacijas; 4) dirbti tarpdisciplininėje komandoje veikiant tarpinstituciniu ir tarpsektoriniu lygiu.</p> <p>Darbo sąlygos: dirbama individualiai, grupėse, komandose.</p> <p>Ypatingi reikalavimai sveikatai: privalu atlikti sveikatos profilaktinį patikrinimą ir turėti asmens medicininę knygelę arba privalomojo sveikatos patikrinimo medicininę pažymą.</p> <p>Darbo priemonės: metodinė ir mokslinė literatūra, duomenų bazės, šiuolaikinės informacinės technologijos ir priemonės.</p>
--	---

	Papildoma informacija: specialusis pedagogas savo veikloje vadovaujasi darbuotojų saugos ir sveikatos, ergonomikos, darbo higienos, priešgaisrinės saugos reikalavimais.	
<i>Pagrindiniai kvalifikacijos vienetai (VII lygis pagal LTKS)</i>	<i>Kompetencijos</i>	<i>Kompetencijų ribos</i>
Mokslinių taikomųjų tyrimų vykdymas (LTKS VII).	Vykdyti įvairius švietimo lygmenis apimančius ir /ar tarpdisciplininius tyrimus	Kompleksinių problemų, susijusių su įvairaus amžiaus asmenų, turinčių specialiųjų ugdymosi poreikių, inkliuzinio ugdymo kokybės, švietimo pagalbos organizavimo, tarpinstitucinio ir institucinio bendradarbiavimo ir kt. tyrimai. Tarpdisciplininių, apimančių specifines asmenų, turinčių negalių ir sutrikimų, tyrimų vykdymas. Tyrimo etikos laikymasis, ypač kai tyrimuose dalyvauja vaikai; asmenys, turintys negalių ir sutrikimų.
	Kritiškai vertinti sisteminių ir tarpdisciplininių tyrimų rezultatus.	Tyrimo duomenų ir rezultatų sisteminimas, mokslinių tyrimų rezultatų patikimumo kritinis vertinimas. Atliktų mokslinių tyrimų išvadų savo mokyklų bendruomenėse, specialiųjų pedagogų profesinėse organizacijose, profesinio tobulėjimo renginiuose, mokslinėse ir praktinėse konferencijose sklaida siekiant poveikio aplinkai.
Sudėtingų specialiųjų ugdymosi poreikių, tenkinimo situacijų sprendimas (LTKS VII).	Kompleksiškai ir sistemiškai vertinti specialiųjų ugdymosi poreikių turinčių asmenų ugdymosi situacijas.	Specialiųjų ugdymosi poreikių turinčių asmenų ugdymo kultūros, politikos ir praktikos sisteminis ir kompleksinis vertinimas, atsižvelgiant į švietimo sistemos ir konkrečios situacijos kontekstus ir aplinkas.
	Teikti ekspertinę ir konsultacinę pagalbą sprendžiant sudėtingus specialiųjų ugdymosi poreikių tenkinimo atvejus.	Ugdymo proceso dalyvių ir kitų švietimo veikėjų konsultavimas. Rekomendacijų, grįstų tyrimais ir tarpdalykinėmis žiniomis, teikimas. Supervizijų taikymas. Kitų specialiųjų pedagogų patirčių ekspertavimas. Metodinė pagalba kolegoms (specialiesiems pedagogams ir kitiems ugdymo dalyviams). Įsitraukimas tobulinant teisinius specialiosios pedagoginės pagalbos standartus.

	Valdyti krizines situacijas.	Sudėtingų sprendimų, kai nėra išsamios ir apibrėžtos informacijos, priėmimas, galimų pasekmių specialiųjų ugdymosi poreikių asmeniui ir jo aplinkai numatymas. Saugus krizinių situacijų, kylančių dėl mokinių, turinčių negalių, sutrikimų ir sunkumų, raidos ypatingumų, valdymas.
	Vadovauti profesinių kompetencijų įgijimui ir tobulinimui.	Vadovavimas (mentorstė) studentų, būsimų specialiųjų pedagogų praktikoms, pradedančiųjų specialiųjų pedagogų stažuotėms. Kolegų, siekiančių tobulinti profesines kompetencijas, konsultavimas specialiojo ugdymo kokybės ir pan. klausimais. Studentų įgytų praktinių būsimąjo specialiojo pedagogo gebėjimų vertinimas. Kolegų specialiųjų pedagogų profesinių kompetencijų vertinimas.
	Imtis lyderystės valdant ir koordinuojant sudėtingas specialiųjų ugdymosi poreikių tenkinimo situacijas.	Ugdymo proceso dalyvių telkimas ir motyvavimas veiksmingam specialiųjų ugdymosi poreikių tenkinimui ir reikalingos pagalbos užtikrinimui. Kompleksinių problemų sprendimo koordinavimas, probleminių situacijų valdymas. Atstovavimas mokiniams, turintiems specialiųjų ugdymosi poreikių ir jų šeimoms (specialiojo ugdymo, švietimo pagalbos kokybės ir kt. klausimais) instituciniu ir tarpinstituciniu lygiu.
Mokslinių tyrimų rezultatais grindžiamų specialiųjų ugdymosi poreikių tenkinimo inovacijų diegimas (LTKS VII).	Teikti pasiūlymus dėl specialiųjų ugdymosi poreikių tenkinimo reglamentavimo tobulinimo	Įrodymais grįstų pasiūlymų specialiojo ir inkluzinio ugdymo kokybės tobulinimui teikimas; diegiamų inovacijų ekspertinis vertinimas; profesinės atsakomybės už savo bei kitų ugdymo dalyvių sprendimus, veiklos rezultatus suvokimas.

	Kurti moksliniais tyrimais grįstą inovatyvią ugdymo praktiką ir mokymosi priemones.	Veiksmingų, įrodymais grįstų specialiojo ugdymo strategijų taikymas ir taikymo inicijavimas, tenkinant ugdytinių įvairaus lygio specialiuosius ugdymosi poreikius; Specialiųjų ugdymosi poreikių tenkinimo inovacijų, mokymo priemonių, metodinių rekomendacijų kūrimas, jų taikymas ir veiksmingumo vertinimas
Tinklaveika ir komandinis darbas tenkinant specialiuosius ugdymosi poreikius (LTKS VII).	Kompleksiškai vertinti specialiuosius ugdymosi poreikius tarpdisciplininėje komandoje	Specialiųjų ugdymosi poreikių turinčio vaiko, jo šeimos situacijos sistemiškas vertinimas, specialiųjų ugdymosi poreikių identifikavimas, remiantis įvairiais informacijos šaltiniais, tarpdisciplininio vertinimo rezultatais. Kolegialus sprendimo priėmimas ir specialiųjų ugdymosi poreikių strategijų numatymas tarpdisciplininėse ankstyvosios reabilitacijos, pedagoginės psichologinės pagalbos tarnybose ir panašiose institucijose. Mokslinių tyrimų rezultatais grįstų pedagoginio vertinimo instrumentų specialiesiems ugdymosi poreikiams identifikuoti kūrimas ir taikymas
	Koordinuoti tarpsektorinį, tarpinstitucinį ir tarpdisciplininį bendradarbiavimą	Išteklių telkimas, tarpdisciplininės, tarpinstitucinės, tarpsektorinės pagalbos organizavimas ir koordinavimas.
<i>Profesinei veiklai reikalingi bendrieji gebėjimai</i>	Asmuo turi būti įgijęs ir bendrųjų gebėjimų, apibrėžtų Europos Tarybos 2018 m. gegužės 22 d. Rekomendacijoje dėl bendrųjų visą gyvenimą trunkančio mokymosi gebėjimų Nr. 2018/C 189/01. Jų ugdymas(is) turi būti integruotas į nurodytai kvalifikacijai reikalingų kompetencijų ugdymo(si) procesą. Svarbūs šie bendrieji gebėjimai: analitiniai, kritinio mąstymo, problemų sprendimo, sprendimų argumentavimo; inovatyvumo, lyderystės, tarpdisciplininio ir tarpinstitucinio bendradarbiavimo; žinių integracijos ir informacijos valdymo gebėjimai; skaitmeninių technologijų valdymas; specialiojo pedagogo profesinio tapatumo; socialinės interakcinės metodologijos ir nuolatinio mokymosi nuostatos ir inkliuzinio ugdymo principai.	
<i>Kvalifikacijai įgyti reikalingas išsilavinimas, kvalifikacija (jei</i>	Aukštasis universitetinis išsilavinimas. Ugdymo mokslų studijų krypčių grupės magistro laipsnis.	

<i>taikoma) ir profesinė patirtis (jei taikoma)</i>	
<i>Kvalifikacijos įgijimas</i>	Kvalifikacijos vienetus sudarantys kompetencijų deriniai įgyjami studijuojant specialiosios pedagogikos antrosios pakopos studijose.
<i>Rekomenduojama mokymo apimtis kvalifikacijai įgyti</i>	90-120 kreditų Antrosios pakopos studijų apimtis kvalifikacijai įgyti nustatoma vadovaujantis reikalavimais universitetinėms antros pakopos studijoms (<i>Lietuvos Respublikos mokslo ir studijų įstatymas; Švietimo ir ugdymo studijų krypčių grupės aprašas; Magistrantūros studijų programų bendrųjų reikalavimų aprašas</i>)
<i>Kvalifikacijos vertinimo kriterijai ir metodai</i>	Kvalifikacijai įgyti reikalingos kompetencijos vertinamos vadovaujantis kompetencijų formuluotėmis ir jų ribų aprašais. Kompetencijos vertinamos taikant integralius kritinio mąstymo, problemų sprendimo ir kt. gebėjimų vertinimo ir įsivertinimo metodus (atvejo analizės, projektų ataskaitų, kompetencijų aplanko, kolegialaus vertinimo, supervizijos, ir kt.).
<i>Kvalifikacijos atitiktis Europos Sąjungos ir tarptautiniams standartams (jeigu taikoma)</i>	Netaikoma

Aplinkos apsaugos sektoriaus profesinio standarto
3 priedas

VI SKYRIUS

ŠVIETIMO SEKTORIAUS TARPSEKTORINIŲ KVALIFIKACIJŲ APRAŠAI

21. Kvalifikacijos pavadinimas: suaugusiųjų švietėjas LTKS V

<i>Trumpas kvalifikacijos apibūdinimas</i>	Veiklos objektas: suaugusiųjų mokymąsi skatinančių neformalaus švietimo paslaugų teikimas. Veiklos uždaviniai: 1) atpažinti besimokančiųjų individualius polinkius, gebėjimus bei lūkesčius ir atsižvelgti į juos rengiant mokymosi programas; 2) parinkti mokymosi aplinkas, atitinkančias besimokančiojo poreikius; 3) palaikyti besimokančiojo veiklą mokymąsi skatinančioje aplinkoje; 4) vykdyti mokymosi pasiekimų vertinimą; 6) valdyti mokymosi visą gyvenimą vertybėmis pagrįstus mokymosi procesus; 8) bendradarbiauti su mokymo(si) procesų dalyviais ir
--	--

	<p>dalininkais, 9) plėtoti pedagogines / andragogines kompetencijas.</p> <p>Darbo sąlygos: individualus ir komandinis darbas. Dirbama auditorijose, virtualiosiose ir neformaliojo švietimo erdvėse, bibliotekose, muziejuose ir pan. Ypatingi reikalavimai sveikatai: privalu atlikti sveikatos profilaktinį patikrinimą ir turėti asmens medicininę knygelę arba privalomojo sveikatos patikrinimo medicininę pažymą.</p> <p>Darbo priemonės: mokymo(si) techninės priemonės, kompiuterinė įranga, tyrimų duomenų skaičiavimo ir analizavimo programinė įranga.</p> <p>Kvalifikacija skirta suaugusiųjų mokymo veiklai, pasižyminčiai kompleksišku veiklos uždavinių derinimu skirtingose suaugusiųjų mokymo veiklos srityse (švietimo, socialiniame darbe, medicinoje, valstybės tarnyboje ir kt.). Veikla reikalauja derinti išsamias andragoginės veiklos srities žinias su bendrosiomis žiniomis sprendžiant įvairias specializuotas suaugusiųjų mokymosi veiklos užduotis skirtingose praktinės veiklos srityse. Suaugusiųjų švietėjas atlieka veiklą savarankiškai, jos priežiūra apsiriboja tik rezultatų įvertinimu. Veiklos uždavinius nustato aukštesnės kvalifikacijos darbuotojas, dažnai suteikdamas veiklos atlikėjui galimybių pasirinkti šių uždavinių sprendimo būdus ir priemones. Suaugusiųjų švietėjo veiklos technologiniai ir organizaciniai reikalavimai ir jos aplinka nuolat kinta, pokyčiai dažnai nenuspėjami ir gali būti susiję su naujomis veiklos sritimis. Papildoma informacija: suaugusiųjų švietėjas vadovaujasi darbuotojų saugos ir sveikatos, ergonomikos, darbo higienos, priešgaisrinės saugos reikalavimais. Įgiję šią kvalifikaciją asmenys gali dirbti įvairiose suaugusiųjų švietimo įstaigose.</p>	
<i>Pagrindiniai kvalifikacijos vienetai (nurodant jų lygį pagal LTKS)</i>	<i>Kompetencijos</i>	<i>Kompetencijų ribos</i>
Mokymo(si) turinio suaugusiesiems rengimas (LTKS V).	Rengti suaugusiųjų mokymosi programas	Mokymosi programų pritaikymas besimokančiųjų poreikiams ir galimybėms. Mokymo(si) priemonių, metodų, strategijų ir išteklių, padedančių įgyvendinti programos uždavinius ir pasiekti numatytus mokymosi rezultatus, parinkimas.
	Individualizuoti suaugusiųjų mokymo(si) procesus	Besimokančiojo individualumą (taikyti įvairius asmeninių savybių atpažinimo testus), mokymosi gebėjimų skirtumų, atsirandančių dėl amžiaus, asmenybės ypatumų, lyties, socialinės aplinkos, kalbos,

		tautybės, kultūros, specialiųjų ugdymosi poreikių įvertinimas ir šių žinių pritaikymas kuriant mokymosi programas.
Mokymo(si) aplinkų suaugusiems palaikymas (LTKS V).	Kurti mokymosi aplinkas, atitinkančias suaugusiųjų mokymo uždavinius ir mokymosi poreikius	Fizinės erdvės parinkimas, informacinių ir komunikacinių technologijų naudojimas; toleranciją ir bendradarbiavimą skatinančių santykių palaikymas sudarant galimybę besimokančiajam jaustis saugiam bei pasitikėti savimi bei kitais; pokyčiams palankių mokymosi situacijų parinkimas. Bazinių suaugusiųjų mokymosi modelių (patirtinio, vadovaujamojo ir savireguliacinio mokymosi), įrankių ir priemonių parinkimas siekiant sudaryti besimokantiesiems pasirinkimo galimybę. Analizavimas, kiek mokymo(si) aplinka, programa ir teikiama parama / pagalba atitinka besimokančiųjų poreikius (apklausos anketos, pokalbiai) teikti grįžtamąjį ryšį.
	Palaikyti besimokančiojo veiklą mokymąsi skatinančioje aplinkoje	Išsamios informacijos apie besimokančiųjų psichosocialinę raidą rinkimas (apklausos), besimokančiųjų supažindinimas su mokymosi ypatumais, individualių mokymosi užduočių parengimas.
	Lavinti besimokančiųjų savirefleksijos, kritinio mąstymo ir įsivertinimo įgūdžius.	Užduočių, skatinančių besimokančiųjų savirefleksiją, rengimas. Kritinį mąstymą skatinančių metodikų taikymas rengiant individualias ir grupinio darbo užduotis. Įsivertinimo elementų įtraukimas į savarankiško darbo užduotis.
	Taikyti įvairias mokymosi pasiekimų vertinimo strategijas ir būdus.	Vertinimo strategijų ir metodų (ugdomasis, formuojamasis, diagnostinis, apibendrinamasis

Besimokančiojo pažangos ir pasiekimų vertinimas (LTKS V).		ir kt.) taikymas besimokančiųjų pasiekimams ir pažangai įvertinti
	Parinkti besimokančiųjų pažangos vertinimo ir įsivertinimo metodus, užtikrinančius grįžtamojo ryšio kokybę.	Besimokančiųjų pažangos vertinimo ir įsivertinimo būdų ir priemonių (apklausos lapų, dienoraščių) parinkimas. Sistemingas ir kryptingas grįžtamojo ryšio teikimas besimokantiems ir asmenims, suinteresuotiems jų pasiekimais.
Mokymo(si) procesų valdymas (LTKS V).	Įgyvendinti mokymosi visą gyvenimą vertybėmis pagrįstus mokymosi procesus.	Savivada pagrįstų mokymo ir mokymosi procesų planavimas ir organizavimas: mokymosi situacijų realizavimas vadovaujantis mokymosi visą gyvenimą principais, kuriant ir palaikant lygiavertę sąveiką su besimokančiais. Dalyvavimas rengiant projektus, siekiant gauti įvairių fondų finansinę bei intelektinę paramą (kvietimų projektų teikimui paieška, partnerių paieška ir kt.). Sąlygų sudarymas besimokantiems pasirinkti mokymosi aplinką ir būdą (informavimas, konsultavimas).
	Bendrauti, bendradarbiauti, siekti bendrų tikslų.	Sąlygų sudarymas besimokantiems pasirinkti mokymosi aplinką ir būdą (informavimas, konsultavimas). Dalyvavimas rengiant besimokančiųjų poreikiams tenkinti skirtus projektus ir siekiant gauti įvairių fondų finansinę bei intelektinę paramą (kvietimų projektų teikimui paieška, partnerių paieška ir kt.). Konsultavimasis su didesnę patirtį turinčiais kolegomis.
Profesinis tobulėjimas (LTKS V).	Atlikti asmeninės praktinės veiklos tyrimą	Profesinės veiklos tyrimo projekto parengimas; duomenų rinkimo ir analizės priemonių atrinkimas, veiklos tyrimo realizavimas tinkamai naudojant duomenų rinkimo ir analizės metodus bei

		priemonės, išvadų formulavimas. Praktinės veiklos tobulinimo kryptį numatymas remiantis veiklos tyrimo rezultatais.
	Plėtoti andragogines kompetencijas.	Duomenų apie savo veiklą kaupimas, kompetencijų apilanko rengimas ir pildymas. Profesinės veiklos įsivertinimas profesinės veiklos tobulinimo galimybių numatymas.
<i>Profesinei veiklai reikalingi bendrieji gebėjimai</i>	Asmuo, įgijęs nurodytą kvalifikaciją, taip pat turi būti įgijęs ir bendrųjų gebėjimų, apibrėžtų Europos Tarybos 2018 m. gegužės 22 d. Rekomendacijoje dėl bendrųjų visą gyvenimą trunkančių mokymosi gebėjimų Nr. 2018/C 189/01. Jų ugdymas(is) turi būti integruotas į nurodytai kvalifikacijai reikalingų kompetencijų ugdymo(si) procesą. Svarbūs šie bendrieji gebėjimai: teorinių žinių ir praktinės patirties taikymas; informacijos išteklių išmanymas; imlumas technologinėms naujovėms; lankstumas, gebėjimas reaguoti ir prisitaikyti prie pokyčių; empatija.	
<i>Kvalifikacijai įgyti reikalingas išsilavinimas, kvalifikacija (jei taikoma) ir profesinė patirtis (jei taikoma)</i>	Vidurinis išsilavinimas ir (arba) LTKS IV lygio profesinė kvalifikacija bei 1 metų profesinė patirtis.	
<i>Kvalifikacijos įgijimas</i>	Kvalifikacijos vienetų sudarantys kompetencijų deriniai įgyjami baigus mokymosi modulius arba iš profesinės veiklos patirties.	
<i>Rekomenduojama mokymo apimtis kvalifikacijai įgyti</i>	Mokymo pagal trumpųjų studijų pakopos programą apimtis – ne mažiau 90 studijų kreditų.	
<i>Kvalifikacijos vertinimo kriterijai ir metodai</i>	Kvalifikacijai įgyti reikalingos asmens turimos kompetencijos vertinamos vadovaujantis kompetencijų formuluotėmis ir jų ribų aprašais, kurie išreiškia slenkstinį (minimalų) kompetencijos įgijimo lygmenį.	
<i>Kvalifikacijos atitiktis Europos Sąjungos ir tarptautiniams standartams (jeigu taikoma)</i>	Netaikoma.	

22. Kvalifikacijos pavadinimas: vairavimo instruktorius, LTKS VI

<i>Trumpas kvalifikacijos apibūdinimas</i>	Veiklos objektas: Teorinis ir (arba) praktinis mokymas, padedant asmeniui įgyti motorinių transporto priemonių, traktorių ir kitų savaeigių transporto priemonių vairavimo kompetencijas.
--	---

	<p>Veiklos uždaviniai: 1) planuoti vairavimo teorinį ir (arba) praktinį mokymą(si); 2) mokyti asmenį vairavimo; 3) vertinti vairavimo praktinio mokymo(si) pasiekimus; 4) tobulinti savo profesines kompetencijas.</p> <p>Darbo sąlygos: mokymas vyksta uždaroje patalpoje (klasėse, kabinetuose, dirbtuvėse) ir atvirose erdvėse (vairavimo aikštelėse, keliuose, gatvėse, transporto priemonių stovėjimo aikštelėse).</p> <p>Ypatingi reikalavimai sveikatai: privalu atlikti sveikatos profilaktinį patikrinimą ir turėti asmens medicininę knygelę (sveikatos pasą) arba privalomojo sveikatos patikrinimo medicininę pažymą.</p> <p>Darbo priemonės: kompiuterinė įranga ir programos; kopijavimo, spausdinimo aparatai; stendai, vairavimo simulatorius, mokomasis automobilis.</p> <p>Papildoma informacija: privaloma turėti vairuotojo pažymėjimą tos kategorijos transporto priemonėms, su kuriomis vykdo vairuotojų mokymą; trejų metų vairavimo patirtį tos kategorijos transporto priemonėmis, su kuriomis vykdo vairuotojų mokymą; Lietuvos transporto saugos administracijos prie Susisiekimo ministerijos nustatyta tvarka suteiktą teisę dirbti vairavimo mokykloje vairavimo mokytoju ir (arba) vairavimo instruktoriumi; VĮ „Regitra“ dokumentą, patvirtinantį kelių eismo taisyklių ir saugaus eismo egzamino išlaikymą.</p>	
<i>Pagrindiniai kvalifikacijos vienetai (nurodant jų lygį pagal LTKS)</i>	<i>Kompetencijos</i>	<i>Kompetencijų ribos</i>
Vairavimo teorinio ir (arba) praktinio mokymo planavimas ir dokumentacijos tvarkymas (LTKS VI)	Rengti ir tobulinti vairavimo mokymo planus.	Vairavimo mokymo planų sudarymas ir koregavimas; mokymo temų rengimas ir atnaujinimas.
	Rengti vairavimo mokymo medžiagą ir maršrutus.	Spausdintos ir skaitmeninės mokymo(si) medžiagos (traktorių, motorinių ir kitų savaeigių transporto priemonių vairavimo ir mechaninio valdymo, vairavimo technikos schemas, iliustracijos, garso ir vaizdo priemonės) rengimas; vairavimo mokymo maršrutų sudarymas.
	Pildyti vairavimo dokumentaciją.	Vairavimo lapų, kitų asmenų mokymo(si), pažangumo, lankomumo apskaitos dokumentų pildymas, ataskaitų rengimas.
Vairavimo mokymo(si) proceso įgyvendinimas (LTKS VI)	Parinkti ir taikyti efektyvias vairavimo mokymo strategijas ir metodus.	Mokymo(si) teorijų, teorinio ir praktinio vairavimo mokymo(si) strategijų ir metodų parinkimas ir taikymas; rodymas ir aiškinimas,

		kaip veikia stabdžiai, sankaba, pavarų dėžė, automatinė transmisija, signaliniai žibintai ir šviesos ir kt., mokant vairuoti realiomis sąlygomis; palankios mokymo(si) aplinkos ir mikroklimato užtikrinimas mokinių sveikatai ir saugumui, mokinių motyvavimas, skatinimas bendrauti ir bendradarbiauti.
	Parinkti vairavimo mokymo(si) medžiagą.	Mokymo(si) medžiagos (schemų, iliustracijų, garso ir vaizdo priemonių) parinkimas ir pritaikymas mokymo(si) rezultatams pasiekti, naujausių informacijos šaltinių naudojimas; eismo įvykių ir traumų prevencijos vykdymas.
	Vykdyti individualų praktinį vairavimo mokymą vairavimo aikštelėje ir keliuose (gatvėse, transporto priemonių stovėjimo aikštelėse).	Asmenų individualių poreikių ir galimybių pažinimas; vairavimo įgūdžių ir saugaus vairavimo mokymas; pažangios vairavimo technikos, kurios reikia kritinėse situacijose, mokymas ir konsultavimas.
Mokymo(si) pasiekimų stebėseną ir vertinimą (LTKS VI)	Vykdyti teorinio ir praktinio vairavimo įgūdžių vertinimą, siekiant nustatyti asmenų mokymosi pažangą.	Vertinimo teorijų, metodų ir priemonių taikymas; vertinimo kriterijų nustatymas ir aptarimas su besimokančiais; grįžtamojo ryšio teikimas; bendravimo, etikos normų taikymas.
	Vykdyti teorinio ir praktinio vairavimo įgūdžių galutinį vertinimą.	Vertinimo užduočių rengimas, galutinio vertinimo atlikimas, vaizdo ir garso įrašų darymas ir analizavimas.
Profesinis tobulėjimas (LTKS VI)	Analizuoti savo profesinę veiklą.	Veiklos reflektavimas, remiantis grįžtamojo ryšio ir kitais duomenimis; technologinių, pedagoginių / didaktinių ir bendrųjų kompetencijų tobulinimo kryptį numatymas.
	Pasirinkti optimaliausius profesinio tobulėjimo formą, būdus ir priemones.	Įvairių rūšių informacijos paieška; tikslinių duomenų bazių naudojimas, nuotolinis mokymasis, dalyvavimas atvirose pamokose, projektuose, stažuotėse, konferencijose, mokymuose; dalijimasis savo patirtimi su kolegomis.

<p><i>Profesinei veiklai reikalingi bendrieji gebėjimai</i></p>	<p>Asmuo, įgijęs nurodytą kvalifikaciją, taip pat turi būti įgijęs ir bendrųjų gebėjimų, apibrėžtų Europos Tarybos 2018 m. gegužės 22 d. Rekomendacijoje dėl bendrųjų visą gyvenimą trunkančio mokymosi gebėjimų Nr. 2018/C 189/01. Jų ugdymas(is) turi būti integruotas į nurodytai kvalifikacijai reikalingų kompetencijų ugdymo(si) procesą. Svarbūs šie bendrieji gebėjimai:</p> <ul style="list-style-type: none"> - gebėjimas organizuoti veiklas; - gebėjimas bendrauti ir bendradarbiauti; - imlumas technologinėms naujovėms; - nuolatinis mokymasis.
<p><i>Kvalifikacijai įgyti reikalingas išsilavinimas, kvalifikacija (jei taikoma) ir profesinė patirtis (jei taikoma)</i></p>	<p>Asmuo, siekiantis įgyti kvalifikaciją, turi turėti ne žemesnį kaip aukštąjį kolegijinį (automobilizmo srities) išsilavinimą ir trejų metų vairavimo patirtį tos kategorijos transporto priemonėmis, su kuriomis vykdo vairuotojų mokymą.</p>
<p><i>Kvalifikacijos įgijimas</i></p>	<p>Kvalifikacija įgyjama studijuojant pirmosios pakopos studijose; mokantis neformalioju būdu (vairuotojų instruktorių kursuose), savarankiškai, iš patirties.</p>
<p><i>Rekomenduojama mokymo apimtis kvalifikacijai įgyti</i></p>	<p>Pirmosios pakopos studijų trukmė nustatoma vadovaujantis Lietuvos Respublikos mokslo ir studijų įstatymu. Vairuotojų mokymo kursų trukmė nustatoma Lietuvos transporto saugos administracijos prie Susisiekimo ministerijos direktoriaus įsakymu.</p>
<p><i>Kvalifikacijos vertinimo kriterijai ir metodai</i></p>	<p>Teisę dirbti vairavimo mokytoju ir (arba) vairavimo instruktoriumi suteikia Lietuvos transporto saugos administracija prie Susisiekimo ministerijos.</p>
<p><i>Kvalifikacijos atitiktis Europos Sąjungos ir tarptautiniams standartams (jeigu taikoma)</i></p>	<p>Netaikoma</p>